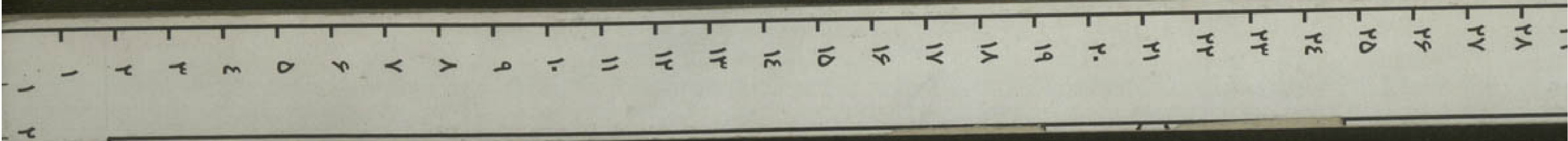


[illegible]









در اصلاح کلمات قرآنیه که بعضی بر بعضی مشتبه شود
من کلام خادم شرع انور
محمد جعفر طاب ثراه

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله علی نواله والصلوة والسلام علی رسوله وآله اما بعد
چنین گوید خادم شرع انور محمد جعفر که این رساله ایست در اصلاح کلمات قرآنیه که
که بعضی بر بعضی مشتبه میشود یا احتمال اشتباه میرود در ترتیب سور قرآنیه از جهه سهل ال[illegible]
ایراد شد سوره حمد مالك یوم الدین الف مالک را احدی [illegible] نکرده

حمد

سوره بقره در او بیست کلمه است مثلا اما بعوضة مااش بشرط وصل باید کرد
نه بعوضة الثانی أنبئونی همزه اش قطع است ساقط نشود الثالث باتخاذکم
العجل همزه اش وصل است الرابع فأتمهن تشدید است الخامس قل اتخذتم
سکون لام وفتح همزه است که از برای استفهام است نه همزه باب افتعال السادس

بقره

بیابل

بیابل بکسر باء آخر وفتح لام السابع لمن اشتراه بفتح لام و میم الثامن یوم لاتجزی
بفتح تا و کسر زای التاسع ثم اضطره بفتح همزه اضطره و ضم راء صیغه متکلم وحده است
از مضارع العاشر وتزودوا بفتح راء و تشدید واو مفتوحه الحادی عشر ولاتجعلوا
الله عرضة لایمانکم بضم عین بی نقطه وفتح الف ایمان الثانی عشر وعلی المولود
له رزقهن را متصل بمولود نمایند نه برزقهن و سنینات در ولا مولود له الثالث عشر
کمثل الجنة در اول بجاء و باء است و در ثانی بنون و جیم است الرابع عشر فآتت
اکلها همزه اش همزه باب افعال است نه همزه فاء الفعل که ثلاثی مجرد باشد الخامس عشر
واتوا الزکوة بفتح الف وضم واو جمع مذکر غایب از فعل ماضی نه امر که بواسطه
اهمال ضمه داده شده السادس عشر فنظرة بفتح نون و کسر ظاء السابع عشر ان تضل فعا
بفتح همزه و تاء الثامن عشر واشهدوا بفتح وقطع همزه التاسع عشر او اخطأنا قطع
همزه بعد از واو و فتح آن سوره آل عمران در او چهار کلمه است الاول ثم یقول
للناس بفتح لام یقول که عطف است بر یؤتیه که منصوب است بان الثانی لما آتیتکم
بفتح لام لما و تخفیف لام ابتداء و ماء موصوله الثالث ومن یبتغ بفتح یاء و بعد از یا

آل عمران

النساء

موحده ساکنه و پس از آن تاء فوقانیه و بعد نون معجمه از هجاء یعنی خواستن نه
اتباع یعنی متابعت الرابعه اَوْ يَكْبِتَهُمْ بعد از کاف باء یکنقطه است و بعد از با
تاء دو نقطه است یعنی نگونسار کردن است سُورَة النساء و در او پنج کلمه است
الاولی صَدُقَاتِهِنَّ بضم الدال الثانیه وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ و همزه قطع بر دو
الثالثه فَلَيُبَتِّكُنَّ بعد از یاء دو نقطه باء موحده بعد تاء مشدده فوقانیه
الرابعه وَاِنْ تَلْوُوا بفتح تاء و سکون لام و ضم واو و اشباع که بدو واو
خوانده شود زیرا که در اصل نون مضارع لوی یعنی پیچیدن زبان است از شهادت
حق یا حکم حق بنا بر قرائت مشهور و از بعض قراء بضم لام و سکون واو حکایت شده
که جمع تلی یعنی متوجه شدن و ادای شهادت و ادای حق افتادن است الخامس
فِي الدَّرْكِ الْأَسْفَلِ بفتح دال و سکون راء هر چند بفتح راء نیز قرائت شده است
و لیکن متداول نیست سُورَة المائده و فیها ست کلمات الاولی لِلْإِثْمِ
بکسر لام و قطع همزه الثانیه نَبَأَ ابْنَيْ آدَمَ بسکون باء و فتح نون و سکون یاء ابنی
یعنی خبر دو پسر آدم الثالثه اَوْفُوا بِالْعُقُودِ بفتح همزه الرابعه بِاِسْمِي وَاَسْمِك

المائده

فتکون

الانعام

فَتَكُونَ بکسر همزه قطع در هر دو جا و فتح نون تکون الخامسه فَاُوَارِيَ بفتح یاء است
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ بفتح سین تا مفعول علیکم بوده باشد که اسم
فعل است یعنی لازم شوید سوره انعام و فیها ثمانیه کلمات الاولی أَنْبَاؤُهَا
هو بتقدیم النون علی الباء یعنی خبرها نه چنانچه در ابناءهم که با پیش است یعنی پسرها
الثانیه انْظُرْ وَكَيْفَ كَذَبُوا بتخفیف ذال الثالثه وَلَا نُكَذِّبَ بفتح الباء المنجیه
الرابعه أَتُحَاجُّونِّي بتشدید جیم و نون هر دو باید باشند الخامسه اِنَّمَا تُوعَدُونَ
بفتح عین السادسه الْمَعْزِ اثْنَيْنِ بعد از میم عین بی نقطه و زاء نقطه دار است
السابعه قُلْ آلذَّكَرَيْنِ با همزه استفهام و مد آن و بگذارد و تا الثامنه دِينًا
قِيَمًا بکسر قاف سُورَة اعراف فیها احدی عشر کلمة الاولی رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ
إِلَيْكَ بفتح همزه و ضم ظاء و سکون راء الثانیه مَا وُورِيَ باشباع ضمه و واو
الثالثه سَوْآتِهِمْ بفتح سین و سکون واو و فتح همزه و سکون الف بعد از همزه
و کسر تاء الرابعه سَاُرِيكُمْ بضم همزه بدون واو الخامسه فَذَرُوهَا تَأْكُلْ
بسکون لام تأکل السادسه اِنَّ هٰؤُلَاءِ مُتَبَّرٌ بتشدید باء و تخفیف راء السابعه

الاعراف

التوبة

بکل صراط توعدون بکسر عین بی نقطه الثامنه فانبجست تقدیم نون بر باء موحده
و تقدیم باء بر جیم التاسعه ربنا افرغ بفتح همزه قطع العاشر دعوا الله ربهما بضم
های الله و باء ربّ الحادی عشر ان ولیّ الله بکسر یاء اول سورة التوبة
فیها سبع کلمات الاولی واتوا الزکوة بفتح تاء و ضم واو باشباع الثانیه یضلّ
بیاء مضمومه و ضاد مفتوحه الثالثه لا یأتون بیاء مفتوحه باشباع واو الرابعه
قاتلوا الذین یلونکم بضم لام و سکون واو و معنی نزدیک اند که لام را ساکن
و واو را ضمه دهند باشباع که معنی پیچیدن و پیچانیدن است چنانچه در یلوون
السنتهم بمعنی پیچیدن است الخامسه فی سبیل الله اثاقلتم با ثاء سه نقطه و فتح قاف

11

السادسه وما نقموا الا ان اغنیهم الله بفتح همزه و غین با نقطه و نون با الف

الیونس

السابعه فاعرضوا بهمزه قطع مفتوحه سورة یونس و فیها اربع کلمات
الاولی امّن لا یهدّی بفتح یاء و کسر هاء و تشدید دال مکسوره که در اصل یهتدی
بوده الثانیه ولا تتبعانّ تشدید نون الثالثه الآن بهمزه مفتوحه و الف
باشد چنانچه باشد در الآن سابق که درین سوره است نیز چنین است الرابعه الله

اذن لکم

الهود

اذن لکم بهمزه مفتوحه و الف که باید باشد سورة هود و فیها ست کلمات
الاولی التنور بتشدید النون الثانیه بسم الله مجریها بضم میم و الف بعد از
راء و در بعضی قرائت بفتح میم و کسر راء خوانده شده و این مشهور است الثالثه و
خزی یومئذ بکسر میم دویم در قرائت مشهوره الرابعه فی بناتک تقدیم باء بر نون
الخامسه لا تکلّم بفتح تاء و کاف و لام و ضم میم که در اصل لا تتکلّم بود تاء حذف شد
السادسه ما نفقه بضم هاء بدون اشباع زیرا که ها ضمیر نیست بلکه جزو کلمه است

الیوسف

سورة یوسف و فیها کلمات الاولی فما جزاؤه بضم همزه بدون اشباع
هر چند بصورت واو نوشته شود الثانیه بثمن بخس دراهم تقدیم باء موحده بر ثاء

البنی اسرائیل

سورة بنی اسرائیل و فیها خمس کلمات الاولی وهو کلّ علی مولاه بفتح کاف
الثانیه لاحتنکنّ بفتح لام و همزه و سکون حاء بی نقطه و فتح تاء و کسر نون الثالثه
واجلب علیهم بخیلک بفتح همزه قطع و سکون جیم و کسر لام و سکون باء الرابعه ترکن
بفتح تاء و سکون راء و فتح کاف و ضم نون الخامسه لیسوؤا بضم همزه باشباع

الکهف

که واو جمع ظاهر شود سورة کهف و فیها اربع کلمات الاولی لکنّا بفتح نون

وبدون الف هر چند بصورت الف دار نوشته شود زیرا که اصل ان لکن انا بوده
وهمزهٔ انا را از جهت تخفیف حذف کردند ونون را در نون ادغام کردند ولکن شد
وچون انا بصورت الف دار نوشته میشود لهذا بعد از حذف همزه وادغام نون
نیز چنان میشود الثانیه تذروه بفتح تاء وسکون ذال معجمه که از ذرو ناقص واوی است
نه مثال الثالثه ولا تعد عیناك بسکون عین نه عکس الرابعه بقوة اجعل بفتح
اجعل زیرا که همزه متکلم است سورهٔ مریم وفیها سبع کلمات الاولی قال
کذلك قال ربك بفتح کاف هر دو الثانیه قال انما انا رسول ربك لاهب لك
بکسر کاف ذلك ولك وکذلك وقال ذلك الثالثه فاما ترین بفتح تاء وکسر راء
وتشدید نون که در اصل ترایین بود چون تمنعین بعد از دخول نون ثقیله وحذف
نون ویاء دوم بجهة التقاء ساکنین وهمزه ونقل حرکت او بما قبل ان که راء باشد وحذف
ان ترین شد الرابعه اتت بفتح همزه بدون الف ثلاثی مجرد است الخامسه اعتزلکم
بفتح همزه وقطع آن السادسه وادعوا ربی بفتح همزه قطع السابعه اطلع الغیب
بفتح همزه قطع زیرا که همزه استفهام است سورهٔ طه وفیها ثمان کلمات الاولی

فلما اتیها

فلما اتیها بدون الف مجرد است الثانیه ان اقذفیه بفتح همزه وکسر نون وسکون
قاف وکسر ذال وفاء وسکون یاء اقذفیه یك کلمه است مفرد مؤنث امر حاضر الثالثه
اعطی کل شیء خلقه بسکون لام وفتح قاف الرابعه تلقف بسکون فاء بالجزم الخامسه
انّ ما صنعوا ان را جدا از ما بنهند که ما موصوله است واسم ان نه کافه السادسه
بملکنا بفتح میم وسکون وکسر کاف السابعه وقبضت بضم الضاد الثامنه من اصحاب
بفتح میم سورهٔ الانبیا وفیها عشر کلمات الاولی من لا یفترون بفتح یاء
وسکون الفاء وضم التاء که از فتر بمعنی سستی است نه بفتح تاء که از افترا است الثانیه
وذکر من قبلی بفتح میم من نه کسر الثالثه رتقا بسکون تاء الرابعه یسبحون بفتح
یاء وسکون سین وفتح باء مع التخفیف بمعنی شناوری کردن الخامسه یکلؤکم بهمزه مضموم
بدون واو واشباع السادسه وکنا به عالمین بجر لام السابعه یصحبون بضم یاء
وسکون صاد وفتح حاء وضم باء الثامنه ولئن مستهم نفحه با حاء بی نقطه است
بمعنی وزیدن نه با نقطه بمعنی دمیدن التاسعه وذکری للمتقین با راء مهمله بدون
الف مقصوره چون ذکری العاشره واقام الصلوة بکسر همزه مصدر است الحادی عشر

سورة الانبیا

سورهٔ حج

اذ نَفَشَتْ بعد از فا شین است نه ثا الثانیة عشر فَسُحْقًا بضم با و فتح و کسر با شده
و سکون حا بمعنی تسبیح الثالث عشر صَنْعَةَ لَبُوسٍ بمعنی لباس جنگ یعنی زره الرابع عشر
فَکُنَّا بِکُلِّ شَیْءٍ عَالِمِینَ بکسر لام عالمین الخامس عشر یَغُوصُونَ بغین با نقطه
و صاد بی نقطه سورهٔ حج و فیها تسع کلمات الاولی ثَانِیَ عِطْفِهِ بکسر عین بی نقطه
الثانیة یَدْعُو لَمَنْ ضَرُّهُ بفتح لام و میم لمن الثالثة أَنْ لَا تُشْرِكْ بِی بسکون کاف
الرابعة ثُمَّ لْیَقْضُوا با تا دو نقطه و سکون لام و قاف دو نقطه الخامس فَتَخْطَفُهُ
با مفتوحه و خا معجمه و طا بی نقطه السادسة مَحِلُّهَا بکسر حا است السابعة وَبِیَعٌ
بکسر با و فتح یا دو نقطه جمع بیعه معبد نصاری الثامنة الَّذِینَ إِنْ مَکَّنَّاهُمْ فِی الْأَرْضِ
أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّکَاةَ بفتح تا و بعد از همزه و الف و ضم واو و فتح تا حج
در آخر سوره است سورهٔ المؤمنون و فیها ثمانی عشر کلمات الاولی الَّذِینَ هُمْ

سورهٔ المؤمنون

عَلَى صَلَوَاتِهِمْ بفتح صاد و لام و واو و بعد از واو الف و تا جمع صلوة است و در [illegible]
مفرد است الثانیة سَیْنَاءَ بفتح سین الثالثة وَصِبْغٍ بکسر صاد الرابعة جِنَّةٌ بکسر جیم
الخامسة بِمَا کَذَّبُونِ بکسر النون السادسة وَوَحْیِنَا بفتح الواو و سکون الحا و کسر

الذین هم

السابعة مِنْ کُلٍّ زَوْجَیْنِ اثْنَیْنِ بکسر لام با تنوین الثامنة غُثَاءً بضم غین
با نقطه و ثا سه نقطه التاسعة تَتْرَا بفتح اول و سکون تا دوم و فتح را و الف العاشرة
بِهِ جِنَّةٌ بکسر جیم الحادی عشر فَأَنَّى تُسْحَرُونَ بضم تا و سکون سین و فتح حا
بی نقطه الثانی عشر مَا آتَوْا بهمزه و الف و فتح تا قبل از واو الثالث عشر رَبِّ
إِمَّا تُرِیَنِّی بضم تا و کسر را و فتح یا و کسر نون مشدده با یای متکلم الرابع عشر
أَنْ یَحْضُرُونِ بفتح یا و ضم ضاد و کسر نون الخامس عشر تَجْأَرُونَ بفتح تا
و سکون جیم و فتح همزه و ضم را السادس عشر سِخْرِیًّا بکسر سین السابع عشر
أَنْسَوْکُمْ بفتح همزه و سکون نون و فتح سین الثامن عشر الْعَادِّینَ بتشدید دال

سورهٔ النور

سورهٔ نور و فیها تسعة کلمات الاولی وَیَدْرَأُ بضم همزه بدون
و واو الثانیة وَلَا یَأْتَلِ بفتح تا و کسر لام الثالثة کَسَرَابٍ بِقِیعَةٍ زیرا که
با حرف جاره و قاف در بقیعة کلمه علیحده است یعنی بیابان فراخ هموار
الرابعة الظَّمْآنُ بفتح ظا و سکون میم و فتح همزه و نون چون عطشان لفظا
و معنی الخامسة لُجِّیٍّ بضم لام و تشدید جیم مکسوره و تشدید یای مکسوره السادسة

مِنْ بَرَدٍ بفتح با و را السابعه اَنْ يَحِيفَ اللهُ بحاء بي نقطه الثامنه يَتَّقْهِ
بفتح يا و تا مشدده وسكون قاف وكسر ها بدون اشباع التاسعه لِيَسْتَأْذِنْكُمْ
بسكون نون سوره فرقان وفيها ست كلمات الاولى مَالِ هٰذَا الرَّسُولِ

سوره الفرقان

بلام استفهاميه ولام جاره كه بهذا ربط دارد نه بما هرچند جدا نوشته شود
الثانيه وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ بفتح ميم وثا وسه نقطه الثالثه وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا
بكسر ها فيه باشباع كه در روايت حفص بيا خوانده شود الرابعه وَيُلَقَّوْنَ
بضم يا وفتح لام وفتح قاف مشدده الخامسه تَعْبَؤُا بضم همزه بدون اشباع
السادسه دُعَاؤُكُمْ بضم همزه بدون اشباع سوره شعراء وفيها ثلث عشر

سوره الشعراء

كلمات الاولى فَسَيَأْتِيهِمْ اَنْبَاؤُا بتقديم نون بر با وضم همزه بدون
اشباع الثانيه فَعْلَتَكَ بفتح فا وسكون عين وفتح لام وتا الثالثه ثَمَّ
بفتح ثا وضم ميم وتشديد نون الرابعه وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ الْآخَرِينَ بفتح ثا ثَمَّ
الخامسه وَأَطِيعُونِ بكسر نون السادسه أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ بتقديم لام
بر ميم السابعه اِنْ هٰذَا اِلَّا خُلُقُ الْاَوَّلِينَ بضم خاء معجمه ولام وقاف الثامنه

اعلمكم بلام

لَعَلَّكُمْ بكسر لام وفتح عين التاسعه مِنَ الْمُسَحَّرِينَ بحاء مهمله مع التشديد العاشر فَاَسْقِطْ
همزه قطع وكسر قاف الحادي عشر يَوْمِ الظُّلَّةِ بضم ظا الثاني عشر تَنَزَّلُ بفتح تا و نون
وضم لام سوره نمل وفيها خمسه وعشرون كلمات الاولى لَتُلَقَّى بفتح لام اول وضم

سوره النمل

وفتح لام دوم وقاف مشدده پيش از الف الثانيه اَدْخِلْ بفتح همزه قطع وسكون دال
وكسر خا وسكون لام الثالثه وَجَحَدُوا بتقديم جيم بر حا الرابعه اَنْ اَعْمَلَ بفتح همزه
قطع وفتح ميم ولام الخامسه اَدْخِلْنِي بفتح همزه قطع السادسه مَالِيَ بفتح يا السابعه
سَبَإٍ بفتح سين وبا وكسر همزه منونه الثامنه الْخَبْءَ بفتح خا وسكون با وفتح همزه التاسعه
فَاَلْقِهْ بفتح همزه قطع العاشر تَشْهَدُونِ بكسر نون الحادي عشر اِلَيْكَ بكسر كاف الثاني عشر
اَتُمِدُّونَنِ بضم تا وكسر ميم وضم دال مشدده وفتح نون اول وكسر ثاني الثالث عشر
لَا قِبَلَ بكسر قاف وفتح با الرابع عشر طَرْفُكَ بفتح طا وسكون را وضم فا الخامس عشر
تَنْظُرُ بسكون الرا السادس عشر عَرْشُكِ بكسر كاف السابع عشر قَالُوا اطَّيَّرْنَا بتشديد
طا و يا الثامن عشر آللهُ خَيْرٌ بفتح همزه استفهام داخل شد بر الله وهمزه الله قلب شد
التاسع عشر اَنْ تَتَّبِعُوا بضم تا اول وآخر وسكون نون وكسر با العشرون بَلِ ادَّارَكَ

سورهٔ القصص

بتشدید دال وسقوط همزه وصل الحادی والعشرون وما مکّنّی بضم تاء وکسر کاف
وضم نون مشدده الثانی والعشرون فکبّت بضم کاف وفتح باء موحده مشدده وسکون
تاء الرابع والعشرون هذه البلدة بفتح باء وسکون لام بلدة الخامس والعشرون وان
اتلو بفتح همزه قطع وسکون تاء وضم لام وفتح واو سورهٔ قصص وفیها
ست وعشرون کلمات الاولی انبائهم بتقدیم نون بر باء الثانیه انبائهم بتقدیم
باء بر نون الثالثه ان ارضعیه بفتح همزه قطع در ارضعیه الرابعه خفت بکسر تاء
الخامسه فالقیه بفتح همزه قطع السادسه الیک بکسر کاف السابعه لتبدی بفتح
لام وسکون باء الثامنه فبصرت بضم الصاد التاسعه ولا تحزن بفتح نون
العاشره غفلة بفتح غین الحادی عشر نصدر الرعاء بضم یاء وکسر دال
وفتح راء الثانی عشر انکحک بضم همزه وکسر کاف اول وفتح حاء وکاف دوم
الثالث عشر اتیها بفتح همزه بدون الف الرابع عشر اقبل بفتح همزه قطع وکسر باء
موحده الخامس عشر ان یقتلون بکسر نون وهمچنین است نون تکذبون السادس عشر
ردءاً بکسر راء وسکون دال وفتح همزه منونه السابع عشر مرسلین بکسر سین الثامن عشر

ما اتیهم

سورهٔ العنکبوت

سورهٔ الروم

ما اتیهم بفتح همزه بی الف التاسع عشر تمتّع بفتح عین العشرون وتکون بفتح
نون الحادی والعشرون یجبی بیاء مضمومه وجیم ساکنه وباء مفتوحه والف در آخر
الثالث والعشرون علیهم الانباء بتقدیم نون بر باء الرابع والعشرون وابتغ
بسکون باء وفتح تاء وکسر غین معجمه السادسه والعشرون ولا یصدّنّک بضم صاد
ودال مشدده سورهٔ عنکبوت وفیها ست کلمات الاولی لیقولنّ بضم
لام دوم الثانیه ولیعلمنّ بفتح میم الثالثه ولیحملنّ بضم لام دوم الرابعه ولیسئلنّ
بضم لام دوم الخامسه سیئی بکسر سین وسکون یاء وفتح همزه السادسه لهی الحیوان
بفتح یاء در حیوان سورهٔ روم وفیها عشر کلمات الاولی علیهم بفتح عین وفتح
لام الثانیه واثاروا الارض بفتح همزه اثاروا بدون مد الثالثه اسؤا بضم سین
وسکون واو وفتح همزه پیش از الف الرابعه یحبرون بضم یاء وسکون حاء وفتح
باء موحده وضم راء الخامسه ان فی ذلک لآیات للعالمین بکسر لام سیم که
جمع عالم باشد که بمعنی دانا است نه عالم بفتح لام که بمعنی ما سوی الله است السادسه لیربوا
بضم یاء وفتح واو السابعه فلا یربوا بضم باء الثامنه من ضعف بضم ضاد در همه

مشهوره الثامنه مِن كُلٍّ مَثَلٍ فتح ميم وثاء سه نقطه العاشره وَلَا تَحْسَبَنَّكَ فتح باء
وتاء وكسر حا و فتح فا و نون شدده سوره لقمان وفيها ثلث كلمات الاولى
وَلَا تُصَعِّرْ بكسر عين بى نقطه الثالثه الْغَرُورُ فتح غين المعجمه سوره سجده وفيها
كلمتان الاولى خَلَقَهُ فتح لام الثانيه وَبَدَأَ خَلْقَ بسكون لام سوره احزاب
وفيها ثمان كلمات الاولى فِيمَا أَخْطَأْتُمْ فتح همزه اول كه قطعيت الثانيه إِذْ جَاءُوكُمْ
باشباع كه واو جمع ظاهر شود ودر ساير مواضع نيز چنين است زيرا كه جاءوا بضم همزه بدون
اشباع وبدون ظاهر ساختن واو غلطست الثالثه يَسْأَلُونَ عَنْ أَنْبَائِكُمْ بتقديم
نون بر باء يعنى خبرها الرابعه لَمْ تَطَئُوهَا بضم همزه باشباع سبب واو كه واو جمع
الخامسه وَقَرْنَ بكسر قاف السادسه وَاتَّقِينَ بكسر تاء السابعه وَأَطِعْنَ اللَّهَ بكسر
طاء الثامنه قَدَرًا مَقْدُورًا بفتح دال قدرا سوره سبا وفيها تسع كلمات
الاولى لَا يَعْزُبُ بعين ساكنه بى نقطه وزاء معجمه مضمومه الثانيه أَوِّبِي بفتح همزه
وكسر واو مشدده وكسر باء مخففه الثالثه وَأَلَنَّا بفتح همزه ولام وتشديد نون مفتوحه
بسبب الف بعد از او الرابعه مِنْسَأَتَهُ بكسر ميم وسكون نون وفتح همزه وسين وتاء

بكسر كلمات يعنى

يك كلمات يعنى عصيات الخامسه فَتَبَيَّنَتِ بفتح تاء وباء وياء مشدده ونون وكسر تاء
اخيره يعنى علامت است السادسه سَيْلَ الْعَرِمِ بفتح عين وكسر راء السابعه فَلَا فَوْتَ
بفتح تاء سوره فاطر وفيها خمس كلمات الاولى الْغَرُورُ بفتح غين معجمه الثانيه تَحْزَنُوا
بفتح حاء الثالثه إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ خلا كلمه جدا او فيها جدد الرابعه بِيضٌ وَحُمْرٌ
بسكون ميم الخامس الْأَعْزُو بضم غين سوره يس وفيها اربعه كلمات الاولى
انفقوا بفتح همزه قطع الثانيه أَطْعَمَهُ بفتح همزه قطع الثالثه جِبِلًّا بكسر جيم وباء وتشديد
لام الرابعه فِي ظِلَالٍ بكسر ظاء سوره والصافات وفيها ثمانيه كلمات الاولى
لَذَائِقُو الْعَذَابِ بكسر باء عذاب الثانيه لِإِبْرَاهِيمَ بفتح لام وكسر همزه الثالثه
يَزِفُّونَ بفتح ياء وكسر زاء وضم فاء مشدده الرابعه اللَّهَ رَبَّكُمْ بفتح هاء وباء وراء
الخامسه عَلَى إِلْ يَاسِينَ بكسر همزه وسكون لام در روايت مشهوره وبعضى ال ياسين
با همزه والف ولام خوانده اند السادسه أَصْطَفَى الْبَنَاتِ بفتح همزه استفهام
در اصطفى السابعه وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا بكسر جيم در همه قراءات يعنى طايفه جن است
نه بفتح كه يعنى بهشت الثامنه أَفَتُبْصِرُونَ بفتح همزه قطع سوره ص وفيها ثلث كلمات

سوره لقمان
سوره السجده
سوره الاحزاب
سوره السبا
سوره الفاطر
سوره يس
سوره الصافات
سوره ص

الاولی الاختلاق بقاف نه بفاء الثانیه یسبحن بیاء مضمومه وسین مفتوحه
وباء مشدده مکسوره وحاء ساکنه الثالثه اکفلنیها بفتح همزه قطع الرابعه وعزنی
بعین مهمله مفتوحه وزاء معجمه مفتوحه مشدده الخامسه ان الذین یضلون بفتح یاء
السادسه بنصب بضم نون وسکون صاد السابعه لمن المصطفین الاخیار
بفتح لام وکسر میم وفتح نون وفتح طاء ونون الثامنه اتخذناهم بفتح همزه استفهام
التاسعه سخریا بکسر سین العاشره فقعوا فا جدا از قعوا باشد الحادی عشر استکبرت
بفتح همزه الثانی عشر فانظرنی بفتح همزه وکسر ظاء الثالث عشر ولتعلمن بضم میم
سورۂ زمر وفیها ثلث عشر کلمات الاولی فاعبد الله بکسر دال وفتح ها الثانیه
یرضه بضم ها بلا اشباع زیرا که در اصل یرضاه بود الثالثه قل تمتع بکفرک بسکون
عین الرابعه قل الله اعبد بفتح ها الخامسه غرف مبنیه بفتح میم وسکون باء
وکسر نون وفتح یاء مشدده معنی بنا کرده شده نه بیان کرده شده السادسه مصفرا
بفتح فاء مخففه وتشدید راء منونه السابعه فاتیهم بفتح همزه بدون الف الثامنه
ممن کذب علی الله وکذب بالصدق در ذال کذب اول مخففه ودر ثانی مشدده

سورۂ الزمر

التاسعه

التاسعه او تقول بفتح لام در هر دو موضع که عطف بر تقول اول است العاشره کذبوا
علی الله بتخفیف ذال الحادی عشر جاؤها بضم همزه با اشباع که واو جمع ظاهر شود
الثانی عشر صدقنا بفتح صاد ودال بدون تشدید وفتح قاف الثالث عشر واورثنا
بفتح راء وثاء سورۂ مؤمن وفیها ثلث عشر کلمات الاولی وسعت بفتح واو
وکسر سین وسکون عین وفتح تاء الثانیه وادخلهم بفتح همزه قطع وسکون دال
وکسر خاء وسکون لام الثالثه وانذرهم بفتح همزه قطع وکسر ذال الرابعه یوم
الازفة بالف بعد همزه چون مضارعه الخامسه فاخذتهم بفتح همزه وخاء وسکون
ذال وضم تاء السادسه فقد رحمته بفتح راء وکسر حاء وسکون میم وفتح تاء
السابعه امتنا بفتح همزه ومیم وتاء مشدده الثامنه اقتل بفتح همزه وسکون
قاف وضم تاء وسکون لام التاسعه یظهر بضم یاء وسکون ظاء وکسر هاء
مشدده العاشره کذبه بفتح کاف وکسر ذال الحادی عشر فاطلع بفتح همزه
قطع وفتح طاء مشدده وکسر لام وفتح عین الثانی عشر اهدکم بفتح همزه قطع
وسکون ها وکسر دال الثالث عشر ادخلوا بفتح همزه قطع وکسر خاء الرابع عشر

سورۂ المؤمن

أَسْتَجِبْ بفتح همزه قطع وسکون باء الخامس غشر يُسْحَبُونَ فِي الْحَمِيمِ بضم یاء
وسکون سین وفتح حاء وضم یاء السادس عشر يُسْجَرُونَ بضم یاء وسکون
سین وفتح جیم سُورَهٔ فُصِّلَت وفیها ثلث کلمات الاولی أَرِنَا
اللَّذَيْنِ بفتح ذال وکسر نون الثانیه لَلْحُسْنَى بفتح لام اول الثالثه وَنَأَى
بِجَانِبِهِ با نون مفتوحه بعد از ان همزه والف چون دعی سُورَهٔ شوری

سورهٔ فصلت

سورهٔ الشوری

وفیها ثمان کلمات الاولی لِأَعْدِلَ بکسر لام اول وفتح همزه وسکون عین
وکسر دال وفتح لام دویم الثانیه يَخْتِمْ بسکون میم الثالثه أَوْ يُوبِقْهُنَّ بکسر
قاف الرابعه وَلَمَنِ انْتَصَرَ بفتح لام ومیم وکسر نون وَلَمَنْ صَبَرَ بسکون
نون که نون ساکن دارد الخامسه لَمِنْ عَزْمِ بفتح لام وکسر میم وسکون نون وفتح عین
وسکون راء بانقطه وکسر میم السادسه مِنْ طَرْفٍ بسکون راء السابع أَوْ يُرْسِلَ
بفتح لام الثامنه فَيُوحِيَ بفتح یاء دویم سُورَهٔ زخرف فیها خمس کلمات
الاولی أَنْ كُنْتُمْ بفتح همزه الثانیه بَرَرَهٔ بفتح باء وراء وهمزه الثالثه
وَبُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ بضم باء وسکون عین وفتح دال الرابعه تُحْبَرُونَ

سورهٔ الزخرف

بضم تاء وسکون حاء

بضم تاء وسکون حاء وفتح باء وضم راء الخامسه لَا يُفَتَّرُ بضم یاء وفتح فاء وتاء مشدده
وضم راء سُورَهٔ دخان وفیها کلمتان الاولی يُفْرَقُ بضم یاء وسکون فاء
وفتح راء وضم قاف الثانیه وَنَعْمَةٍ كَانُوا بفتح نون نعمه سُورَهٔ جاثیه وفیها
کلمتان الاولی لِنُجْزِيَ بضم یاء ونون ثانیه الثانیه اجْتَرَحُوا بجیم وحاء بی نقطه
سُورَهٔ احقاف وفیها کلمتان الاولی أَوْ أَثَارَةٍ بفتح همزه بدون الف الثانیه
وَيُجِرْكُمْ بضم یاء وکسر جیم وسکون راء سُورَهٔ محمد وفیها اربع کلمات الاولی
وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ بفتح همزه قطع الثانیه فَضَرْبَ الرِّقَابِ بسکون راء اول الثالثه
نَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ بکسر همزه در قرائت شهوره الرابعه وَيُخْرِجْ أَضْغَانَكُمْ بضم یاء وکسر
وسکون خاء وکسر راء وسکون جیم سُورَهٔ فتح وفیها اربع کلمات الاولی لِيَغْفِرَ
بفتح راء الثانیه بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهَ بضم هاء علیه وفتح هاء الله الثالثه لَتَدْخُلُنَّ
بفتح لام اول وضم لام دویم الرابعه شَطْأَهُ بفتح شین وسکون طاء وفتح همزه
سُورَهٔ حجرات وفیها کلمتان الاولی بِئْسَ الِاسْمُ الْفُسُوقُ بکسر لام الاسم ووصل
الاسم بوده نه لام قطع همزه نمودند بانطریق که حرکت همزه اسم را بلام داده اند

سورهٔ الدخان

سورهٔ الجاثیه

سورهٔ الاحقاف

سورهٔ محمد

سورهٔ الفتح

سورهٔ الحجرات

وهمزه اول و دو دیم را اندختند الثانیه لَا يَلِتْكُم بفتح یاء و کسر لام و سکون تاء
سورة ق وفیها ثمان کلمات الاولی وَقَوْمُ تُبَّعٍ بضم تاء و تبع و فتح باء مشدده
الثانیه فِي لَبْسٍ بفتح لام و سکون باء الثالثه مَّجِيدٌ بضم دال بدون تنوین الرابعه
فَأَلْقِيَاهُ بفتح همزه القیاه که همزه قطع است و کسر قاف الخامسه هَلِ امْتَلَأْتِ
بکسر تاء اخیره السادسه فَنَقَّبُوا بفتح نون و قاف مشدده و ضم باء بی تشدید
السابعه مَحِيصٍ بصاد بی نقطه الثامنه اَدْبَارَ بفتح همزه سورة الذاریات
وفیها اربع کلمات الاولی الْحُبُكِ بضم حاء و باء و کسر کاف الثانیه كَذَٰلِكِ
بکسر کاف اخیر الثالثه وَبَشَّرُوهُ بفتح باء و شین مشدده الرابعه ذَنُوبًا مِثْلَ
ذَنُوبِ بفتح ذال در هردو و ذنوب بمعنی نصیب نه بضم بمعنی گناهان سورة
طور وفیها کلمتان الاولی وَمَا أَلَتْنَاهُم بفتح همزه و لام و سکون تاء الثانیه
إِدْبَارَ النُّجُومِ بکسر همزه سورة نجم وفیها ثلث کلمات الاولی ذُو مِرَّةٍ
بکسر میم الثانیه وَإِذْ أَنْتُمْ أَجِنَّةٌ بفتح همزه و کسر جیم و فتح نون مشدده الثالثه
أَزِفَتِ بفتح همزه و کسر زاء و فتح فاء و کسر تاء سورة قمر وفیها کلمتان الاولی

سورة ق
سورة الذاریات
سورة الطور
سورة النجم
سورة القمر

مِنَ الانباءِ

مِنَ الْأَنْبَاءِ نون مقدم است بر باء الثانیه مِنَ الْكَذَّابُ بفتح میم و کسر نون
سورة الرحمن مِن إِسْتَبْرَقٍ بکسر میم و سکون نون و کسر همزه قطع است
سورة حدید وفیها ثلث کلمات الاولی مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ بکسر قاف
و فتح باء قبله الثانیه نَبْرَأَهَا بتقدیم نون بر باء الثالثه مُصْفَرًّا بضم میم
و سکون صاد بدون تشدید و تشدید راء سورة مجادله وفیها کلمتان
الاولی كُبِتُوا كَمَا كُبِتَ بضم هر دو کاف و کسر باء موحده مقدم بر تاء دو نقطه
الثانیه لَأَغْلِبَنَّ بفتح لام و همزه قطع و کسر لام و فتح باء و نون مشدد سورة
حشر وفیها ثلث کلمات الاولی فَأَتَاهُمُ اللَّهُ بفتح همزه بدون الف الثانیه
وَيُؤْثِرُونَ بضم یاء و سکون همزه که بصورت واو نوشته شده الثالثه
أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدَيْنِ بفتح دال سورة ممتحنه وفیها کلمتان الاولی
إِنَّا بُرَءَاؤُا بضم باء و فتح راء و همزه مفتوحه بالف ممدوده الثانیه لَأَسْتَغْفِرَنَّ
بفتح لام و همزه قطع سورة المنافقون وفیها اربعة کلمات الاولی
اسْتَغْفَرْتَ بفتح همزه قطع الثالثه فَيَقُولَ بفتح لام الرابعه فَأَصَّدَّقَ بفتح همزه

سورة الرحمن
سورة الحدید
سورة المجادله
سورة الحشر
سورة الممتحنه
سورة المنافقون

سورهٔ التغابن
سورهٔ الطلاق
سورهٔ التحریم
سورهٔ الملک
سورهٔ النون
سورهٔ الحاقه
سورهٔ المعارج

قطع و تشدید صاد و دال مفتوحتین و فتح قاف سورهٔ تغابن و فیها کلمة واحدة
و هو اَنفِقُوا بفتح همزه قطع سورهٔ طلاق و فیها اربع کلمات الاولی فَاَحصُوا
بفتح همزه قطع الثانیه فَاَمسِکُوهُنَّ بفتح همزه قطع الثالثه فَاَشهِدُوا بفتح همزه قطع
الرابعه یُعظِم بضم یاء و سکون و کسر ظاء و سکون میم سورهٔ تحریم و فیها ثلث کلمات
الاولی وَاِذ اَسَرَّ النَّبِیُّ بکسر همزه و سکون ذال بدون الف الثانیه مَن اَنبَاَکَ
بفتح همزه اول و سکون نون و فتح باء و همزه دوم الثالثه صَالِحِینَ بفتح حاء و کسر نون
سورهٔ الملک و فیها کلمتان الاولی یَتَقَلَّب بکسر لام و سکون باء الثانیه
اِنِ الکَافِرُونَ بکسر همزه و نون مخففه سورهٔ نون و فیها کلمة واحدة اَن کَانَ
بفتح همزه سورهٔ الحاقه و فیها کلمتان الاولی هَاؤُمُ اقرَؤُا بضم همزه
هاؤم بدون اشباع الثانیه فِی سِلسِلَةٍ بکسر هر دو سین سورهٔ معارج
و فیها ست کلمات الاولی یُبَصَّرُونَهُم بتشدید صاد الثانیه مِن عَذَابِ
یَومِئِذٍ بکسر میم یومئذ الثالثه تُنجِیهِ بضم یاء و سکون نون الرابعه فَمَالِ الَّذِینَ
لام جر متعلق بالذین جزو ما الخامسه قِبَلَکَ بکسر قاف و فتح باء و لام السادسه

عزین کسر عین

سورهٔ النوح
سورهٔ المزمل
سورهٔ المدثر
سورهٔ القیمة
سورهٔ الدهر

عِزِینَ بکسر عین و زاء نقطه دار سورهٔ نوح و فیها کلمتان الاولی
اِسرَارًا بکسر همزه الثانیه بَیتِیَ بفتح یاء اخیره سورهٔ مزمل و فیها
کلمتان الاولی اُولِی النَّعمَةِ بفتح نون الثانیه وَاَقرِضُوا بفتح همزه قطع
و کسر راء سورهٔ مدثر و فیها اربع کلمات الاولی اَلمُدَّثِّرُ بتشدید دال
مفتوحه و کسر ثاء مثلثه الثانیه یُؤثَرُ بضم یاء و سکون همزه که بصورت
واو است الثالثه وَاللَّیلِ اِذ اَدبَرَ بکسر همزه و سکون ذال اذ ادبر و
فتح همزه ادبر در قرائت معتبره و در بعضی قرائت بدون همزه نیز خوانده اند
الرابعه لَاِحدَی بفتح لام و کسر همزه سورهٔ قیمة و فیها کلمة واحدة
وَالتَفَّتِ بفتح واو و سکون لام باسقوط همزه وصل و فتح تاء و فاء
مشدده و کسر تاء اخیره سورهٔ دهر و فیها خمس کلمات الاولی
وَلَقّٰهُم بتشدید قاف مفتوحه بالف الثانیه بِاٰنِیَةٍ بکسر باء حرف جر
که کلمه علیحده است فتح همزه بالف و کسر نون و فتح یاء و جر تاء الثالثه قَوَارِیرَ
بدون تنوین و با تنوین هر دو خوانده شده الرابعه مَنثُورًا بثاء سه نقطه

سوره المرسلات
سوره النبأ
سوره العبس
سوره التکویر
سوره الانفطار
سوره التطفیف
سوره الاعلی
سوره الفجر
سوره البلد
سوره الشمس
سوره اللیل
سوره الزلزال

الخامسه وَاِذَا رَاَيْتَ ثَمَّ رَاَيْتَ نفتح ثاء ثَمَّ سوره مرسلات
وفیها کلمه واحده فِي ظِلَالٍ بکسر ظاء سوره نبا مَاٰبًا نفتح میم
وبعد از آن همزه وبعد الف سوره عبس بِمَا اَمَرَهٗ نفتح همزه بدون
الف سوره تکویر مُطَاعٍ ثَمَّ اَمِينٍ نفتح ثاء ثَمَّ سوره انفطار
كِرَامًا كَاتِبِينَ بکسر کاف کراما چون رجالا سوره التطفیف اَوْ وَزَنُوهُمْ
با دو واو است یکی واو ویکی واو وزنوهم واو تمام درین دو واو جایز
سوره اعلی وفیها کلمتان الاولی غُثَاۤءً بغین با نقط وثاء سه نقطه
الثانیه اِنْ نَفَعَتِ نفتح نون وفاء وعین وکسر تاء سوره فجر
اِرَمَ بکسر همزه وفتح راء نام قبیله یا شهری از قبیله یا شهر قوم عاد
که سام بن نوح بن آدم بودند سوره بلد نَارٌ مُؤْصَدَةٌ بواو دو همزه
هر دو خوانده شده وهمزه اولی استظهر است سوره شمس وفیها
کلمتان الاولی نَاقَةَ اللهِ نفتح تاء الثانیه وَلَا يَخَافُ نفتح یاء سوره
لیل لَلْاٰخِرَةُ نفتح راء وتاء سوره زلزال وفیها کلمتان الاولی اَوْحٰى لَهَا

دو کلمه ان

سوره القارعه
سوره التکاثر
سوره الهمزه
سوره القریش
سوره الماعون
سوره الکوثر
سوره التبت
سوره التوحید
سوره الفلق
سوره الناس

دو کلمه است الثانیه لَيَرَوُنَّ بضم یاء وفتح راء باشد سوره قارعه مَاهِيَهْ گفته
نه تاء وچنین است سلطانیه وحسابیه ومالیه همه سوره تکاثر اَلْهٰىكُمُ کلمه جدا او کم
مفعول است سوره همزه مُؤْصَدَةٌ بمیم مضموم که همزه ساکنه بصورت واو نوشته
میشود سوره قریش لِاِيْلَافِ قُرَيْشٍ بکسر لام وهمزه قطع سوره ماعون
يُرَاۤءُوْنَ بضم یاء سوره کوثر شَانِئَكَ بتقدیم نون مکسوره وهمزه مضمومه
سوره تبت وفیها ثلاث کلمات الاولی تَبَّتْ نفتح تاء وباء مشدده الثانیه
وَامْرَاَتُهٗ بضم تاء الثالثه حَمَّالَةَ الْحَطَبِ نفتح تاء سوره توحید كُفُوًا بضم
فاء وبا واو در قرائت حفص از عاصم وبا همزه در روایت ابی بکر از عاصم سوره فلق
وفیها کلمتان الاولی النَّفّٰثٰتِ با ثاء سه نقطه الثانیه حَسَدَ نفتح حاء وسین


ودال سوره ناس وفیها کلمتان الاولی
مَلِكِ النَّاسِ نفتح میم وکسر لام وکاف
الثانیه مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ
بکسر جیم وفتح نون مشدده

في ذكر اسامي القراء المشهورين في الامصار ورواتهم

اما المدني فابو جعفر يزيد بن القعقاع وليس من السبعة وذكر انه قرا على عبد الله
ابن عباس وعلى مولاه عبد الله بن عياش بن ابي ربيعة المخزومي وهما قرا على ابي بن كعب
وقرا ابي على النبي صلى الله عليه واله رواية واحدة ونافع بن عبد الله وقرا على ابي جعفر
ومنه تعلم القران وعلى شيبة بن نصاح وعلى عبد الرحمن بن هرمز الاعرج وقرؤوا على ابن
عباس وله ثلث روايات رواية ورش وهو عثمان بن سعيد رواية قالون وهو
عيسى بن مينا رواية اسمعيل بن جعفر اما المكي فهو عبد الله بن كثير لا غير وقرا على مجاهد
على ابن عباس وله ثلث روايات رواية البزي رواية ابن فليح رواية ابي الحسن القواس
واذا اجتمع اهل مكة والمدينة قيل حجازي اما الكوفي فاتفق لهم عاصم بن ابي النجود بهدلة
وهو روايتان رواية حفص بن سليمان البزاز رواية ابي بكر بن عياش ولابي بكر بن
عياش ثلث روايات رواية ابو يوسف الاعشى وابي صالح البرجمي يحيى بن ادم ولحفص
اربع روايات رواية ابي شعيب القواس وهبيرة بن التمار وعبيد بن الصباح وعمرو بن
الصباح ثم حمزة بن حبيب الزيات وله سبع روايات رواية العجلي عبد الله بن صالح

رواية رجا

رواية رجا بن عيسى رواية حماد بن احمد رواية خلاد بن خالد رواية ابي عمرو
والدوري رواية محمد بن سعدان النحوي رواية خلف بن هشام ثم ابو الحسن علي بن
حمزة الكسائي وله ست روايات رواية قتيبة بن مهران رواية نصير بن يوسف النحوي
رواية ابي الحارث رواية ابي حمدون الزاهد رواية حمدون بن ميمون الزجاج
رواية ابي عمر والدوري ثم خلف بن هشام البزار وليس من السبعة وله اختيار فاما عاصم
فانه قرا على عبد الرحمن السلمي وهو قرا على علي بن ابي طالب عليه السلام وقرا ايضا زر بن
حبيش وهو قرا على عبد الله بن مسعود وقرا حمزة على حمران بن اعين ايضا وهو قرا على
ابي الاسود الدؤلي واما حمزة فقرا على جعفر بن محمد الصادق عليه السلام وقرا ايضا على
الاعمش سليمان بن مهران وقرا الاعمش على يحيى بن وثاب وهو قرا على علقمة ومسروق
بن الاسود بن يزيد وقرؤوا على عبد الله بن مسعود وقرا حمزة على حمران بن اعين ايضا
وهو قرا على ابي الاسود الدؤلي وهو قرا على علي بن ابي طالب عليه السلام واما الكسائي فقرا
على حمزة ولقي من مشايخ حمزة بن ابي ليلى وقرا عليه وعلى ابان بن تغلب وعيسى بن عمر و
وغيرهم واما البصري فابو عمرو بن العلاء وله ثلث روايات رواية شجاع بن ابي نصر رواية

عباس بن الفضل رواية اليزيدي يحيى بن المبارك ولليزيدي ست روايات رواية ابي حمدون
الزاهد وابي عمر الدوري واوقية بن ابي نعيم غلام ابي سجادة وابي ايوب الخياط وابي شعيب
السوسي ومن البصرة يعقوب بن اسحاق الحضرمي وابو حاتم سهل بن محمد السجستاني وابان بن سبعه
فاما يعقوب فله ثلاث روايات رواية روح وزيد ورويس واذا جمع اهل الكوفة
والبصرة قيل العراقي واما الشامي فهو عبد الله بن عامر اليحصبي لا غير وقرا على المغيرة بن ابي شهاب
المخزومي وقرا المغيرة على عثمان بن عفان وله روايتان رواية ابن ذكوان رواية
هشام بن عمار وقالوا وانما جمع الناس على قراءة هولاء وقصدوا بهم فيما بين
احدها انه تجردوا للقراءة القران واشتدت بذلك عنايتهم مع كثرة علمهم ومن كان
قبلهم او في ازمنتهم ممن نسب اليه القراءة من العلماء وعدة قراتهم في الشواذ لم يجرد
لذلك تجردهم وكان الغالب على اولئك الفقه او الحديث او غير ذلك من العلوم
والاخر ان قراتهم وجدت مسندة لفظا وسماعا حرفا فحرفا من اول القران الى اخره
مع ما عرف من فضائلهم وكثرة علمهم بوجوه القران فاذ قد تبينت ذلك فاعلم
ان من مذهب الامامية انهم اجمعوا على جواز القراءة بما تداوله القراء بينهم من القراءات

الا انهم اختاروا

الا انهم اختاروا القراءات بما جاز بين القراء وكرهوا تجريد قراءة مفردات ومنع
في جار بهم ان القران نزل انه بحرف واحد وما روته العامة عن النبي صلى الله عليه وآله
انه قال نزل القران على سبعة احرف كلها شاف كاف فاختلف في تاويل اجرى قوم
لفظ الاحرف على ظاهره ثم حملوه على وجهين احدهما ان المراد سبع لغات مما
لا يغير حكما في تحليل ولا تحريم مثل هلم واقبل وتعال وكانوا مخيرين في مبتدا الاسلام في ان
يقروا بما شاؤوا منها ثم اجمعوا على احدها واجماعهم حجة فصار ما اجمعوا عليه مانعا مما اعرضوا
عنه والاخر ان المراد سبعة اوجه من القراءات وذكر ان الاختلاف في القراءة
على سبعة اوجه احدها اختلاف اعراب الكلمة مما لا يزيلها عن صورتها في الكتابة ولا
يغير معناها نحو قوله فيضاعفه وفيضاعفه بالرفع والنصب والثاني الاختلاف في الاعراب
مما يغير معناها ولا يزيلها عن صورتها نحو قوله اذ تلقونه واذ تلقونه والثالث
الاختلاف في حروف الكلمة دون اعرابها مما يغير معناها نحو قوله كيف ننشزها وننشرها
بالراء والزاء والرابع الاختلاف في الكلمة مما يغير معناها نحو قوله ان كانت الا صيحة
والا زقية والخامس الاختلاف في الكلمة مما يزيل صورتها ومعناها نحو طلح منضود وطلع

السادس الاختلاف بالتقديم والتاخير نحو قوله وجاءت سكرة الموت بالحق
وجاءت سكرة الحق بالموت السابع الاختلاف بالزيادة والنقصان نحو قوله تعالی
وما عملت ایدیهم وما عملته ایدیهم وقال الشیخ السعید ابو جعفر الطوسی قدس سره
هذا الوجه اصلح لما روی عنهم علیهم السلام من جواز القراءة بما اختلف القراءة فیه وحمل
جماعة من العلماء الاحرف علی المعانی والاحکام التی ینتظمها القران دون الالفاظ
واختلف اقوالهم فیها فمنهم من قال انها وعد ووعید وامر ونهی وجدل وقصص
ومثل وروی عن ابن مسعود عن النبی صلی الله علیه واله قال انه نزل القران علی
سبعة احرف امر وزجر وحلال وحرام ومحکم ومتشابه وامثال وروی ابو قلابة
عن النبی صلی الله علیه واله انه قال نزل القران علی سبعة احرف امر وزجر وترغیب
وترهیب وجدل وقصص ومثل وقال بعضهم ناسخ ومنسوخ ومحکم ومتشابه ومجمل
ومفصل وتاویل لا یعلمه الا الله تبارک وتعالی

در آداب بعضی از ختومات

ختم احزاب ابن عباس از رسول خدا صلی الله علیه واله نقل نموده که اگر کسی را حاجتی باشد

نزد خدا

نزد خدا تعالی پس ختم کند قران را باین طریق البته بهر نیت و حاجت که بخواهد
حاجت او برآورده خواهد شد ابتدا نماید از روز جمعه جمعه از اول قران
تا آخر سوره مائده بخواند شنبه از سوره انعام تا آخر سوره برائة بخواند
یکشنبه از سوره یونس تا آخر سوره مریم بخواند دوشنبه از سوره طه الی آخر
سوره طسم بخواند سه شنبه از سوره عنکبوت تا آخر سوره ص بخواند چهارشنبه
از سوره تنزیل تا آخر سوره الرحمن بخواند پنجشنبه از سوره واقعه الی آخر قران
بخواند بعد از آنکه ختم احزاب کرده باشد سر بسجده نهد و پنج مرتبه بگوید
سبوح قدوس رب الملائکة والروح بعد از آن سر بردارد
و آیة الکرسی بخواند و باز سجده کند و تسبیح مذکور را پنج بار بخواند و در سجده
حاجت خود را بخواهد البته برآورده خواهد شد اما همه روزه ختم این دعا را
بخواند اللهم ارزقنا بحرمة القران خیر الدنیا والاخرة واصرف
عنا بحرمة القران شر الدنیا والاخرة واکفنا ما اهمنا من امور
دیننا ودنیانا اللهم نورنا یوم الرحمة اللهم اجعل یومنا

يوم العتق من اوزارنا بحرمة الخمسة التي ساديهم جبرئيل عليه السلام
محمد وعلي وفاطمة والحسن والحسين نجنا من الآفات في الدنيا
والآخرة واقض حوائجنا واكف مهماتنا واصلح امورنا
واعصمنا من الفقر واقض عنا ذنوبنا واستر عيوبنا
برحمتك يا ارحم الراحمين **طريقه ختم قران** چون قل اعوذ برب
الناس تمام كند سوره مباركه فاتحة الكتاب را با سوره الم ذلك الكتاب
تا اولئك هم المفلحون بخواند وبعد از آن دعاى ختم قران بخواند مطلب
خود را بخواهد که ان شاء الله برآورده است **طريقه ديگر** از ابی بن کعب
روايت شده که حضرت رسول صلى الله عليه وآله ختم قران کردى بعد از فراغ
قل اعوذ برب الناس افتتاح بالحمد کردى بعد از آن شروع بدعاى ختم
قران کردى ودر حين دعا برپای خواستى وجهة تواضع برپا دعا خواندى گفته اند
که حضرت بعد از ختم قران این قرائت کردى اللهم ارحمني بالقران و
اجعله لي اماما ونورا وهدى ورحمة اللهم ذكرني منه ما نسيت

وعلمني منه

وعلمني منه ما جهلت وارزقني تلاوته آناء الليل واطراف النهار
واجعله لي حجة يا رب العالمين ونيز ميگويد اللهم آتنا في الدنيا
حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار برحمتك يا ارحم
الراحمين

هذا التجويد القران من كلام محمد بن علي بن محمد الحسيني ختم الله عن جرائمه بمحمد وآله

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي هدانا للايمان ورزقنا مجاورة بيته وتلاوة
القران والصلوة على نبيه الذي ارسله بالدلائل والحجج وانزل
عليه قرانا عربيا غير ذي عوج محمد خير خلقه وخاتم النبيين
وآله واولاده الطاهرين **اما بعد** چنين گويد افقر العباد الى الله
الغني محمد بن علي بن محمد الحسيني که این رساله ایست مختصر در بیان تجوید قران وتعليق به
و مرتب است بر مقدمه و شش باب وخاتمه **اما مقدمه** مشتمل است بر دو بحث **بحث اول**
در تفسیر اول که الفاظ محتاج اليه است **بدانکه** حرف آوازی است که بر مخرج تکیه کرده است
و مبدء اش از شش است و مخرج موضعی است که الحرف از موضع بر دن آید طريق

شناختن وی آنست که بحرف رسا کن گردانند و همزه بر او افزایند و تلفظ کنند
پس هر موضعی که بحرف بر آن موضع قرار گیرد آن موضع مخرج آن حرف باشد و صفت حرف
عبارت است از عارضی که حرف بآن ممتاز شود از حرف دیگر اگرچه متحد باشند در مخرج
مثل اطباق و انفتاح و تجوید در لغت خوب کردن است و در اصطلاح ادا کردن هر حرف را
از مخرج که مخصوص اوست با صفاتی که مخصوص اند بآن حرف تا ممتاز شوند حروف
متقاربه که نزدیک اند باهم در مخرج مثل ت ث س و حروف متجانسه که متحد اند
در مخرج و متغایرند در صفت مثل ت ط د **بحث دویم در بیان آنکه واجب است** معرفت
خواندن قرآن بتجوید **بدانکه** نزد ارباب بصیرت ظاهر و مبرهن است که بعد از
اصول دین واجب‌ترین فرضهای نماز است و آن درست نیست مگر بخواندن قرآن
بر وجهی که خالی باشد از لحن و این میسر نیست الا بعد از شناختن حروف تهجی و مخارج
و صفات آن و امتیاز کردن این حروف را از یکدیگر **بدانکه** لحن بر دو قسم است
خفی و جلی اما لحن جلی آنست که در کلمه یا در اعراب آن تغیر واقع شود و این همه کس را
معلوم باشد خواه قاری باشد یا غیر قاری و لحن خفی آنست که حرف از مخرج خود

ادا نشود و یا خلل

ادا نشود و یا خلل در صفات وی حاصل شود و این معلوم نشود الا کسی را که فرا گرفته باشد
قرآن را از استاد ماهر و مدت مدید تعب کشیده و در ادای اشمام و اتقان و تحقیق
و تسهیل و ادغام و اخفا و اختلاس و اشباع کوشیده و مخارج و صفات حروف را
دانسته و محافظت حدود آن کرده و بسیار کسان باشند که بعضی را ملاحظه نکرده
و قرآن را از استاد حاذق فرا نگرفته از جهل یا تکبری که بآن مبتلا باشند قرآن
خوانند با لحن و پندارند که طاعتی میکنند و حال آنکه بمعصیتی گرفتار باشند و در حدیث است
که قرآن خواندن با لحن و شنونده آن هر دو گناهکارند و قرآن ایشان را لعنت کند
باب اول مشتمل است بر سه فصل **فصل اول** در مخارج حروف **بدانکه** حروف تهجی
که اصول کلام عرب است بیست و هشت است و بعضی بیست و نه گفته اند و الف را
داخل داشته اند و مجموع این حروف را از سه موضع بیرون آید اول حلق که عبارت است
از قصبه شش که آن را نای گویند دویم دهن سیم لب و بن دندانها و بعضی مخارج حروف را
سه گفته اند اما حلق را سه مخرج و حروف آن شش است بقول اول که صحیح است و هفت است
و بقول دویم مخرج اول ابتدای حلق است از جانب شش و آن مخرج همزه و ها است

بقول اول والف نیز بقول دوم مخرج دوم میانهٔ حلق است و آن مخرج عین و حاء است
بترتیب نیز مخرج سیم آخر حلق است و آن مخرج غین و خاء است هم بترتیب نیز و این شش حرف را
حلقی خوانند دوم آنکه دهن را ده مخرج است و حروف وی هجده است و این مخرج دایر است
بر چهار موضع از زبان بن زبان و میان و سر و کنار زبان و سر زبان با غاره کام
و دندان بدانکه اگر آدمیان را دندان سی و دو باشد و بر چهار قسم است اول
ثنایا که جمع ثنیه است و آن چهار دندان باشد از پیش دو پائین و دو بالا دوم
رباعیات است که جمع رباعیه است و آن نیز چهار است دو از زیر و دو از بالا پهلوی
ثنایا از چهار جانب سیم انیاب که جمع ناب است و آنرا دندان تیز خوانند و آن نیز
چهار است دو از زیر و دو از بالا از پهلوی رباعیات چهارم اضراس است
که جمع ضرس است و این بر سه قسم است اول ضواحک که جمع ضاحک است و آن نیز چهار
دندان است دو در زیر و دو از بالا از چهار پهلوی انیاب دوم طواحن که جمع
طاحن است یعنی دندانهای آسیا و آن دوازده است از هر طرف شش سه از زیر
و سه از بالا از چهار پهلوی ضواحک سیم نواجد که جمع ناجد است و آنرا دندان

عقل گویند

عقل گویند و آن دیگر بعد سالها بیرون آید و بعضی مردمانرا اصلا بیرون نیاید و آن
چهار دندان است از هر طرف دو یکی زیر و یکی بالا از چهار پهلوی طواحن مخرج چهارم
بن زبانست با آنچه بالای اوست از کام و اول ملازه است بسوی حلق و آن مخرج قاف است
پنجم نیز بن زبان است اندکی از مخرج قاف زیرتر با آنچه بالای اوست از کام و از
ملازه بسوی حلق و دهن و آن مخرج کاف است و این دو حرف را لهوی گویند زیرا
که از لهات خیزند و آن گوشت پارچه ایست آویزان محاذی حلق که بپارسی ملازه را
گویند مخرج ششم میان زبان است با آنچه بالای اوست از کام و آن مخرج جیم و شین و یا است
و یا بشرطیکه حرف مد نباشد بترتیب از جانب حلق و بعضی شین را مقدم داشته اند
و این سه حرف را شجری خوانند و شجر شکاف دهن را گویند که عبارت از میان دهن است
مخرج هفتم کناره و بن زبانست از هر طرف که باشد با آنچه پهلوی وی است از دندانهای
آسیا و آن مخرج ضاد است و آنرا ضرسی و حافه خوانند زیرا که حافه کناره زبانست
مخرج هشتم کناره زبانست از آخر مخرج ضاد تا سر زبان با کام چندانکه برابر ضاحک و ناب
و ثنیه و رباعیه افتد از هر دو جانب و آن مخرج لام است مخرج نهم نیز کناره زبان است

اند که فروتر از مخرج لام باشد نزدیک وی است از کام بالا نزدیک از ثنایا و آن مخرج نون

مخرج دهم بعضی از سر زبان است با اندکی از بالای زبان و از کام اندر که دندانهای

ثنایای بالا پیوسته اند و آن مخرج راست و بعضی گفته اند که این هر سه حرف از یک مخرج است

و این هر سه حرف را لثوی و ذلقی خوانند زیرا که لثه گوشت بن دندان است و ذلق

کناره هر چیز است مخرج یازدهم سر زبان است با بیخهای ثنایای بالا چنانکه سر زبان

اندکی بکام نزدیک شود و آن مخرج دال و تا و طا بود چنانچه مخرج طا اندکی

بالاتر از مخرج دال بود و مخرج دال اندکی بالاتر از مخرج تا و بقول بعضی این حروف را

نطعی نامند و نطع سقف دهن و شکنجهای کام بالاست مخرج دوازدهم سر زبان

و میان ثنایای زیرین است چنانکه اندکی گشادگی میان زبان و دندان نماید

و آن مخرج زای و سین و صاد است و این حروف را اسلی خوانند و اسله باریکی سر زبانست

مخرج سیزدهم تیزی سر زبانست با تیزی سر ثنایای بالا و آن مخرج ثا و ذال و ظاست

و این حروف را ذلقی و ذولقی خوانند زیرا که ذلق و ذولق تیزی سر زبان است

مخرج چهاردهم اندرون لب زیرین است با سر ثنایای بالا و آن مخرج فا است

مخرج پانزدهم

مخرج پانزدهم میان دو لب است چنانکه بر هم نشینند و آن مخرج با و میم است اما با

از تری لب خیزد یعنی از کناره کنار لب از اندرون لب و میم از بیرون پس اگر لب

تر نشود با را درست نتوان گفت بلکه پا که لفظ فارسی است گفته شود و اگر لبها بر هم نشینند

مخرج واوی است که حرف مد نباشد و این چهار حرف از لب حاصل شود و از این جهت

اینها را شفوی گویند مخرج شانزدهم خیشوم است یعنی سوراخ بینی که غنه از آن بیرون

می آید و آن مخرج میم ساکن بود یا نون که از حروف فروع اند و تنوین همان نون ساکن است

الا آنکه او را در کتابت صورت نیست و در وقف ساقط است و نباشد الا در آخر کلمه و این حروف را

خیشومی گویند زیرا که غنه آوازی است که از خیشوم بیرون آید و بعضی غنه بر گردد در گوش

حروف مذکوره در حالت اخفا یا ادغام مخرج هفدهم جوف است که الف و واو ساکن

ماقبل مکسور از آن بیرون آیند و از این جهت آنرا جوفیه گویند و حروف مد و لین هوائیه

نیز باشند زیرا که آواز ایشان کشیده میشود در حقیقت و لیکن الف و یاء مذکور از هوای

دهن بیرون می آیند و از هوای لب و ارتفاع صوت در الف بیشتر باشد پس معلوم شد

که مخارج حروف هفده و بعضی شانزده گفته اند و مخرج هفدهم را اعتبار نکرده اند

فصل دویم در صفات حروف مشتمل است بر سه بحث بحث اول در صفات لازمی
مشهوره و حروف را وآن نوزده است اگرچه صاحب شاطبی شانزده گفته بنا بر آنکه
حروف مد و لین را یکی اعتبار کرده است وآن هست جهر و همس شدت و رخاوه
میان شدت و رخاوه و اطباق و انفتاح استعلا استفال مد لین اعتلال صفیر تفشی
انحراف تکریر استطاله قلقله غنه اما جهر برداشتن آواز بود و حروف او هجده است
بقول اول و نوزده است بقول دویم و مجموع هست ظل قو ربض اذ غزا جند
مطیع و این حروف را مجهوره گویند زیرا که در تلفظ شان آواز برداشته میشود
بحدیکه نفس بسته میشود و همس برداشتن آواز بود و حروف وی ده بود مجمع
درین قول فحثه شخص سکت و این حروف را مهموسه گویند جهت آنکه در ادای شان
آواز نرمی بیرون می آید و بسبب آن در نفس سستی پیدا میشود و همس و جهر ضد یکدیگراند
و شدت عبارتست از قوت آواز و ممتنع شدن آن در جریان و حروف وی هشت است
مجمع در این قول اجدت قطبک و این حروف را شدیده و شداد گویند زیرا که
در مخرج خود سخت شوند چنانکه در گفتن از غایت قوت آواز کشیده میشود تا آنکه

اگر ساکن باشند

اگر ساکن باشند در مخرج شدید میشوند مثل اج و رخاوه سستی است در جریان آواز
حروف او با سانی شود و حروف وی یازده است در قول اول و شانزده است
بقول دویم مجمع درین قول درین سه حرف ای اختلاف است حس شخص تز فظ
خفق ثد و این حروف را رخوه و رخاوه گویند زیرا که تلفظ شان آواز بسهولت
بیرون آید و توان کشیدن و نفس تنگی نکند و میان شدت و رخاوه نه چنان قوی
کشیده شود نه آنچنین که رخوه گویند و این پنج حرف است مجمع بر این قول لن
عمر و اطباق پوشیدن است و حروف وی چهار است مجمع در این قول صض
طظ و این حروف را مطبقه و منطبقه نیز نامند از جهت آنکه در تلفظ شان زبان چون
طبقی شود و کام بالا که برابر اوست میپوشد و انفتاح کشاده شدن است ضد
اطباق و حروف وی غیر حروف اطباق است و این حروف بیست و چهار است بقول
اول و این حروف را منفتحه گویند زیرا که در تلفظ شان زبان از کام کشاده
میشود و کام بالا را نمیپوشاند و استعلا طلب بلندی کردن است و حروف وی
هفت است مجمع در این قول قظ خص ضغط و این حروف را مستعلیه گویند از جهت آنکه

در تلفظ ایشان زبان میل بیالا میکند و استفال میل بپائین کردن است ضد
استعلا و حروف وی غیر حروف استعلاست و آن بیست و یک حرفست بقول اول
و این حروف را مستفله گویند از جهة آنکه در تلفظ با ایشان زبان میل بپائین میکند
و مد کشیدنست و حروف وی سه است واو ساکن ما قبل مضموم و یاء ساکن ما قبل
مکسور و الف مطلقا و ایشان را حروف مد گویند زیرا که در تلفظ با ایشان کشیدن
صوت لازم بود و لین نرمیست و حروف وی دو است واو و یاء که ساکن
باشند و ما قبل مفتوح و این هر دو حرف را لین گویند از جهت آنکه
تلفظ با ایشان آواز نرمی حاصل میشود و اعتلال تغیر دادنست و تصرف کردن
تا آنکه بدرجه صحت رسد و حروف وی مجتمع اند در ترکیب اوی و این حروف را
حروف علة گویند زیرا که در ایشان تصرف بسیار باید کرد تا بدرجه مقصود رسد
مثل حذف و قلب و تسهیل چنانکه بیمار را معالجه گوناگون باید کرد تا صحت یابد
و صفیر بانگ کردن است یعنی موجود است و آن عبارت از صوتی بود که از میان
دندان شنوده شود و آن سه حرفست زای سین و صاد و این حروف را

صفیر از جهة آن گویند

صفیر از جهة آن گویند که از تلفظ ایشان آوازی بیرون می آید از میان دندان و در زبان
تفشی از هم پاشیدن و پهن شدنست و حروف وی شین است و بس و بعضی بر آنند
که حروف تفشی چهار اند مجتمع قول رشف و شین را حرف تفشی خوانند از جهة آنکه در مخرج پراکنده پهن
میشود و انحراف میل کردن است و راء و لام حرف اوست و ایشان را منحرف گویند از جهة آنکه
در تلفظ با ایشان زبان بجانب درون کام میل میکند یا آنکه از مخرج خود میل بکناره زبان میکند
و بصریان بر آنند که لام منحرف است و بس و تکریر دو بار گفتن است و حرف راست
و بس و آنرا باین صفت خوانند از بهر آنکه در تلفظ دو بار گفته شود و استطالة طلب درازی
کردنست و حرف وی ضاد است و بس موصوفست باین صفت زیرا که بر وی رام هیچ کس
نشود و تلفظ بآن نتوان کرد الا بعد از مشقت بسیار و دیگر آنکه در مخرج دراز میشود
تا غایتی که بمخرج لام برسد با آنکه در گفتن درازی دارد و قلقلة جنبانیدنست
و حروف پنج است مجتمع درین ترکیب قطب جد و این حروف را قلقله گویند از جهة آنکه
در حال سکون در مخرج بجنبد و آن ظاهر گردد و غنة آوازیست که از خیشوم بیرون
آید و میم و نون ساکن را حروف غنه نامند چنانچه معلوم شد بحث دوم در صفات

لازمی غیر مشهوره مثل ضغط که فشردن است و حروف قلقله را مضغوطه خوانند زیرا
که در حالت وقف ایشان فشردن لازم بود چنانکه آوازی حاصل شود و غیر حروف
مضغوطه را ساکنه گویند و زهق کنار هر چیزیست و حروف وی شش است ر ن ل
ب ف م و ایشان را ذلقه گویند که سه حرف اول از کناره زبان است و سه حرف
آخر از کنار لب چنانکه معلوم شد و ضد ذلقه مصمته گویند و خفاء پوشیدن است
و حروف وی چهار است ه و ا ی ایشان را خفیه از آن سبب گویند که از غایت
سبکی وهم آن میشود که در وقت تلفظ پوشیده کردند و از این جهة ها را العلماء هوائیه
و حروف مد را زیاده که مد خوانند نزد همزه و سکون و نفث بیرون کردن آب است
و ثا را منفوثه خوانند زیرا که در گفتن آن بادی از مخرج آن بیرون می آید و لحنه
فشردنست و حا و هه را مبحوحه میخوانند زیرا که در ادا مسموع میشود آوازی مثل
آواز کسی که حلق گرفته باشد و نفخ دمیدنست و فا را منفوخه گویند زیرا که در وقت
تلفظ آن بادی دمیده میشود و نبر تیز است و همزه را منبوره گویند بنا بر آنکه
دارد و از این جهة جماعتی او را تسهیل میکنند و بعضی بر آنند بر نبر که آن است و همزه منبره

حروف و در ادا

حروف و در ادا کردن قوة تمام باید کردن پس بجهة تخفیف تسهیل میکنند گوی
یعنی صعود است یعنی بر آمدن بالا و الف را هوائی نامند بجهة آنکه از تلفظ آواز
از بالا بر می آید بحرکت عضوی بحث سیم در صفات عارضی مثل حرکات یعنی فتحه
و ضمه و کسره و اشباع و وقف و روم و اشمام و اسکان و تخفیف و ترقیق و تغلیظ و ...
و اماله و مد و قصر و توسط و تحقیق و تسهیل و ابدال و حذف و ادغام و اظهار
و اخفا و قلب فصل سیم در آنکه هر حرف از حروف هجا چند صفت دارد
از صفات لازمی مذکوره بدانکه همزه را هشت صفت است جهر شدت انفتاح
استفال اصلال صمت سکون نبر با را هفت صفت است جهر شدت انفتاح
استفال قلقله مضغوطه اذلق تا را شش صفت است همس شدت انفتاح استفال
سکون صمت ثا را هفت صفت است همس رخاوه انفتاح استفال صمت سکون
نفث جیم را نیز هفت صفت است جهر شدت انفتاح استفال قلقله ضغط صمت
حا را نیز هفت صفت است همس رخاوه انفتاح استفال سکون صمت خا را نیز
خا را نیز هفت صفت است همس رخاوه انفتاح استعلا سکون صمت دال را نیز

هفت صفت است جهر شدت انفتاح استفال قلقله ضغط صمت ذال را شش
صفات است جهر رخاوه انفتاح استفال سکون صمت را را هشت صفت است
جهر بین الشده والرخاوه وانفتاح استفال انحراف تکریر زلق سکون زا را
هفت صفات است جهر رخاوه انفتاح استفال صفیر صمت سکون سین را هفت
صفات است همس رخاوه انفتاح استفال صفیر سکون صمت شین را هفت صفات
همس رخاوه انفتاح استعلا تفشی سکون صمت صاد را هفت صفت است
همس رخاوه اطباق استعلا صفیر صمت سکون ضاد را هفت صفت است
جهر اطباق رخاوه استعلا استطاله سکون صمت طا را هفت صفت است جهر
اطباق شده استعلا قلقله ضغط صمت ظا را شش صفت است جهر رخاوه اطباق
استعلا سکون صمت ع را شش صفات است جهر بین الشدت والرخاوه انفتاح
استفال سکون صمت غ را شش صفات است جهر رخاوه انفتاح استعلا سکون صمت
ف را هفت صفات است همس رخاوه انفتاح استفال نفخ سکون زلق ق را
هفت صفت است جهر شدت انفتاح استعلا قلقله صمت ضغط ک را هشت صفات

همس شدت انفتاح

همس شدت انفتاح استفال سکون صمت ل را هفت صفت است جهر بین الشده
والرخاوه انفتاح استفال انحراف سکون زلق م را هفت صفت است جهر
بین الشده والرخاوه انفتاح استفال غنه سکون زلق ن را نیز هفت صفت است
بعینه واو را ده صفات است جهر بین الشده والرخاوه انفتاح استفال مد
لین اعتلال سکون صمت خفا ه را هفت صفت است همس رخاوه انفتاح
استفال سکون صمت خفا یا را ده صفت است جهر رخاوه انفتاح استفال
صمت خفا مد لین اعتلال ساکنه **باب دویم** در بیان مد و قصر **بدانکه** مد در لغت
کشیدنست و قصر ضد آن و در اصطلاح کشیدن حروف مد و لین است زیاده تر از کشش
که طبیعی است بنابر سببی و آن را مد فرعی و عارضی خوانند و قصر ترک آن زیادتی است
که عبارتست از مد طبیعی و زاید است و این باب مشتمل است بر دو فصل **فصل اول** در بیان
مد که در حرف مد و همزه است **بدانکه** حرف مد سه است الف و واو ساکن ماقبل مضموم و یا
ساکن ماقبل مکسور چنانکه گذشت و سبب مد همزه است و سکون که بعد از حروف مد واقع شود
و هر یک بر دو قسمت زیرا که حروف مد و همزه یا هر دو یک کلمه اند یا آنکه حرف مد در آخر کلمه

اول است و همزه در اول کلمه دوم و نیز سکون یا لازمیست یعنی ثابت در حالت وقف
و وصل یا عارضی است که بسبب وقف یا ادغام عارض وی شده اما قسم اول که همزه
و مد در یک کلمه باشند دو نوع است زیرا که همزه قبل از حرف مد واقع شده است یا بعد آن
نوع اول را همه کس بقصر خوانده مگر ازرق از ورش که بمد خوانده مثال آمن
و ایمان و اوتوا و نوع دوم را همه کس بمد خوانده اما بتفاوت و از آنمد متصل و مد
واجب نامند مثل جاء و جیئ و سوء اما قسم دوم که حرف مد در آخر کلمه اول باشد
و همزه در اول کلمه دوم مثل بما انزل و قالوا امنا و فی انفسهم و این قسم را مد
منفصل و جایز خوانند بعضی قراء بمد خوانند و بعضی بقصر اما قسم سیم که سبب مد
سکون لازمی است مدغم یا غیر مدغم مثل صافة و تحاجونی و ق والقرآن و همچنین
حروفی که در اول سور واقع شده و در تلفظ به حرف ادا میشود و ما قبل حرف آخر
مد باشد و این قسم را مد لازم خوانند و جمیع بمد خوانند بتفاوت و اما نزد بعضی
در سکون مدغم زیاد تر باید کشید اما قسم چهارم که سبب مد سکون است بسبب وقف
یا ادغام عارض مثل الباب و یؤمنون و نستعین و قال لهم و نقول ربنا و فیه هدی

بقرائت بعضی

بقرائت بعضی مثل یوحی و این قسم را مد عارضی نامند و درین وجه سه قسم جایز باشد
طول و توسط و قصر پس اگر حرف ساکن در اول مفتوح بوده باشد مثل یؤمنون در آن
در آن سه وجه بیشتر جایز نباشد و اگر مکسور بوده باشد مثل یوم الدین چهار وجه جایز
باشد سه مذکوره و چهارم روم با قصر و در روم جایز نباشد الا قصر زیرا که وقف
بروم در حکم وصل است و اگر حرف ساکن در اول مضموم باشد مثل نستعین در آن
هفت وجه جایز باشد سه وجه سکون و یک وجه روم و سه وجه اشمام در حکم
سکون است چنانکه روم در حکم اعراب است **فصل دویم** در بیان مد لینه در حرف لین
میباشد و آن واو ساکن است یا یای ساکن که ما قبل شان مفتوح بوده باشد
و سبب همزه است یا سکون چنانچه معلوم شد و همزه یا در میان کلمه است یا در آخر
کلمه پس اگر همزه در میان کلمه باشد مثل سوءة و کهیئة و شیئا و لا تیأسوا همه در اینجا
بقصر خوانند مگر ازرق از ورش که او بمد طول و توسط خوانده الا در سوآة که
قصر نیز خوانده اما در موئلا در کهف و الموءودة در تکویر نخوانده الا بقصر مثل دیگران
و اگر همزه در آخر کلمه باشد مثل سوء و شیء ازرق و از ورش دو وجه باشد طول

و توسط وقفاً و وصلاً و غیر از قرائت سه وجه است طول و توسط و قصر در حالت وقف
بسکون یا باشمام امّا در حالت وقف یا وصل بروم جایز نباشد الا قصر و اگر سبب
مدّ سکون باشد عارضی یعنی سکون وقفی مثل خوف و بین همه کس را سه وجه جایز
باشد طول و توسط و قصر و اگر سبب مدّ سکون لازم جبا باشد مدغم مثل هاتین
در قصص و الذین در فصّلت بقرائت ابن کثیر یا غیر مدغم مثل عین در کهیعص حمعسق
دو وجه جایز باشد طول و توسط نزد جمیع قرّاء و قصر نیز جایز باشد نزد بعضی

باب ششم در بیان ادغام و اخفاء و اظهار حروف و مشتمل است بر یک اصل و سه
فصل **اصل** در بیان معانی ایشان **بدانکه** ادغام در لغت فرو بردن است و در اصطلاح
حرف اول را از جنس حرف دوم ساختن اگر نباشد و ساکن گردانیدن اگر بوده باشد
پس تلفظ کردن باین دو حرف بر وجهی که یکنوبت گفته شود و مشدّد و غرض از ادغام
تخفیفات زیرا که زبان چون نطق و حرف نماید باز مرجعت بآن محل باید کردن
در مثلین متجانسین یا نزدیک بآن محل در متقاربین تا نوبت دیگر نطق نماید و همچنین
کسیکه یکسخن را یکنوبت گوید باز اعاده کند و این ثقیل مینماید پس از آنجهة ادغام

بکنند تا زبان

بکنند تا زبان پیش از یکنوبت مرتفع نشود از جهة نطق و حرف و اظهار
ضدّ ادغام است و اخفا میان ادغام و اظهار است یعنی پنهان نه چندانکه از جنس
اندیگر شود و مشدّد گردد **فصل اوّل** در بیان اظهار و ادغام حروف
متماثلین و متجانسین **بدانکه** چون دو حرف متماثل یعنی متحد در مخرج و متغایر
در صفات یا متجانس یعنی متّحد در مخرج و متغایر در صفات متّصل شوند
با هم خواه در یک کلمه و خواه در دو کلمه و حرف اول ساکن باشد و حرف دوم
نباشد ادغام حرف اول در حرف دوم واجب باشد در نزد جمیع قرّاء
مثل یوجّهه و اللیل و حصدتم و ما لم تستطع علیه و قد دخلوا و قد تبیّن
فلمّا اثقلت دعوا الله ربّهما و اذ ظلمتم امّا در مثل احطت و فرّطت و بسطت
ادغام تام نباشد بلکه اطباق و جهر که از صفات طاء اند باید که گذاشتن بحال
خود یعنی زبان را بکام بالا منطبق گردانید پس تا را تلفظ باید کردن و امّا در حرف
مدّ مثل قالوا و هم و قبلوا و فی یوسف ادغام مطلق جایز نباشد زیرا که مدّ بمنزله
حرکات است و امّا اگر حرف در متماثلین و متجانسین مثل یدرککم و قال لهم و در قوم

وقال ربکم غیر سوسی از ابی عمرو و یعقوب بخلاف عنه ادغام خوانند و باقی قراء
باظهار لاجرم در ادای آن ملاحظه تمام باید کرد تا از یکدیگر ممتاز شوند
بتخصیص در حرف حلق و شفته و حروف علّه مثل لا ابرح حتی و من یبتغ غیر
ووضع عنهم وزحزح عن النار و یعلم ما یسرون و احلم من فیها و قذف
فی قلوبهم و هو و جنوده و من خزی یومئذ **فصل دویم** در بیان احکام
نون و تنوین **بدانکه** نون ساکن در وصل و وقف و در لفظ و خط ثابت
در غیر آخر کلمه یافت شود چنانکه معلوم شد و ثابت نیز از حروف تهجی چهار
حکم است اظهار و ادغام و اخفا و قلب اما اظهار وقتی است که بعد از آن
یکی از شش حروف حلق که همزه و هاء و عین و حاء و غین و خاء واقع شود
خواه در یک کلمه و یا در دو کلمه و از برای هر حرف سه مثال بوده میشود مثال
همزه لا ینأون من آمن عذاب الیم مثال هاء ینهون ان هدی قوم هاد
مثال عین انعمت من عمل حکیم علیم مثال حاء و انحر من حکیم حمید مثال غین
فسینغضون و ان یکن غنیا اجر غیر ممنون مثال خاء المنخنقة من خفت نعیم

خالدین مگر ابوجعفر

خالدین مگر ابوجعفر که در غین و خا اخفا میکند الا در ان یکن غنیا در سوره نساء
فسینغضون در بنی اسرائیل والمنخنقة در مائده که او نیز درین کلمات اظهار میکند
اما ادغام وقتی است که بعد از نون ساکن در آخر کلمه باشند و بعد از تنوین یکی از حروف یرملون
واقع شود اما در راء و لام ادغام بلا غنه باشد و در باقی مع الغنه مگر خلف از حمزه
که در واو و یاء نیز غنه نمیکند و بعضی نقل کرده اند که از ابی جعفر در راء و لام نیز وجه
ادغام بلا غنه و مع الغنه و اظهار روا و از برای هر یک از حروف سته دو مثال بوده
میشود یاء و من یقول یومئذ یصدعون راء من ربهم غفورا رحیما میم من مال الله
مثلا ما بعوضة لام من لدنه هدی للمتقین واو من واق و رعد و برق نون من نار
حطة نغفر لکم **بدانکه** اگر نون و واو یا نون و یاء در کلمه واحده واقع شوند مثل صنوان
و غیر صنوان و قنوان و الدنیا و بنیان البته اظهار باید کرد تا مشتبه بمضاعف نشود مثل
صنوان و بنیان اما قلب یعنی بدل کردن حرفی بحرف دیگر و آن وقتی است که بعد از
ایشان باء واقع شود یا در یک کلمه یا در دو کلمه که قلب بمیم باید کرد پس اخفا مع الغنه
مثل انبئهم و من بأس الله و صم بکم و اما اخفا وقتی است که یکی از پانزده حرف باقی

بعد از ایشان ومحسوب شود و خفا باشد مع الغنه و از برای هر یک مثال نموده میشود
ت انتم من تاب جنات تجری ث عمل الحنث العظیم من ثمرة جنات ثم ج نجی من جا
غثا قا جزاء د اندادا من راق کاسا دهاقا ذ وانذرهم من ذلک حکیم
ذلک ز منزلا من زکیها مبارکة زیتونة س منسیا من سبا خالصا سائغا
ش انشانا من شجرة صبارا شکور ص ینصر من صلصال ریحا صرصرا ض
منضود من ظل مفرة ضاحکة ط المقنطرة من طین صعیدا طیبا ظ ان ظننا
من ظل ظلا ظلیلا ف انفسهم من فضله خالدا فیها ق ینقلب من قرار سمیع قریب
ک منکم من کتاب کریم فصل سیم در بیان احکام میم بدانکه میم ساکن را نزد
حروف تهجی سه حکم است اول ادغام با غنه نزد میم خواه در یک کلمه یا در دو
کلمه مثل ادغام نون ساکن در میم مگر آنکه غنه در میم بیشتر است و در جمیع میمات
مشدده این حکم جاری است مانند عمّ و دمّر و ضمّ و امّا چنانچه در میمات معلوم شد
در ادغام مثلین دویم اخفاء با غنه نزد باء مثل یعتصم بالله وانّ ربّهم بهم
دویم اظهار نیز جاری است امّا مختار وجه اولست نزد باء عمرو دانی و جماعت سیم

اظهار نزد باقی

اظهار نزد باقی حروف خواه در یک کلمه یا دو کلمه مثل الحمد لله انعمت ولهم عذاب
محکم امّا با خصیص نزد فاء و واو که اظهار بیشتر باشد باید کرد چون یمدّهم و یغفر لهم
وعلیهم والضالین امّا ملاحظه تمام باید کردن تا متحرک نشود **باب چهارم** در تفخیم
و ترقیق و این مشتمل است بر یک اصل و سه فصل **اصل** در تعریف ایشان **بدانکه** ترقیق
عبارتست از ضعیف گردانیدن حرف و تفخیم فربه گردانیدن حرف است یعنی آنکه آواز
زبان را بطرف کام بالا حرکت دهند در تلفظ راء و لام چنانکه آواز سبب او
غلیظ شود لاجرم بنابرین گفته اند که تفخیم و تغلیظ هر دو بیک معنی اند مگر آنکه تفخیم را
بیشتر در راء استعمال کنند و تغلیظ را در لام و اصل در راء تفخیم است و ترقیقش
بسبب کسره است یا یاء ساکن بدلیل آنکه چون کسره زایل شود بسبب وقف بسکون
ترقیق نیز زایل میشود مثل صاحب النار که در وقف بسکون تفخیم باید کرد و اصل در
لام ترقیق است و تفخیم بنابر آنست که در الله ما قبل مفتوح یا مضموم واقع شود که
و ازرق از ورش تفخیم آن لام کند چنانکه مذکور خواهد شد **فصل اول** در بیان
تفخیم و ترقیق راست **بدانکه** هر رائی که هست یا متحرک است یا ساکن و متحرک یا مفتوح است

یا مضموم است یا مکسور و ساکن ماقبل آن یا مفتوح است یا مضموم است یا مکسور
یا ساکن پس اگر راء مکسوره باشد یا ساکن ماقبل مکسور بکسره لازمی یا ساکن که
ماقبل آن ساکن باشد درین سه حال ترقیق باید کردن مثل کریم و فرعون و خبیر
در حالت وقف بسکون مگر آنکه راء ساکن ماقبل مکسور که بعد از حروف استعلاء واقع شده
باشد مثل قرطاس و مرصاد و فرق که تفخیم باید کردن مثل ارجعوا و رباء جعون
واگر راء مفتوح یا مضموم یا ساکن ماقبل مفتوح یا مضموم مثل ربا و رب و رحم
و یرجعون تفخیم باید کردن برای جمیع قراء مگر برای ازرق از ورش که ترقیق باید کردن
وقتی که ماقبل آن مکسور باشد بکسر لازمی و بعد از راء حرف استعلا نباشد و در
لفظ اعجمی نیز نباشد مثل آخره و بره و اهم از آنکه در میان کسره و راء حرف ساکن
باشد یا نباشد مگر آنکه حرف ساکن مستعلا باشد غیر خاء مثل فطرا و فطرات الله
و مصر که در بعض صورت او نیز تفخیم کنند اما اگر کسره لازمی نباشد مثل برسولهم و ارتقب
یا آنکه راء قبل از حرف استعلا باشد مثل فراق و الاشراق و بالمرصاد و اعراضهم
یا آنکه راء مکرر باشد مثل ضرارا و فرارا و مدرارا یا آنکه در لفظ اعجمی باشد مثل

ابراهیم و اسمعیل

ابراهیم و اسمعیل و ارم علی الاصح ازرق تفخیم کند و نیز ازرق از ورش ترقیق کند
در راء مذکور در وقتی که ماقبل آن یاء ساکن باشد مثل الخیرات و قدیرا و بصیرا
مگر لفظ حیران در سوره انعام که در آن تفخیم و ترقیق هر دو جایز باشد و در لفظ
غیرکم در سوره توبه که در آن نیز هر دو وجه جایز باشد بقول شیخ جزری بدانکه
راویان ازرق در راء منون مفتوح که ماقبل آن مکسور باشد یا یاء ساکن بعد
وزن که باشد مثل شاکرا و مبصرا و مهاجرا و نقیرا و بصیرا و خبیرا و قواریرا
و زمهریرا و مستطیرا در تفخیم و ترقیق اختلاف کردند بعضی مطلقا ترقیق کرده اند
مثل ابی الحسن غلبون و بعضی مطلقا تفخیم کرده اند مثل ابی طاهر بن غلبون اما
جمهور مثل ابی عمرو دانی و صاحب شاطبی تخصیص کرده اند تفخیم را بآنکه فاصله
باشد میانه راء و کسره بحرف صحیح ساکن و این شش کلمه است ذکرا و سترا و وزرا
و حجرا و امرا و صهرا بدانکه چون وقف کنند بسکون یا باشمام بر راء که در آخر
کلمه باشد اگر ماقبل آن مکسور باشد مثل السحر و بشیر یا ساکن که بعد از راء مکسور
مثل السحر و کبر یا یاء ساکن باشد مثل قدیر و خبیر یا الف باشد مثل الغفار

والا برا ترقیق باید کردن اگر چه در وصل مضموم یا مفتوح بوده باشد و اگر قبل
آن یکی از اینها که ذکر شد نباشد تفخیم باید کردن اگر چه در وصل مکسور بوده باشد
در وقف بروم حکم وصل دارد نظر کنند هرجا که در وصل ترقیق کرده اند در حالت
روم ترقیق کنند **فصل دویم** در بیان ترقیق و تغلیظ لامات **بدانکه**
اصل در لام ترقیق است و تغلیظ بنا بر سببی است مثل مجاورة حرف استعلا و لکن
باید دانستن که مصریان تغلیظ لام کرده اند از ورش وقتی که ما قبل لام یا ما بعد
آن یا هر دو جانبش حرف مستعلی باشد مثل و لیتلطف و خلصوا اما جمهور مثل
ابو عمرو دانی و صاحب شاطبی مشدد یا غیر مشدد و ما قبل آن صاد یا طا یا ظا
مفتوحه یا ساکنه باشد مثل صاد مفتوحه الصلوة و صلوة و ساکنه تصلی و یصلیها
و صلوتهم و مثال طاء مفتوحه الطلاق و انطلق و ساکنه مطلع الفجر مثال ظاء مفتوحه
ظلموا و ما ظلمنا هم و ظل و ساکنه و من اظلم و اذا اظلم و یظلمون و لکن در مثل یوصل
و بطل و ظل که لام در طرف است در وقف دو وجه جایز است اما تغلیظ اولی است
در صلصال تغلیظ روایت کرده اند و لکن ترقیق صحیح است چنانکه در شاطبیه مذکور است

و همچنین اگر در بیان

و همچنین اگر در بیان لام مفتوحه و حروف ص ط ظ مذکوره الف واقع شود
ترقیق و تغلیظ هر دو جایز باشد در حالین و لکن تغلیظ اشهر است مثل فصالا
در بقره و ان یصالحا در نسا و فطال در طه و طال در انبیا و فصال در حدید
و همچنین در و لا صلی در قیمه و فصلی در سبح اسم و اذا صلی در علق لا غیر
که در آخر آیه اند در حالین و در مصلی در بقره در حالت وقف و در یصلیها در اعلی و در واللیل
و یصلی در انشقاق و تصلی در غاشیه و سیصلی در لهب در حالین دو وجه جایز باشد
و لکن در آن سه کلمه که در آخر آیه اند ترقیق اولی است در این شش کلمه و دیگر تغلیظ و در مصلی
قید وقف کرده شد زیرا که در وصل تغلیظ فقط باشد و می باید دانست که در ادا
آن تغلیظ لام با فتح آن باشد و ترقیق با اماله بین بین **مسئله بدانکه** جمیع ائمه قراء
اتفاق کرده اند بر تغلیظ لام الله وقتیکه ما قبل آن مفتوح باشد یا مضموم مثل قال الله
و رسول الله و اگر ما قبلش مکسور باشد باتفاق ترقیق کنند مثل الحمد لله و بسم الله
فصل سیم در بیان تفخیم و ترقیق الفات **بدانکه** اصل الف ترقیق است و تفخیم
آن عارض میشود بنا بر آنکه بعد از حرف استعلا واقع شود و تبعیت حرف استعلا

از تفخیم گشته‌اند و مراد از تفخیم اینجا تمام گفتن است با اشباع فتحهٔ ماقبل مثل قال و طابر

و خالصة و صالحٰ و ضآرا و الغارمین و طال اما اگر ماقبلش حرفی از حروف مستفله

باشد الفش ترقیق باید کردن مثل امن و سآء و جاؤک و باؤا و غیر ذلک و مراد

از ترقیق در اینجا عدم اشباع فتحهٔ ماقبل اوست یعنی قریب بامالهٔ بین بین چنانچه از [illegible]

شنوده میشود و حق آنست که تفخیم و ترقیق هر دو الف را عارض میشود تفخیم بتبعیت

حرف استعلا و ترقیق بتبعیت حرف استفال و فی ذاته از هر دو مبرا است

باب پنجم در بیان های کنایت و احکام وی **بدانکه** های کنایه های

ضمیر است از واحد مذکر یا مضموم یا مکسور مع الاشباع مثل به و بلا اشباع

مثل علیه و مراد از اشباع پر کردانیدن حرکات است چنانکه در ضمه واو گفته شود

و در کسره یا و اشباع تعبیر بصله نیز کنند و عدم اشباع را باختلاس یعنی استعجال

کردن بر حرکت بحیثیتی که چیزی از و کم شود اما در اینجا ضد اشباع است اما مضموم

مع الاشباع وقتی است که ماقبل او مفتوح باشد یا مضموم و باید ما بعدش متحرک

مثل له و ولده و انه حکیم و مکسور مع الاشباع وقتی است که ماقبل او مکسور باشد

و ما بعد او متحرک

و ما بعد او متحرک مثل علی سمعه و بصره و مضموم بلا اشباع بر دو قسم است متفق علیه

و مختلف فیه و متفق علیه آنست که بعد از آن ضمیر ساکن و فتحه خواه ماقبلش متحرک باشد

یا ساکن مثل به الله و علیه الله و مختلف فیه آنست که ماقبل های ضمیر ساکن باشد و ما بعد آن

متحرک مثل فیه و اد بار النجوم و آتینه حکما فخذوه فغلوه زیرا که جمیع قراء بضمه

مختلسه خوانند مگر ابن کثیر که بضمه مشبعه خوانده یعنی بواو و مکسور بلا اشباع نیز بر دو قسم است

متفق علیه و مختلف فیه متفق علیه آنست که بعد از های کنایه ساکن و فتحه ماقبلش مکسور

خوانده باشد مثل به الذین و علیه الله و مختلف فیه آنست که ماقبل آن یا ساکن باشد

و ما بعد آن متحرک مثل فیه هدی که جمیع قراء بکسره مختلسه خوانند مگر ابن کثیر که بکسره مشبعه

خوانده یعنی بیا اما در فیه مهانا در فرقان حفص نیز بصله خوانده یعنی بیا و **بدانکه**

بعضی از احکام مذکوره در بعضی الفاظ مخصوصه جاری نخواهد بود مثل یؤده و ارجه

و یرضه چنانچه در کتب قرائت مذکور است **باب ششم** در بیان وقف و آن مشتمل است

بر سه فصل **فصل اول** در بیان وقف بر اواخر کلمات **بدانکه** وقف در لغت ایستادن است

و در اصطلاح ضعیف کردانیدن اعراب است بر وجهی که شنونده که نزدیک باشد شنود

و اشمام در لغت بوی یانیدنست و در اصطلاح بهم آوردن دو لب است بعد از اسکان حرف
چنانکه بینید دریابد و اشمام بسمع دریافته نشود چنانکه روم بصر و لکین اصل در وقف
سکون است زیرا که اخف است و صریح معنی اصل و در حرکات ثلاث جاری است
و روم جائز باشد مگر در ضم و رفع و کسر و جر مثل الحمد لله و من قبل و مالک و هؤلاء
و در فتح و نصب جائز نباشد اصلا مگر نزد نحویان که جائز است و بعضی جهله قراء در فتح
و نصب شده جائز داشته اند و لکین خطا کرده اند و اشمام جائز نباشد مگر در ضم
و رفع و فائده وقف بروم و اشمام آن است که سامع از روم و ناظر از اشمام
معلوم کنند که حرکت کلمه که وقف بر آن کلمه کرده شده است چه بوده است
و باید دانست که روم و اشمام جائز نیست در سه چیز باتفاق اول در تاء تانیث
زیرا که وقف آن بهاء است و دوم حرکت عارض اما هر جائی که بتاء در قرآن نوشته
و کسی وقف برسم کند یعنی بتاء روم و اشمام نزد بعضی جائز خواهد بود دوم در حرکت
عارضی مثل قل ادعوا و قم اللیل و قل اوحی و امثال آن مثلث زیرا که در اصل ساکن
و بسبب التقاء ساکنین در ردی اول بسبب نقل در ردی آخر حرکت عارض شود سیم

میم جمع مثل انتم

میم جمع مثل منهم و بهم زیرا که اصل در میم جمع سکون است و ضمه عارض او میشود در حین
صله بواو و بقرائت بعضی در وصل اگر چنانچه بعد از وی ساکن بیاید گرد اگر ساکن
بیاید باتفاق متحرک خواهد شد بحرکت عارض بجهة رفع التقاء ساکنین اما در هاء
ضمیر مثل انه و به و اجتباه و علیه خلاف کرده اند اما ابو عمرو و دانی که در هاء ضمیر روم
و اشمام نزد او مطلق جائز است و بعضی گفته اند که مطلق جائز نیست یعنی تفصیل کرده اند
بانکه در هاء مضموم که ماقبلش مضموم باشد یا واو ساکن مثل یعلمه و اتوه و لنصروه
و در هاء مکسور که ماقبلش مکسور باشد یا یای ساکن مثل به و فیه و علیه روم و اشمام
هر دو جائز نباشد و در غیر اینها جائز باشد و بعضی مثل سبط و خیاط تفصیل کرده
بانکه اگر ماقبل هاء ضمیر ساکن است روم و اشمام جائز است مثل منه و عنه و الیه و اگر
متحرک باشد جائز نیست مثل انه و به و صاحب شاطبی قول اول و سیم اورده اند
فصل دویم در بیان وقف برسم خط **بدانکه** چون قاری خواهد که وقف کند بر کلمه
از کلمات قرآن جهت تنگی نفس یا اختیار و اطلاع بر قواعد خط و اگر چه بر آن کلمه
وقف نباشد باید که برسم مصحف وقف کند مگر بمذهب جماعتی مثل ابن کثیر و ابو عمرو

و کسائی و یعقوب که وقف ایشان بر رسم نیست پس لاجرم باید دانستن رسم مصحف را

از تاء تانیث و مقطوع و موصول و این فصل مشتمل است بر دو بحث **بحث اول** در تاء

تانیث **بدانکه** همانکه در ایشان در مصحف بتاء در قرآن نوشته است بیست و پنج لفظ است

یکی رحمت در هفت موضع یرجون رحمت الله در بقره و ان رحمت الله قریب در اعراف

و رحمت الله و برکاته در هود و ذکر رحمت ربک در مریم و الی آثار رحمت الله در روم

و هم یقسمون رحمت ربک و رحمت ربک خیر هر دو در سوره زخرف دوم نعمت در

یازده موضع نعمت الله علیکم و ما انزل در بقره نعمت الله علیکم اذ کنتم در آل عمران

نعمت الله علیکم اذ هم در مائده نعمت الله کفرا و نعمت الله لا تحصوها هر دو در ابراهیم

و بنعمت الله هم یکفرون یعرفون نعمت الله و اشکروا نعمت الله هر سه در نحل است و فی البحر

بنعمت الله در لقمان و اذکروا نعمت الله علیکم و بنعمت ربک در طور سیم امرأت

در هر جا که مضاف بشوهر شود و آن هفت موضع است امرأت عمران در آل عمران

و امرأت تراود و امرأت العزیز الآن هر دو در سوره یوسف و امرأت فرعون

در قصص و امرأت نوح و امرأت لوط و امرأت فرعون هر سه در تحریم چهارم

کلمت در پنج موضع

کلمت در پنج موضع کلمت ربک صدقا در انعام و تمت کلمت ربک الحسنی در اعراف

و کلمت ربک علی الذین و کلمت ربک لا یؤمنون هر دو در یونس و حقت کلمت در غافر

و لکن در دوم یونس و در غافر اختلاف کرده اند پنجم سنت در پنج موضع است سنت الاولین

در انفال الا سنت الاولین و لسنت الله تبدیلا و لسنت الله تحویلا هر سه در فاطر

و سنت الله در انفال الا سنت الاولین و سنت الله التی در غافر ششم لعنت در دو

موضع لعنت الله علی الکاذبین در آل عمران و ان لعنت الله علیه در نور هفتم معصیت

نیز در دو موضع معصیت الرسول و اذا جاءک و معصیت الرسول و تناجوا هر دو در

قد سمع الله هشتم بقیت الله در یک موضع بقیت الله خیر لکم در هود نهم قرت در یک موضع

قرت عین در قصص بان نیز در یک موضع دهم فطرت الله نیز در یک موضع فطرت الله در روم

یازدهم شجرت نیز در یک موضع شجرت الزقوم در دخان دوازدهم جنت نیز در یک موضع

جنت نعیم در واقعه سیزدهم ابنت نیز در یک موضع ابنت عمران در تحریم چهاردهم آیات

در دو موضع آیات للسائلین در یوسف آیات من ربه در عنکبوت پانزدهم یا ابت

در هر جا واقع شود شانزدهم ذات در هر جا که واقع شود ذات بهجة در نمل و ذات الشوکة



و بذات الصدور و ذات البروج هفدهم بینت در یکموضع فهم علی بینت منه در فاطر
هجدهم غرفت در یکموضع فی الغرفات آمنون در سبا نوزدهم ثمرت در یکموضع من ثمرات
اکمامها در فصلت بیستم جمالت نیز در یکموضع جمالت صفر در والمرسلات بیست و یکم
اللات در یکموضع افرایتم اللات و العزی در والنجم بیست و دوم هیهات در
دو موضع هیهات هیهات لما توعدون در مومنون بیست و سیم غیابت در دو
موضع والقوه فی غیابت الجب وان یجعلوه فی غیابت الجب هردو در یوسف
بیست و چهارم لات در یکموضع لات حین مناص در ص بیست و پنجم مرضات
در چهار موضع نفسه ابتغاء مرضات الله و اموالهم ابتغاء مرضات الله هردو در بقره
ومن یفعل ذلک ابتغاء مرضات الله در نساء و تبتغی مرضات ازواجک در تحریم

بحث دویم در مقطوع و موصول **ما آنکه** هر کلمه که دو حرف یا بیشتر بوده اصل
آنستکه منفصل بوده از کلمه که بعد از آنست خواه این کلمه حرف بود یا فعل یا اسم
مگر الف لام تعریف و یاء ندا و هاء تنبیه و ضمیر منفصل و حرف مقطعات مثل
الارض یا ادم و هولاء و ضربنا و الم مگر چیزی که در مصحف امام نوشته اند که

درین شش قسم موصول

درین شش قسم موصول نویسند هر یکی را بسبب و از مقطوعات آنچه ذکر کرده آمد
بیست و سه اند اول این ما هر جا که واقع شود مقطوع است مگر اینما تولوا فثم
وجه الله در بقره و اینما یوجهه در نحل که این هردو باتفاق موصول اند و اما
در اینما تکونوا یدرککم الموت در نساء و اینما کنتم تعبدون در شعراء و اینما ثقفوا
در احزاب خلاف کرده اند لکن در نساء در بیشتر مصاحف مقطوع است باتفاق
سیم مقطوع است در پنج موضع لبئس ما شروا در بقره و لبئس ما کانوا یعملون
و لبئس ما کانوا یصنعون و لبئس ما کانوا یفعلون و لبئس ما قدمت هر چهار
در مائده چهارم لبئسما هر جا که واقع شود موصول است مگر قل بئس ما یامرکم
در بقره که در اکثر مصاحف مقطوع است پنجم فبئس ما مقطوع است در یکموضع
فبئس ما یشترون در آل عمران مگر بقول ضعیف ششم کل ما مقطوع است
در پنج موضع کل ما سالتموه در ابراهیم و کل ما ردوا در سوره نساء
و کل ما دخلت در اعراف و کل ما جاء امة در مومنون و کل ما القی در ملک
و لیکن در سوره ابراهیم بلا خلاف در باقی موضع باختلاف اما مشهور در این چهار



وصل است هفتم إنّ ما بهمزه مکسوره ونون مشدده مقطوع است در دو موضع

إنّ ما توعدون لآت در انعام وإنّ ما عند الله هو خیر لکم در نحل در بعضی مصاحف

موصول است هشتم أنّ ما بهمزه مفتوحه ونون مشدده مقطوع است در سه موضع

أنّ ما تدعون من دونه در حج ولقمان وأنّ ما غنمتم در انفال در اکثر مصاحف

موصول است نهم إن ما بهمزه مکسوره ونون ساکنه مکتوب است در جمیع قرآن

بغیر نون مگر در یکموضع که إن ما نرینّک در رعد مکتوب است بنون دهم أم من

در چهار موضع مقطوع است أم من یکون علیهم در نساء وأم من أسس در توبه

أم من خلقنا در والصافات أم من یأتی آمنا در فصلت یازدهم فی ما در یازده

موضع مقطوع است فی ما ها هنا آمنین در شعراء بلا خلاف ودر ده باقی اختلاف

مگر آنکه جمهور بر قطع اند وآن ده این است فی ما فعلن فی انفسهن من معروف

در بقره ولیبلوکم فی ما آتیکم در مائده وفی ما اوحی وفی ما آتیکم هر دو در انعام وفی ما

اشتهت در انبیاء وفی ما افضتم در نور وفی ما رزقناکم در روم وفی ما هم فیه

وفی ما کانوا فیه هر دو در زمر وفی ما لا تعلمون در واقعه دوازدهم من ما مقطوع است

در سه موضع فمن ما

در سه موضع فمن ما ملکت در نساء ومن ما ملکت در روم ومن ما رزقناه

در منافقون خلاف است سیزدهم عن ما در یکموضع مقطوع است عن ما نهوا

در اعراف چهاردهم عن من در دو موضع مقطوع است عن من یشاء در روم

وعن من تولی در والنجم پانزدهم أن لا بهمزه مفتوحه ونون ساکنه در یازده

موضع مقطوع است حقیق علی أن لا اقول وأن لا یقولوا علی الله الا الحق

هر دو در اعراف وأن لا ملجأ در توبه وأن لا اله الا هو وأن لا تعبدوا

الا الله انی اخاف هر دو در هود وأن لا تشرک بی شیئا در حج وأن لا تعبدوا

الشیطان در یس وأن لا تعلوا علی الله در دخان وأن لا یشرکن بالله در ممتحنه

وأن لا یدخلنها الیوم در سوره ن وأن لا اله الا انت در انبیاء ولکن در انبیاء

خلاف است واو در اکثر مصاحف مقطوع است شانزدهم أن لن نجمع در جمیع قرآن

بنون مکتوب است مگر در أن لن نجعل لکم موعدا در کهف وأن لن نجمع عظامه

در قیامه که این هر دو بلا نون مکتوب است باتفاق هفدهم إن لم بهمزه مکسوره

در جمیع قرآن بنون مکتوب است هجدهم أن لم بهمزه مکسوره در جمیع قرآن بنون

مکتوب است مگر فإلم یستجیبوا لکم در هود که بلا نون مکتوب است باتفاق فالم
یستجیبوا در قصص ولکن در اکثر مصاحف بنون مکتوب است همچنین ان لم همزه
مفتوحه در جمیع قرآن بنون مکتوب است مثل أن لم یکن أن لم یره احد
نوزدهم لکی لا در جمیع قرآن مقطوع است مگر در چهار موضع که موصول است
لکیلا تحزنوا علی ما فاتکم در آل عمران لکیلا یعلم در حج لکیلا یکون حرج در سوره
احزاب لکیلا تاسوا در حدید ولکن آل عمران در بعضی مصاحف مقطوع نوشته اند
بیستم یومهم در جمیع قرآن موصول است مگر در دو موضع که مقطوع است یوم
هم بارزون در غافر یوم هم علی النار یفتنون در والذاریات بیست و یکم
ابن ام ذو قوله قال ابن ام در اعراف است و مقطوع است و در طه موصول است
یعنی بیای ندا و همزه ام بصورت واو است یبنؤم بیست و دوم مال
بدانکه لام جاره از مجرور در چهار موضع مقطوع است فمال هؤلاء القوم در نساء و مال
هذا الکتاب در کهف و مال هذا الرسول در فرقان فمال الذین کفروا در معارج و در باقی موصول
بیست و سیم ولات حین مناص در ص اکثر مصاحف مقطوع و در بعضی موصول یعنی تا و لات

کالات حین متصل است

سجاوندی متصل است و فایده در دانستن مقطوع و موصول آنست که در مقطوع دو
وقف توان کردن در آخر هر کلمه وقفی و در موصول یک وقف در آخر کلمه دوم بدانکه بعضی
مذکور شده است همه را موصول نویسند مثل مهم و مم و ویکان اگر چه کسائی وقف بر یا
میکند و ابو عمرو بر کاف و الا یسجدوا اگر چه کسائی وقف بر یا میکند و ابتدا باسجدوا
زیرا که بحرف یا حرف ندا است **فصل سیم** در بیان احکام وقف است بدانکه چون قاری
قادر نباشد که قصه تمام شود یا سوره را بیک نفس تواند خواند لاجرم او را احتیاج روی وقف
باید کردن از برای تنفس و تازه کردن و یقین حسن ابتداء بعد از آن تا معانی و حجج
قرآن از خلل و نقصان محفوظ مانند و خواننده و شنونده از آن محفوظ گردند
و ائمه علیهم السلام تمام وقف بسیار آورده اند اما شیخ جوزی آورده که وقف بر دو قسمت
اختیاری و اضطراری زیرا که در حالت وقف کلام تمام است یا ناقص اول اختیاری
دوم اضطراری اما اختیاری آنکه کلام تمام باشد خالی نیست که تعلق با ما بعد دارد
از جهت لفظ و معنی یا ندارد پس اگر هیچ تعلق با بعد ندارد آنرا تام گویند زیرا که سخن
در وی تمام شده است و این وقف در رؤس آیه میباشد مثل وقف بر مالک یوم الدین

وابتداء از ایاک نعبد و وقف بر اولئک هم المفلحون و ابتداء از ان الذین کفروا
و گاه هست که در میان آیه نیز باشد مثل وقف بر لقد اضلنی عن الذکر بعد اذ جاءنی
و ابتداء از و کان الشیطان للانسان خذولا و اگر کلام تعلق بما بعد دارد از جهت معنی آنرا
وقف کافی خوانند زیرا که وقف در وی پسندیده است و ابتداء از ما بعد وی جایز است
و این وقف نیز در رؤس آیه میباشد و غیر آن مثل وقف بر مما رزقناهم
ینفقون و ابتداء از والذین یؤمنون و وقف بر من قبلک و ابتداء از بالآخرة
هم یوقنون و اگر تعلق بما بعد دارد کلام از جهت لفظ آنرا وقف حسن گویند
زیرا که در نفس الامر وقف در آن حسن و مفید است اما در آن جایز نیست ابتداء
از ما بعد آن مثل وقف بر الحمد لله و ابتداء از رب العالمین مگر آنکه سر آیه باشد
زیرا که هرچه کلام ربط بما بعد دارد لیکن اهل اداء اعتبار کرده اند بلکه وقف
بر رؤس آیه مطلقا سنت سید المرسلین صلی الله علیه و آله است از ام سلمه رضی الله عنها منقول است
که حضرت رسالت صلی الله علیه و آله در قرائت قطع آیه میکردند و میگفتند بسم الله الرحمن الرحیم
و وقف میکردند بر وی و ابتداء بر الحمد لله رب العالمین میکردند و وقف مینمودند بران

فاتحه تا آخر سوره و اما وقف مطلق را وقف قبیح گویند جهت عدم فایده و این وقف
جایز نباشد مگر بضرورت قطع نفس با اختیار مثل وقف بر الحمد و وقف بر یوم
هم بارزون در غافر و یوم هم علی النار در والذاریات و وقف بر عن در عن
ما نهوا در اعراف اما آنچه شیخ عبد الله سجاوندی در باب وقفها در ده و رموز
وضع کرده مثل است م ط ج ز ص لا اما میم علامت وقف لازم است یعنی اگر
وقف بر وی نکنند و بوصل خوانند وهم آنست که در معنی تغیر واقع شود چون وصل انهم
اصحاب النار الذین یحملون العرش و اما ط علامت وقف مطلق است و وقف بر وی
و ابتداء از ما بعد وی مطلقا خوب است نزد جمیع ائمه مثل وقف بر کلمه یوقنون
و ابتداء از اولئک اما ج علامت وقف جایز است مثل وقف و هم و وصل بر وی
روا بود و ابتداء از ما بعد وی جایز و لیکن وقف بهتر است مثل وقف بر لا ریب فیه
و ابتداء از هدی للمتقین و اما ز علامت وقف مجوز است یعنی اصل در وی وصل است
و لیکن وقف بر وی جایز است و ابتداء از ما بعد وی مثل وقف اشتروا الحیوة الدنیا
بالآخرة و ابتداء از فلا یخفف و اما ص علامت وقف مرخص است یعنی در وقف رخصتی

هست بضرورت طول کلام مثل وقف بر من کل دابة که در آیه ان فی خلق السموات
والارض و نعت و اما لا علامت نیست که وقف بروی جایز نیست چون وقف
میان مبتداء و خبر مثل وقف بر والذین اوذوا و نصروا و ابتداء از اولئک و وقف
مستثنی و مستثنی منه مثل وقف بر فسجد الملائکة کلهم اجمعون و ابتداء از کلمه الا ابلیس علی
هذا القیاس مکرر در وسط آیه چنانکه گذشت و اما متاخرین برین رموز مذکوره شش
رمز دیگر زیاد کرده اند و در مصاحف نوشته اند و اما آنها اینست قف قفه س
ق قد صل مثل کب اما قف حکم ط دارد و اما قفه و س هر دو علامت سکته اند
بروی اندک توقف باید کرد با قطع اعراب بی قطع نفس و اما ق علامت قیل است
یعنی وقف جایز است بقول ضعیف و اما قلا عبارتست از قیل لا یعنی وقف جایز نیست
بقول ضعیف و اما صل مثل وقف است یعنی وقف جایز نیست و اما صلی علامة الوصل
اولی است و اما ک یعنی کذلک است یعنی هر حکم که رمز ما قبل اوست این نیز چنانست
بدانکه ائمه شش رمز دیگر وضع کرده اند جهة بیان عشرها و خمسها و آیهای خلاف و آنها
اینست هـ ع خ ب ت ک ب چون کوفی و بصری در خمس اتفاق نمایند هـ رمز ایشان است

و چون خلاف کنند

و چون اختلاف کنند رمز کوفی غب و رمز بصری عب و چون کوفی و بصری در خمس اتفاق
نمایند خ رمز ایشان است و در اختلاف رمز کوفی خا ان ع است و بصری عب و چون
در آیه میان کوفی و بصری اختلاف واقع شود ت ب علامة آیه بصری است و ک ب علامة آیه کوفی
پس بنابرین رمز که در مصاحف مینویسند معدود میباشد

والسلام

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله ذی البهاء والکمال والعزة والجلال حمداً ابدیاً [illegible] الامکان
ومکونة الاکوان والصلوة علی کلمة الاتم واسم الله الاعظم والمظهر الجامع
ورحمة الله الواسعة محمد وآله وعلی شیعتهم من الانبیاء والمرسلین
والملائکة المقربین ما دامت الافلاک دایرة والکواکب سایرة وبعد
چون اقل عباد ابن محمد عبد الرزاق الحسینی الموسوی بر خود لازم دانسته که بقدر
قوة وامکان ترویج ونشر تفاسیر واخبار ائمه هدی علیهم السلام وکتب فقها نماید
وبسیاری از نسخ معتبره را [illegible] بانضمام آن شده با کمال سعی واهتمام در تقدیم

و تصحیح آن سست جهت تمام پذیرفتن اوقات را جمعی از اخوان تکلیف به
نمودن کلام الله المجید را نمودند با آنکه بملاحظهٔ جهات باسمه نمودن خوبی ندارد
ولی بمقتضای کلمهٔ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ اِخْوَةٌ شفقت برادری چنان اقتضا نمود که
ملتمس ایشان را اجابت نمایم از انجا که خواستم نسخه را که اتقن نسخه بل لا شیٔ فی تحقیقه
منتقدی باسمه آن میشوم بعلاوه کشف الآیات و تجوید جهت امتیازی از سایر
کلام الله که باسمه نموده اند داشته باشد لهذا پاره از ادعیه و ختوم مجربه و سجدات
و غیرها را که محل احتیاج بود ضمیمه آن نموده تا کافهٔ خواص و عامهٔ عوام را بهره
الهی و حظی اوفی روزی گردد امید که حقیر کثیر التقصیر و بانیان این کلام الله را
بطلب مغفرت یاد نمایند و این وجیزه را مرتب ساختم بر مقدمه و پنج باب و خاتمه
اما مقدمه در بیان خواص و ثواب قرائت قرآن است اگرچه زبان شکسته قلم
از تعداد مدایح و فضایل تلاوت کلام الله بر سطح صفحه رقم عاجز است ولکن بذکر
چندی حدیثی اکتفا میشود از آنجمله از حضرت رسول صلی الله علیه و اله منقول است
که فرمودند سلمان رضی الله عنه یا سلمان بر تو باد بقرائت قرآن بدرستیکه قرائت قرآن

کفاره است از برای

کفاره است از برای گناهان و سپر است از آتش نیران و امان است از عذاب رحمن
و نوشته میشود از برای کسیکه بخواند قرآن را بهر آیه ثواب صد شهید و عطا کرده
میشود بهر کلمه بقدر ثواب عمل یک نبی و نازل میشود بر قاری قرآن رحمت و
استغفار میکنند برای قاری ملائکه و مشتاق است بسوی قاری بهشت و از حضرت
امام موسی کاظم علیه السلام منقول است که درجات بهشت بقدر آیات قرآن است
بقاری قرآن میگویند بخوان و بالا رو پس یک آیه میخواند و یک درجه بالا میرود
و یقال لقاری القرآن اقرأ و ارق و رتل القرآن کما کنت ترتل فی الدنیا فان منزلتک
عند آخر آیه تقرؤها **و ایضا** فرمودند افضل عبادات است خواندن قرآن
و ایضا فرمودند که خدا عذاب نمیکند دلی را که حفظ نماید قرآن را **و ایضا** فرمودند
قرآن عروة الوثقی و ریسمان محکم خداست برای متمسکین و قرآن رحمت است از برای
مؤمنان و خسران است از برای ظالمان چنانکه میفرماید وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ
مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا **و ایضا**
عبد الله عباس از رسول خدا صلی الله علیه و اله نقل کرده که آنحضرت فرمودند که شریفترین

و بزرگوارترین امت من خوانندگان قرآنند و بعد از آن جماعتی که در شب بعبادت

و طاعت مشغول شوند **و نیز** از رسول خدا صلی الله علیه و آله رویتست که فرمودند

روشن سازید خانهای خود را بخواندن قرآن و بترک قرآن خانهای خود را

تاریک سازید چنانکه روش یهود و نصاری است که نماز در مسجدهای خود میگذارند

و خانهای خود را معطل میسازند و بدانید هر که در خانه خود تلاوت قرآن نماید

خیر و برکت در او بسیار باشد چه قرآن برخوردار میسازد اهل خود را و آسمان را

روشن میگرداند چنانکه روشن میسازند ستارگان اهل زمین را **حدیث دیگر**

از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایتست که هرگاه مسلمانی در خانه خود

تلاوت قرآن کند اهل آسمان او را بیکدیگر مینمایند چنانکه اهل دنیا ستارگان

درخشنده را در آسمان بیکدیگر مینمایند **حدیث دیگر** از حسین بن علی علیهما السلام منقولست

که هر که در شب ختم قرآن کند فرشتگان تا وقت صبح برای او صلوات فرستند و برای

او استغفار کنند و اگر در روز ختم قرآن کند فرشتگان که نگهبان اویند تا شب برای

او طلب مغفرت کنند و او را دعا مستجاب شود و ثواب ختم قرآن او در بهتر باشد

از آنچه در

از آنچه در آسمانهاست تا زمین **حدیث دیگر** از ابی عبدالله علیه السلام مرویست که هر که

استماع حرفی کند از کتاب خدا از برای او حسنه نویسند و سیئه محو کنند و درجه

بردارند **حدیث دیگر** ابو سعید از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده که

قاریان قرآن مهتران و بهتران اهل بهشت خواهند بود **حدیث دیگر** از علی بن موسی الرضا

علیهما السلام منقولست که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمودند که خانهای

خود را نصیبی از تلاوت قرآن بدهید که هر که در خانه تلاوت قرآن نماید

کارهای دشوار را بر اهل آن خانه آسان گرداند و خیر و برکت در آن بسیار شود و هر خانه

که تلاوت قرآن نکنند کارها بر اهل آن خانه تنگ شود و خیر و برکت در او کم گردد

و ساکنان آن بی برکت گردند **حدیث دیگر** از حضرت صادق علیه السلام منقولست

که سه چیزند که شکایت میکنند بخدا تعالی در روز قیامت اول مسجدی که اهل او

در آن نماز نکنند دوم عالمی که در میان جهال باشد و ایشان اطاعت او نکنند

سیم مصحفی که در خانه نهاده باشند و گرد بر روی نشسته و کسی او را نخواند

باب اول در ادعیه وارده قبل از تلاوت و بعد از تلاوت در وقت

ختم کلام است و این باب مشتمل بر فصلست **فصل اول** در دعای اول که
قبل از تلاوت است و آن اینست بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی
اسئلك ان تصلی علی محمد و آل محمد و ان تنور بکتابك بصری
و تطلق به لسانی و تشرح به صدری و تستعمل به جسدی بحولك
و قوتك فانه لا حول و لا قوة الا بك یا ذا الجلال و الاکرام یا رب العالمین
ایضا از حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله مرویست که اگر کسی قبل از شروع در قرائت
این دعا را بخواند می بخشد خدای تعالی بعوض هر حرفی پنجاه هزار حسنه و دعای مبارک اینست
اللهم بالحق انزلته و بالحق نزل اللهم عظم رغبتی فیه و اجعله
نور البصری و شفاء لصدری و ذهابا لهمی و حزنی اللهم
زین به لسانی و جمل به وجهی و قو به جسدی و ارزقنی تلاوته
علی طاعتك آناء اللیل و اطراف النهار و احشرنی مع النبی و آله
الاخیار و صل اللهم علی محمد و آله الابرار **ایضا** از حضرت ابی عبد الله
علیه السلام مرویست که قبل از تلاوت قرآن این دعا را بخوانند اللهم انی

اشهد ان هذا

اشهد ان هذا کتابك المنزل من عندك علی رسولك محمد بن عبد الله
و کلامك الناطق علی لسان نبیك جعلته هادیا منك الی خلقك
و حبلا متصلا فیما بینك و بین عبادك اللهم انی نشرت عهدك
و کتابك اللهم فاجعل نظری فیه عبادة و قرائتی فیه ذکرا و فکرا
فیه اعتبارا و اجعلنی ممن اتعظ ببیان مواعظك و اجتنب معاصیك
و لا تطبع عند قرائتی علی قلبی و لا علی سمعی و لا تجعل علی بصری غشاوة
و لا تجعل قرائتی قراءة لا تدبر فیها بل اجعلنی اتدبر فیها آیاته
و احکامه آخذا بشرایع دینك و لا تجعل نظری فیه غفلة و لا قرائتی
هذرا انك انت الرؤف الرحیم **فصل دویم** در بیان دعای بعد از فراغ
از تلاوت است اللهم انی قد قرأت ما قضیت من کتابك الذی
انزلته علی نبیك الصادق فلك الحمد ربنا اللهم اجعلنی ممن یحل
حلاله و یحرم حرامه و یؤمن بمحکمه و متشابهه و اجعله انسی فی قبری
و انسی فی حشری و اجعلنی ممن ترقیه بکل آیة قراها درجة فی اعلی علیین

برحمتك يا ارحم الراحمين و نيز اين دعا را بخوانند اللهم اهدنا بهداية

القرآن وعافنا بعنايات القرآن وارحم موتينا بعظمة القرآن

ونجنا من النيران بكرامة القرآن وارفع درجاتنا وحصل مراداتنا

وصل على ساداتنا واشف امراضنا واد ديوننا وطول اعمارنا

في طاعتك وعبادتك ووسع علينا ارزاقنا وارزقنا خير الدنيا

والآخرة برحمتك يا ارحم الراحمين

فصل ششم در دعای ختم قرآن

مرویست از حضرت امام زین العابدین علیه السلام و از دعاهای صحیفه است

و آن اینست اللهم انك اعنتني على ختم كتابك الذي انزلته نورا

وهدى وجعلته مهيمنا على كل كتاب انزلته وفضلته على

كل حديث قصصته وفرقانا فرقت به بين حلالك وحرامك

وقرآنا اعربت به عن شرايع احكامك وكتابا فصلته لعبادك

تفصيلا ووحيا انزلته على نبيك محمد صلواتك عليه وآله

تنزيلا وجعلته نورا نهتدي به من ظلم الضلالة والجهالة

باتباعه وشفاء

باتباعه وشفاء لمن انصت بفهم التصديق الى استماعه و

ميزان قسط لا يحيف عن الحق لسانه ونور هدى لا يطفا عن

الشاهدين برهانه وعلم نجاة لا يضل من ام قصد سنته ولا

تنال ايدي الهلكات من تعلق بعروة عصمته اللهم فاذ افدتنا

المعونة على تلاوته وسهلت جواسي السنتنا بحسن عبادته فاجعلنا

ممن يرعاه حق رعايته ويدين لك باعتقاد التسليم لمحكم آياته ويفزع

الى الاقرار بمتشابهه وموضحات بيناته اللهم انك انزلته على

نبيك محمد صلى الله عليه وآله مجملا والهمته علم عجائبه مكملا و

ورثتنا علمه مفسرا وفضلتنا على من جهل علمه وقويتنا عليه

لترفعنا فوق من لم يطق حمله اللهم فكما جعلنا قلوبنا له حملة وعرفتنا

برحمتك شرفه وفضله فصل على محمد الخطيب به وعلى آله الخزان

له واجعلنا ممن يعترف بانه من عندك حتى لا يعارضنا الشك في

تصديقه ولا يختلجنا الزيغ عن قصد طريقه اللهم صل على محمد

وآله واجعلنا ممن يعتصم بحبله ويأوي من المتشابهات الى حرز
معقله ويسكن في ظل جناحه ويهتدي بضوء صباحه ويقتدي
بتبلج اسفاره ويستصبح بمصباحه ولا يلتمس الهدى في غيره اللهم
وكما نصبت به محمداً علماً للدلالة عليك وانهجت بآله سبل الرضا اليك
فصل على محمد وآله واجعل القرآن وسيلة لنا الى اشرف منازل الكرامة
وسلماً نعرج فيه الى محل السلامة وسبباً نجزى به النجاة في عرصة القيامة
وذريعة نقدم بها على نعيم دار المقامة اللهم صل على محمد وآله
واحطط بالقرآن عنا ثقل الاوزار وهب لنا حسن شمائل الابرار
واقف بنا آثار الذين قاموا لك به آناء الليل واطراف النهار حتى تطهرنا
من كل دنس بتطهيره وتقفو بنا آثار الذين استضاؤوا بنوره ولم
يلههم الامل عن العمل فيقطعهم بخدع غروره اللهم صل على محمد وآله
واجعل القرآن لنا في ظلم الليالي مونساً ومن نزغات الشيطان وخطرات
الوساوس حارساً ولاقدامنا عن نقلها الى المعاصي حابساً ولالسنتنا

عن الخوض

عن الخوض في الباطل من غير ما آفة مخرساً ولجوارحنا عن اقتراف الآثام
زاجراً ولما طوت الغفلة عنا من تصفح الاعتبار ناشراً حتى توصل الى قلوبنا
فهم عجائبه وزواجر امثاله التي ضعفت الجبال الرواسي على صلابتها
عن احتماله اللهم صل على محمد وآله وادم بالقرآن صلاح ظاهرنا
واحجب به خطرات الوساوس عن صحة ضمائرنا واغسل به درن قلوبنا
وعلائق اوزارنا واجمع به منتشر امورنا وارو به في موقف العرض عليك
ظمأ هواجرنا واكسنا به حلل الامان يوم الفزع الاكبر في نشورنا اللهم
صل على محمد وآله واجبر بالقرآن خلتنا من عدم الاملاق وسق به الينا
رغد العيش وخصب سعة الارزاق وجنبنا به الضرائب المذمومة
ومداني الاخلاق واعصمنا به من هوة الكفر ودواعي النفاق حتى
يكون لنا في القيامة الى رضوانك وجنانك قائداً ولنا في الدنيا عن
سخطك وتعدي حدودك ذائداً ولما عندك بتحليل حلاله وتحريم حرامه
شاهداً اللهم صل على محمد وآله وهون بالقرآن عند الموت على انفسنا

كرب السياق وجهد الانين وترادف الحشارج اذا بلغت النفوس
التراقي وقيل من راق وتجلى ملك الموت لقبضها من حجب الغيوب
ورماها عن قوس المنايا باسهم وحشة الفراق ودنا منا الى الاخرة
رحيل وانطلاق وصارت الاعمال قلائد في الاعناق وكانت القبور
هي الماوى الى ميقات يوم التلاق اللهم صل على محمد وآله وبارك
لنا في حلول البلى وطول المقامة بين اطباق الثرى واجعل القبور
بعد فراق الدنيا خير منازلنا وافسح لنا برحمتك في ضيق ملاحدنا
ولا تفضحنا في حاضر القيمة بموبقات آثامنا وارحم بالقرآن في موقف
العرض عليك ذل مقامنا وثبت به عند اضطراب جسر جهنم يوم المجاز
عليها زلل اقدامنا ونجنا به من كل كرب لنا في صدور المؤمنين
ودا ولا تجعل الحيوة علينا نكدا اللهم صل على محمد عبدك ورسولك
كما بلغ رسالتك وصدع بامرك ونصح لعبادك اللهم اجعل نبينا
صلواتك عليه وآله يوم القيمة اقرب النبيين منك مجلسا وامكنهم

منك شفاعة

منك شفاعة واجلهم عندك جاها اللهم صل على محمد وآل محمد
وشرف بنيانه وعظم برهانه وثقل ميزانه وتقبل شفاعته وقرب
وسيلته وبيض وجهه واتم نوره وارفع درجاته واحينا على
سنته وتوفنا على ملته وخذ بنا منهاجه واسلك بنا سبيله
واجعلنا من اهل طاعته واحشرنا في زمرته واوردنا حوضه واسقنا
بكاسه وصل على محمد وآله صلوة تبلغه بها افضل ما يامل من
خيرك وفضلك وكرامتك انك ذو رحمة واسعة وفضل كريم
اللهم اجزه بما بلغ من رسالاتك وادى من آياتك ونصح لعبادك
وجاهد في سبيلك افضل ما جزيت احدا من ملائكتك المقربين
وانبيائك المرسلين المصطفين والسلام عليه وآله الطيبين الطاهرين
ورحمة الله وبركاته **باب دويم** در خواص متعلقه بآيات وكلمات قرآنی
آیه اول ختم آیه مبارکه بسم الله الرحمن الرحیم که از برای هر مطلب درکمیت
هفتصد و هشتاد و شش بار این آیه را بخواند بعد از اتمام بهمین عدد صلوات بفرستد

مجربات و در بعضی نسخ بنظر رسیده که یکصد و سی و دو مرتبه صلوات بفرستند ایضا

سجهة هر مهمی دوازده هزار بار بخوانند و دو رکعت نماز به نیت حاجت بخوانند و بعد از حمد

هر سوره که خواسته باشد فرزند دار شود و زودی کفایت خواهد شد ان شاء الله تعالی ایضا

از بزرگان و مشایخ منقولست که هر که در ورطه بلیه گرفتار شود و در راه نجات بر او

بسته گردد نوزده مرتبه بگوید بعد از هر نماز نَجَاةً مِنْكَ یَا مُسْتَجِیًا الْکَرِیمِ نَجِّنَا

وَخَلِّصْنَا بِحَقِّ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیمِ و اگر در تحصیل مقصد و سیاسته شود هر مرتبه همین کلمات را

بخواند اکمل و اتم خواهد بود و جهة خلاصی از دست ظالم و حصول مهمات در خلوت نشسته

و سه مرتبه این کلمات را رو بقبله با طهارت بخواند و بعد از اتمام سه مرتبه صلوات بفرستد

و از خداوند حاجت خود را بخواهد ان شاء الله بر آورده شود و جهة هلاکت ظالم هزار بار

بسمله و هزار بار الحمد لله و هزار بار لا اله الا الله محمد رسول الله و صلوات هزار بار و در هر

هزار بار بزبان ظالم نفرین کند البته هلاک شود یا مخذول و منکوب او گردد در مداومت

باین آیه موجب فراخی روزی و صفای باطن است ختم سوره فاتحة الکتاب چنانچه مرحوم

مجلسی رحمة الله علیه و جمعی دیگر از علما تصریح شده اند تجربه رسیده است است که

ابتدای ختم از روز جمعه

ابتداء ختم از روز جمعه شود و بهترین ساعات بعد از نماز صبح است و قبل از صبح غسل کرده

و بعد از نافله و فریضه صبح و تسبیح حضرت فاطمه زهرا علیها السلام یکصد مرتبه بگوید اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ

رَبِّ الْعَالَمِینَ عَلیٰ کُلِّ حَالٍ و یکصد مرتبه صلوات بفرستد و باکسی توجه نماید دیگر

سجهة دولت و [illegible] آن شروع نماید باین نحو که چهل و یک مرتبه سوره حمد را تمام بخواند

بنحوی که غلط نشود و بعد از اتمام بلا فاصله سیزده نوبت این دعا را بخواند یَا مُفَتِّحُ

فَتِّحْ یَا مُفَرِّجُ فَرِّجْ یَا مُسَبِّبُ سَبِّبْ یَا مُبَشِّرُ بَشِّرْ یَا مُسَهِّلُ سَهِّلْ یَا مُتَمِّمُ بزرگی

یَا مُتَمِّمُ تَمِّمْ بِرَحْمَتِكَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِینَ و در مدت چهل دیگر روز چهل و یک نوبت در آن

وقت و همان مکان بخواند البته هر گاه در وقتی یا مکان با عدد اختلاف بهم رسد

ختم از سر گیرد و الا بفضل الله تعالی در هفته اول اثرش ظاهر گردد و چون مطلب

بعمل آید هر چند که دولت عظیم بهم رسد باید ختم را در چهل دیگر روز تمام کند

و در نسخه بنظر رسیده که آیه بسمله را با لام الحمد الله وصل باید و در بعضی نسخ معتبره بدون

شرط و قیدی مسطور است باین نحو که مدت چهل دیگر روز در هر روزی چهل و یک مرتبه بعد از نماز

صبح بخواند و این دعا را نیز بهمان نحو بخواند خداوند او را غنی گرداند و قرض او را

از خزانهٔ کرم خود ادا فرماید نهیا بجهة بر آمدن حاجات هر که هر روز قصیده مرتبه بکجا
باین نحو بخواند جمیع حوائج کلی و جزئی او را خداوند روا نماید بعد از نماز صبح یک مرتبه
بعد از نماز ظهر جبت و دو مرتبه بعد از نماز عصر جبت و سه مرتبه بعد از نماز مغرب
جبت و چهار مرتبه و بعد از نماز عشا ده بار و اگر در هفتهٔ اول تاخیر واقع شود هفتهٔ دوم
بخواند که مجربات و آزموده شده و در بعضی نسخ بنظر رسیده که ابتدا
از روز پنجشنبه نماید و در دو جا اظهار مطلب نماید یکی در میان ایاک نعبد و ایاک
نستعین و یکی در الرحمن الرحیم و از بعضی مشایخ منقولست که بجهة خوف از سلاطین
یا از ظالمی یازده بار بگوید مالک یوم الدین و ایاک نستعین از شر او ضرر
و آسیبی بوی نرسد و اگر قاطع الطریق و یا سبعی بر راه بر او بگیرد بعدد مذکور
بخواند فلاح شود و دیگران تجربه شده و بصحت پیوسته ختم سورهٔ قل هو الله
از جمله ختوم مجربه معتبره که سرآمد همه ختمهاست و از برای هر حاجت و هر مراد
مناسبت است که اول غسل کند و لباس پاکیزه بپوشد و در مکان خلوت
و با کسی تکلم نکند و انگشتر عقیق یا فیروزج در دست کند و دو رکعت نماز حاجت

بگذارد و بعد از حمد

بگذارد و بعد از حمد هر سوره که خواهد بخواند و بعد از نماز هفت بار سوره حمد را بخواند
و صد بار صلوات بفرستد و هشتاد و نه بار سوره الم نشرح بخواند بعد از آن هزار
و یک مرتبه سورهٔ قل هو الله احد را بخواند و صد بار صلوات بفرستد و هفت بار
حمد را بخواند و سر را به سجده بگذارد و مطلب را از خداوند بخواهد که باجابت مقرون گشت
ان شاء الله و بعضی گفته اند زمان خواندن بوی خوش بخور کند و ابتدا از روز پنجشنبه
نماید و جمعه هم خوب است و پنجشنبه را روزه بدارد و شب را ... و اولی است و در بعضی کتب
وارد است این عمل را در وقتی که قمر زاید النور باشد بجا بیاورد و بهتر است در شب پنجشنبه
نیست که در سرعت اجابت او نهیا بجهة هر حاجت از مقاصل مرویست که مدت هفت روز
بعد از نماز صبح هر روز یکصد بار توحید را بخواند بدون تکلم با خضوع و خشوع
هنوز هفته تمام نشده حاجتش بر آورده شود نهیا تجربه رسیده که مدت چهل
روز روزی سه مرتبه بخواند باین نحو که الله الصمد را هزار بار تکرار نماید و هر روز بعد از
اتمام عمل یکبار از سورهٔ انا فتحنا که اول آن اشداء علی الکفار تا آخر سوره بخواند
در مکان خلوت با طهارت رو بقبله مراد حاصل گردد نهب ردیست مدت چهل و یک روز

هر روزی چهل و یک نوبت بخواند و بعد از آن نوزده مرتبه دعای یا مفتح فتح تا باخر که در بعد

ختم حمد مذکور شد بخواند حاجات دنیویه و اخرویه بر اورده شود دعا ختم آیة الکرسی

در کتاب معتبر از کتب علماء شیعه بنظر حقیر رسیده که در آیه شریفه آیة الکرسی ده وقف است

هر که وقت خواندن آن ده وقف را عمل آورد و بعد از آن دعا کند دعای او مستجاب

و قاعده باین نحو است که ابتداء از انگشت کوچک سبابه نماید و بهر وقفی انگشت را

عقد کند و ختم بانگشت ابهام یسری کند و میان وقف دوم من ذا الذی یشفع عنده هر چه خواهد

از عمل خیر طلب کند و در میان وقف دویم یعلم ما بین ایدیهم آنچه از مقوله دفع شر باشد

طلب نماید و چون ده وقف تمام شود سه مرتبه سوره الم نشرح و سه مرتبه سوره

قل هو الله احد بخواند و سه بار صلوات بفرستد و سر بسوی آسمان کند و حاجت خود را

بخواهد و بعد ده مرتبه سوره حمد را بخواند و بعد از اتمام هر حمد یک انگشتان

معقود را بگشاید و وقت گشودن انگشتان ابتدا از انگشت ابهام دست چپ نماید

تا انگشت خنصر دست راست که ابتداء عقد از او بوده و بعد از فتح همه اصابع

باسمان نظر کند و بدمد و حاجت خود را بخواهد و در بعضی نسخ وارد است که

فتح جمیع اصابع بعد از خواندن

فتح اصابع بعد از خواندن سوره ها است و در نسخه متعرض نشده است که وقت اصابع گشودن

بخواند کسی اگر بهر دو عمل کند بهتر است و در بعضی کتب بهمان طریقه اول را تا چهل روز

ذکر کرده اند و بجهة قضاء حاجات تخلف ندارد و مواضع ده وقف از این قرار است

اول اللّٰه لا اله الا هو الحی القیوم دویم لا تأخذه سنة و لا نوم سیم

له ما فی السموات و ما فی الارض چهارم من ذا الذی یشفع عنده

الا باذنه پنجم یعلم ما بین ایدیهم ششم و ما خلفهم و لا یحیطون بشیء من

علمه الا بما شاء هفتم وسع کرسیه السموات و الارض هشتم و لا یؤده

حفظهما نهم و هو العلی العظیم دهم در بعضی نسخ در محل وقف ششم بعد از و ما خلفهم

بنظر رسیده و مرویست که هر که را مهمی پیش آید و در آن عاجز ماند باید که غسل کند

بنیت آن مهم و آیة الکرسی را بخواند بطریق ده وقف مذکور و در میان وقف

یشفع عنده آن مهم را بخواهد بگذراند آن مهم بموجب دلخواه او بر آید و هر که

دعا بکسی و در اندم کند مستجاب است و اگر دشمن صعب داشته باشد بنیت مغلوب

شدن او شروع در ختم نماید تا چند روز که میخواند خواند و در میان وقف دویم یعلم

ما بین ایدیهم دشمن را نظر در آورد بسته اند دشمن بی شک مغلوب گردد و گفته اند
عمل از جمله مجربات است ایضاً بزرگان دیگر گفته اند اگر کسی بعدد نام خود بخواند
الابواب مفتوحات بر روی او گشاده شود و سعادت باو روی آورد و فقر و فاقه
ازو دور گردد و اگر از برای تحبیب شرعی بعدد اسم طالب و مطلوب خوانده شود
اثر عجیبی دارد ایضاً در نسخه ملاحظه شد که اگر کسی را مهمی باشد و خواهد که زود
کفایت شود بصحرا رود که در آن آدمی نباشد و خطی در گرد خود بکشد و رو
بقبله بتواضع بنشیند و هفتاد بار آیة الکرسی را تا هو العلی العظیم بخواند
بیشک در همان روز حاجت بر آورده شود و در آن نسخه نوشته شده
بود هذا مجرب و مؤثر و لا شک و لا ریب فیه ختم سوره مبارکه انعام
روایت شده که هر که خواهد روزی بر او فراخ گردد و حاجت او روا شود
شب پنجشنبه یا روز جمعه یا شب جمعه رو بقبله کند اول سوره فاتحه بخواند و بعد
شروع کند بخواندن سوره انعام تا آیه مثل ما اوتی رسل الله پس بلا فاصله برخیزد
و دو رکعت نماز کند و در هر رکعت هفت بار سوره حمد و هفت مرتبه آیة الکرسی

و هفت بار سوره

و هفت بار سوره انا اعطینا را بخواند چون فارغ شود به همان نحو رو بقبله از ابتدا
الله اعلم حیث یجعل رسالته تا آخر سوره بخواند و بعد سر بسجده نهد و هفتاد بار
بگوید لا اله الا الله محمد رسول الله آنگاه حاجت خود را بخواهد که بعزت خدا برآورده شود
ختم سوره مبارکه هود بجهت هر حاجتی بیست و هفت نوبت بخواند مراد حاصل شود ان شاء الله تعالی
ختم سوره مؤمنون اگر امر مهم عظیمی و مهلکه خطیری پیش آید که از علاج آن عاجز باشد
باید که یکصد و چهل بار این سوره را از سبیل اتصال بخواند و بجز جهت ضرورت اکل و شرب
و نماز از جای بر نخیزد از آن ورطه خلاص شود و هیچ گردی باو نرسد ختم سوره
بنی اسرائیل بجهت هر امر عظیمی و مشکلی که او را روی دهد و هر حاجتی و مطلبی که داشته باشد
هفت مرتبه تلاوت نماید بدون فاصله البته مهم او کفایت شود ختم سوره طه
هر که بخواند رزق روزی او برسد از جائی که گمان نداشته باشد نزد طلوع فجر صادق
هفت مرتبه این سوره را تلاوت نماید روزی تازه هر روز باو کرامت شود و دولتها
از برای او لازم گردد و بر دشمنان غالب آید ختم سوره مبارکه یس هر که بوده باشد
برای او حاجتی وضو بگیرد و به نیت قضاء حاجت و سعادت دعا و تلاوت قرآن

روبقبله با حضور رغبت صد بار صلوات بفرستد و شروع در خواندن سوره نماید
و حاجت را در سه موضع بخاطر گذراند و از خداوند بخواهد یکی بعد از اِمامٍ مبین
و یکی بعد از فلکٍ یسبحون و یکی بعد از سلام قولاً من ربٍ رحیم و چون به سلام
برسد او را سی و چهار بار یا چهارده بار یا هفت بار تکرار کند و چون از سوره
فارغ شود گوید سُبحانَ المُفَرِّجِ عَن کُلِّ مَحزُونٍ سُبحانَ المُخَلِّصِ مِن کُلِّ
مَسجُونٍ سُبحانَ المُنَفِّسِ عَن کُلِّ مَدیُونٍ سُبحانَ العالِمِ عَن کُلِّ
مَکنُونٍ سُبحانَ مَن جَعَلَ خَزائِنَهُ سُبحانَ مَن اِذا اَرادَ شَیئاً
اَن یَقُولَ لَهُ کُن فَیَکُونُ فَسُبحانَ الَّذی بِیَدِهِ مَلَکُوتُ کُلِّ شَیءٍ وَاِلَیهِ
تُرجَعُونَ پس گوید اَللّهُمَّ افتَح لی اَبوابَ رَحمَتِکَ وَاَبوابَ خَزائِنِکَ
بِحَقِّ سُورَةِ یس وَ تَفَضُّلِکَ وَکَرَمِکَ یا اَرحَمَ الرّاحِمینَ پس نوبت گوید
یا مُفَرِّجَ الهَمِّ و بعضی گفته اند که در آیه وَ جَمیعٌ لَدَینا مُحضَرُونَ نیز حاجت را
بقاضی الحاجات عرض نماید و مدد از خداوند خود بخواهد که مجربست و دوست
مدار اش بده نماید **قسم دیگر** اگر سوره را بخواند چون به سلام رسد هشتاد و سه مرتبه

تکرار کند مطلب را

تکرار کند و مطلب را از خداوند بخواهد که مجربست **طریقه دیگر** اگر از روز جمعه
شروع کند تا روز پنجشنبه و هر روز سه بار بخواند که در عرض یک هفته بیست و یک بار
خوانده شود و هر روز بعد از فراغ دعای یا مَن تُحَلُّ بِهِ عُقَدُ المَکارِهِ را
در صحیفه سجادیه بخواند و اگر نتواند در یکشنبه بیست و یک مرتبه سوره را بخواند و بعد از آن
نیز دعا را بخواند از برای هر مراد و مطلب مجربست لکن جهت وسعت رزق
و وسعه در امر معیشت در روز پنجشنبه بخواند و بجهت دفع دشمن سه شنبه و بجهت رفعت
و عزت روز یکشنبه بخواند **طریقه دیگر** از برای حصول جمیع مطالب دنیوی و ختم
سوره یس در شش موضع وقف کند در هر یک از آنها حاجتی که دارد از امور دنیا
و آخرت بخواهد دعا نماید که بعون الله تعالی قرین اجابت خواهد بود اول در کلمه یس
دویم در لمستقر لها سیم در من مرقدنا چهارم در کلمه سلام پنجم و ان اعبدونی ششم
در کن فیکون و در هر وقفی این دعا را اللّهُمَّ اَنتَ الاَوَّلُ فَلَیسَ قَبلَکَ شَیءٌ
وَاَنتَ الآخِرُ فَلَیسَ بَعدَکَ شَیءٌ وَاَنتَ الظّاهِرُ فَلَیسَ فَوقَکَ شَیءٌ وَاَنتَ
الباطِنُ فَلَیسَ دُونَکَ شَیءٌ وَاَنتَ العَزیزُ الحَکیمُ وَ جِیرُکَ الباطِلُ بدون تأمل

و فاصله از عقب او اینه عار بخواند اللهم انی احمدک علی کل نعمة واستغفرک
من کل ذنب واسئلک من کل خیر استعیذ بک من کل بلاء
فانه لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم و بی وقف و فاصله اینه عارا
بخواند اللهم صل علی روح محمد وآل محمد فی الارواح وصل علی
جسد محمد وآل محمد فی الاجساد وصل علی قبر محمد وآل محمد فی القبور
وصل علی محمد وآل محمد اجمعین گوید در جواب آیه کریمه ان الله وملائکته
یصلون علی النبی چون این را تمام خواندی باید گفت لبیک اللهم
لبیک اللهم صل علی محمد وآل محمد فی الاولین اللهم صل علی
محمد وآل محمد فی الآخرین اللهم صل علی محمد وآل محمد فی الملاء
الاعلی اللهم صل علی محمد وآل محمد فی المرسلین اللهم اعط محمد
الوسیلة والشرف والفضیلة والدرجة الکبیرة اللهم کما امنت
بمحمد ولم اره فلا تحرمنی یوم القیمة رؤیته وارزقنی صحبته وتوفنی
علی ملته واسقنی من حوضه مشربا رویا سائغا هنیئا لا اظماء بعده

ابدا اللهم

ابدا اللهم انی کما امنت بمحمد ولم اره فعرفنی فی الجنان وجهه وبلغ روح
محمد عنی تحیة کثیرة وسلم اللهم صل علی محمد وآل محمد الاوصیاء المرضیین
بافضل صلواتک وبارک علیهم بافضل برکاتک والصلوة والسلام
علیهم وعلی ارواحهم واجسادهم ورحمة الله وبرکاته **ختم سورهٔ حم**
دخان از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام منقولست که هر که این سوره را بجهت کفایت
مهمات هفتاد بار بخواند جمیع مهمات او بزودی کفایت شود و اگر کسی این سوره را
بنویسد و با خود دارد از شر دیو و پری ایمن باشد و در نظر خلق با هیبت بود و مردم
او را دوست دارند **ختم سورهٔ احقاف** در کتاب ختمات قرآن وارد است
که هر که در مهلکه گرفتار شود این سوره را سه مرتبه بخواند خلاصی یابد انشاء الله تعالی
ختم سورهٔ والنجم نیز از آنحضرت علیه السلام ماثورست که هر که این سوره را بجهت برآمدن
حاجات جهت یکبار بخواند حاجت او بزودی برآورده شود انشاء الله تبارک وتعالی
ختم سورهٔ والذاریات و طلاق و مزمل و الم نشرح از برای امر معیشت و وسعت
در مال و منال و مرزوق بودن من حیث لا یحتسب بنوعی که عقول و افکار از کیفیت آن

عاجز باشد مداومت کردن این چهار سوره همه روزه بر سبیل استمرار و اگر گرد فوت
شود شب قضا نماید و عمل مجرب و آزموده است علیک بالتجربه چنانچه مداومت کردن
سوره والذاریات در همه وقت روز موجب ثروت و دولت میشود ختم سوره
مبارکه ق اگر کسی خواسته باشد که در دولت و نعمت بروی گشاده گردد
و ابواب خیر را و مفتوح شود هر روزی سه مرتبه با وضو رو بقبله با ترتیل تمام
بخواند و از خدا بخواهد مرزوق خواهد شد ختم سوره اذا وقعت از برای وسعت
رزق و توسعه در امر معیشت تاثیر غریب دارد و از جمله مجربات است که خلاف ندارد
باید که ابتدا از شب شنبه کند و هر شب سه دفعه بخواند و شب جمعه هشت بار بخواند
تا مدت پنج هفته بهمین نحو معمول دارد و قبل از شروع در سوره و در هر شب این دعا را
بخواند اللهم ارزقنا رزقا واسعا حلالا طیبا من غیر کد و استجب
دعوتی من غیر رد و اعوذ بک من فضیحة الفقر و الدین و ادفع
عنی هذین بحق الامامین السبطین الحسن و الحسین برحمتک یا ارحم
الراحمین طریقه دیگر ابتدا از شب پنجشنبه کند و در شب اول پنج بار بخواند و شب جمعه

دوازده بار بخواند

دوازده بار بخواند و باقی شبهای دیگر را سی و پنج بار بخواند که در چهل و یکمرتبه خوانده
شود و بعد از اتمام هر سوره یکمرتبه این دعا بخواند اللهم ان کان رزقی
فی السماء فانزله و ان کان فی الارض فاخرجه و ان کان بعیدا
فقربه و ان کان قریبا فیسره و ان کان قلیلا فکثره و بارک لنا فیه
یا ارحم الراحمین طریقه دیگر علامه مجلسی اعلی الله مقامه از حضرت سید ساجدین
علیه السلام نقل کرده اذا کان اول الشهر یوم الاثنین فابدا بقرائة سورة
اذا وقعت الی یوم الرابع عشر کل یوم علی عدد الایام بحیث یقرء یوم الرابع
عشر اربعة عشر مرة و فی کل خمیس اقرء الدعاء مرة و هذا العمل و الختم لتوسعة
الرزق و تسهیل الامور المشکلة و الدیون مجرب غیر مرات و لیکتم من الجهال
و السفهاء البتة و لا ترخص قدرها و لا تبتذل مقدارها و الدعاء هذا
یا ماجد یا جواد یا حلیم یا حنان یا منان یا کریم اسئلک تحفة من
تحفاتک تلم بها شعثی و تقضی بها دینی و تصلح بها شانی برحمتک
یا سیدی اللهم ان کان رزقی فی السماء فانزله و ان کان فی الارض

فاخرجه وان کان بعیداً فقربه وان کان قریباً فیسّره وان کان
قلیلاً فکثّره وان کان کثیراً فبارك لی فیه وارسله علی ایدی خیار
خلقك ولا تحوجنی الی شرار خلقك وان لم یکن فکوّنه بکینونتك ووحدانیتك
اللهم انقله الی حیث اکون ولا تنقلنی الیه حیث تکون انك
علی کل شیء قدیر یا رحیم یا غنی صل علی محمد وتمم علینا نعمتك وهنّئنا
کرامتك والبسنا عافیتك ایضاً تا چهل روز از اول ... هر شب
یکبار بدین ترتیب بخواند جهة ادای دین و دفع فقر و وسعت رزق مجرب دانسته اند
و بعد از خواندن چهار سوره در هر روز این دعا را نیز بخواند یا رازق المقلین
یا راحم المساکین یا ولی المؤمنین یا غیاث المستغیثین یا ارحم الراحمین
صل علی محمد وآله اجمعین ختم سورهٔ انا فتحنا ایام جمعه بسیار خوبست
و سبب این ختم بسیار است که بمطلب رسیده اند ابتداء روز شنبه نموده هر روز ختم سوره
باید خواند و در روز جمعه یازده مرتبه و بعد از هر نوبت سوره اذا جاء نصر الله
بخواند چون چهل و یکبار تمام شود یازده مرتبه این دعا را بخواند یا مفتح فتح

وصلی الله علی

یامفرج فرج

یا مفرج فرّج یا مسبب سبّب یا میسر یسّر یا مسهل سهّل یا متمم تمّم برحمتك
یا ارحم الراحمین ختم سورهٔ حشر از حضرت صادق علیه السلام منقولست که هر که
سوره حشر را از برای قضاء حاجت در آمدن امور عظیم چهل روز هر روز یکمرتبه بخواند
حاجت البته برآید و آن امور انجام یابد و کار را رواج گردد اگر مکرر زودتر شود
اثر کند این ختم را اکثری از اکابر علماء از مجربات شمرده اند ختم سورهٔ حدید
بجهة جمیع مطالب مهمه مجربست و آزموده شده بدین طریق شب جمعه در جای خلوت
رو بقبله بنشیند و با وضو هفت نوبت بیفاصله بخواند و بعد از آن این دعا را بخواند
بسم الله الرحمن الرحیم اللهم انی اسئلك بعزتك یا عزیز و بقدرتك
یا قدیر و بحکمتك یا حکیم و برحمتك یا رحمن و بمنّك یا منان ان
تحفظنا بالایمان قائماً قاعداً راکعاً ساجداً نائماً و یقظةً حیاً و میتاً
وعلی کل حال اعوذ بالله من شر نفسی ومن شر کل ذی شر ومن
شر شیاطین الجن والانس ومن شر کل دابة انت آخذ بناصیتها
ان ربی علی صراط مستقیم وصلی الله علی محمد وآله اجمعین ختم سوره مزمل

هر که این سوره را نوشته با خود دارد هر جا رود فتح و نصرت شود و اگر بجهة دزدیدگی

این سوره را بخواند شک دزد در کارش حاصل شود و اگر کسی چیزی گم کرده باشد هر روز

هر روز یکمرتبه سوره مبارکه را بخواند بعون الله تعالی پیدا شود و دیگر اگر در میان

زن و شوهر ناسازگاری پیدا شود این سوره را سه بار بر شربت بخواند و بیاشامند

محب و مهربان شوند و اگر کسی را فرزند نباشد زن و شوهر هر دو روزه دارند

و وقت افطار غسل کنند و یکبار سوره مبارکه را بر آب بخوانند و هر دو از آن آب

بخورند فرزند حاصل شود و اگر کسی قرض دار باشد و به هیچ وجه خلاصی ندارد باید که

این سوره را هر روز مداومت کند باین نحو که بعد از هر نماز مکتوب بخواند ادا

و خلاص شود و اگر کسی را درد اندام باشد سوره مزمل را بر روغن بادام تلخ

خوانده بر اندام مریض بمالند صحت یابد و اگر تنگ روزی باشد این سوره را

هر روز تا چهل روز روزی یکبار بخواند وسعت پیدا شود و اگر کسی را سحر کرده

باشند روز یکشنبه سوره را بنویسد و شخص مسحور بخورد دفع شود ایضاً جهة فتح

مهمات یازده روز هر روز یازده بار بعد از نماز بامداد بخواند روز

یازده تمام نشده باشد

یازده تمام نشده باشد که مراد حاصل گردد و در هر روز یازده بار

این دعا را بخواند یا مُسَبِّبُ سَبِّبْ یا مُفَتِّحُ فَتِّحْ یا مُفَرِّجُ فَرِّجْ یا مُدَبِّرُ

دَبِّرْ یا مُسَهِّلُ سَهِّلْ یا مُیَسِّرُ یَسِّرْ یا مُتَمِّمُ تَمِّمْ بِرَحمَتِکَ یا اَرحَمَ الرّاحِمین

شیخ بهاء الدین شیخ سلمان گوید که از برای هر مطلبی شروع نمودم و یکصبح خواندم

همان روز مطلب حاصل شد ایضاً از خصوصیات مجربه قرآنی جهة قضاء حاجات

و منع درجات و هلاک اهل ظلم و فساد این هفت سوره را در ایام هفته بترتیب

بخواند هر یک را هر روز چهارده مرتبه بدون کم و زیاد شنبه انا فتحنا یکشنبه

یس دوشنبه اذا وقعه سه شنبه الرحمن چهارشنبه قل اوحی پنجشنبه تبارک

جمعه الم سجده که مطلب را در ده است انشاء الله تعالی ختم سوره مبارکه حمد را

باین روایت تا ده روز هر روز یازده مرتبه بخواند که مجموع صد و ده مرتبه شود

از برای هر مطلبی کلی یا جزئی و هر حاجت که داشته باشد بخواند که مجرب است

در زودی باجابت مقرون است آیه اول این است ثُمَّ اَنزَلَ عَلَیکُم مِن بَعدِ

الغَمِّ اَمَنَةً نُعاساً یَغشَی تا وَاللهُ عَلیمٌ بِذاتِ الصُّدُور و در سوره آل عمران

و آیه دوم این است مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ وَالَّذِینَ آمَنُوا مَعَهُ تا مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِیمًا

از سوره انا فتحنا و بعد بگوید رَبِّ سَهِّلْ وَلَا تُعَسِّرْ عَلَیْنَا یَا رَبِّ **ختم سوره ق** هر که

در مدت یکسال هر روزی یکبار مداومت نماید سال دوم زیارت خانه خدا مرزوق شود

و جمعی تجربه کرده اند **ختم سوره واللیل** تا چهل شب هر شب چهل دفعه بخواند و هر وقت به آیه

وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَىٰ برسد این آیه را سه مرتبه تکرار کند و سوره را تمام

کند از برای فتوحات الٰهی غیر متناهیه و کثرت مال اثری عجیب دارد که عقول از کیفیت آن عاجز است

و درین ختم مراعات تقوی و احتراز از مناهی بلکه شبهات شرط است **ایضاً** هر گاه کسی تب لازم

داشته باشد این سوره را بنویسد و بشوید و بیاشامد شفا یابد **ایضاً** بزرگان گفته اند

که هر گاه نماز شب پی در پی سوره واللیل و سوره والشمس را هر یک را هفت بار بخواند

و سی مرتبه بگوید بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیمِ تَبَارَکَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِینَ وَلَا حَوْلَ

وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِیِّ الْعَظِیمِ هر مرادی که داشته باشد حاصل گردد و جمعیت بسیار یابد

ان شاء الله تعالی **ایضاً** در بعضی کتب بنظر رسیده که هر که مال دنیا خواهد بعد از نماز

عشا هفت مرتبه سوره والشمس و هفت مرتبه سوره واللیل و هفت مرتبه سوره قُلْ یَا أَیُّهَا الْکَافِرُونَ

و هفت مرتبه

و هفت مرتبه سوره اخلاص و هفت مرتبه سوره معوذتین هر یک را هفت بار بخواند

و بعد از آن بگوید هفت بار اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ لِی مِنْ أَمْرِی فَرَجًا وَمَخْرَجًا و بخواند

در شب اول یا دوم یا سیم یا چهارم یا پنجم یا ششم مال بسیار بیابد و اگر باجابت نرسد

خلل و نقصانی در شرایط دعوات است **ختم سوره والضحی** هر که چهل مرتبه بلا فاصله بدون

تکلم رو بقبله با طهارت در ایام و لیالی متبرکه مثل شب جمعه و امثال آن بخواند بهر نیتی

حاجتش بر آورده شود **ختم سوره معارج** اگر کسی او را در شب بخواند محتلم نشود **ختم سوره**

طلاق هر که به نیت محبت یا ادای قرض حبیب یکبار بخواند نافع و مجرب است و بجهت

وسعت رزق سه بار بخواند توسعه رزق پیدا شود **ختم سوره القارعه** بجهت بر آمدن

حاجات و کفایت مهمات در مجلس کصید و شستاد بار بخواند حاجت او روا شود ان شاء الله

ختم آیة الکرسی بجهت بقای اولاد و سالم ماندن از جمیع بلیات چهل مرتبه تا وَهُوَ الْعَلِیُّ الْعَظِیمُ

بنویسد و بر کودک ببندد سالم ماند **ختم سوره والشمس** بجهت هر مطلب بزرگ سه روز وقت

طلوع آفتاب بسجده رفته سه مرتبه سوره را بخواند و در فارغ شدن حاجت خود را بخاطر

بگذراند تا سه روز بهمین منوال البته انجاح حاجت در ساعت و در همان روز بر آورده شود

باید ابتدا از روز چهارشنبه نماید و جمعه ختم کند و اگر مطلب دفع دشمن باشد وقت
غروب آفتاب این عمل را بهمین قسم بجا آورد مجربات لهب روشست که از جهة
توانگری در روز چهارشنبه آخر ماه صفر هر یک از سوره الم نشرح والتین واذا جاء
نصر الله وقل هو الله احد را هفت نوبت بخواند از مال دنیا غنی و توانگر گردد ان شاء الله
ختم سوره الم نشرح بجهة هر مطلبی سه روز اول سوره فاتحه را هفت مرتبه بخواند و هفتاد
صلوات بفرستد و هشتاد بار الم نشرح را بخواند بعد از آن هزار و یکبار سوره
توحید را بعد از آن هفت بار فاتحه را بخواند و صد صلوات بفرستد بمن ضامن
که سه روز نگذرد که مراد حاصل گردد و بجهت وسعت رزق چهل و یکبار سوره الم نشرح را
بخواند نافع است ختم سوره قل یا ایها الکافرون در کتب عدة الداعی از حضرت
رسول خدا صلی الله علیه و آله مرویست که هر که بامداد بعد از نماز صبح روز جمعه
قبل از طلوع آفتاب ده بار این سوره را بخواند و صد بار صلوات بفرستد بهمین طریق
اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَسَلِّم هر مراد و مطلبی که داشته باشد بزودی برآورده
خواهد شد راوی گوید که من او را تجربه کردم ختم سوره انا انزلناه بجهة وسعت رزق

هر روز روزی ده مرتبه

هر روز روزی ده مرتبه بعد از نماز صبح بخواند و قدرت حق را مشاهده نماید و از جمله
مجربات لهب بعضی از عمل و اهل دعا گفته اند که اگر کسی این سوره را از برای
هر حاجتی و مطلبی سه صد و شصت مرتبه بخواند البته حاجت برآورده شود و همین عدد
از برای دفع فقر و فاقه و زوال عسرت و احتیاج و از برای غنی و ثروت و قرض
و ادای دین از مجربات است و از حضرت صادق علیه السلام حدیثی وارد است
که هر که مداومت کند باین سوره روزی او از جائی برسد که گمان نداشته باشد
و بعضی اند که عدد ختم آن سه صد و چهار است ختم سوره انفطار از حضرت امام
جعفر صادق علیه السلام منقولست که هر که این سوره را مداومت نماید در هر کاری
و در هر کاری که در ماند هشتاد بار بخواند نجات یابد و اگر آیه ما غرک بربک الکریم را
از این سوره بر پوست آهو بنویسد و با خود دارد در روزی او فراخ گردد و در معاملات
منفعت تمام یابد بشرط آنکه در وقت نماز از خود دور کند ختم سوره تکویر از امام محمد
علیه السلام مرویست که بجهة خلاصی از جنایات ثبت و یکبار بخواند نافع است و اگر
این سوره را در وقت آمدن باران صد بار بخواند از خدا تعالی حاجت خود را بخواهد

البته انحاجت روا شود و اگر این سوره را بر گل آب بخواند و قدری از آن در چشم کند
روشنائی چشم زیاد شود و اگر این سوره را بر چیزی خوانند که رمد داشته باشد بازش
دیگر شفا یابد البته ختم سوره تکاثر از برای هر طلبی از حضرت صادق علیه السلام منقول است
که دویست و بیست و پنج بار در خلوت بخواند و بخور خوش نماید بعد از آن هر آرزو
بنوشته که نزد الله برآورده است ختم سوره مجادله بجهت غلبه کردن بر دشمن سه بار
بر مشت خاک بخواند و بطرف دشمن اندازد منصور گردد و اگر بر بیمار خواند تا جوشش
او تسکین یابد و اگر بخواندن این سوره مداومت نماید از شر هر دزدی ایمن گردد
و اگر میان انبار غله بگذارند از هر موذی و مفسدی ایمن باشد ختم سوره ماعون
اگر کسی بخواهد فقر و درویشی از خانه و اهل آن برداشته شود چهل و یک بار این سوره را
بخواند فرزندان او محتاج نگردند و خواننده او در حفظ حمایت خداوند باشد
تا روز دیگر ختم سوره القارعه بجهت برآمدن هر مطلب و مهمی که پیش داشته باشد بخواند
مجربست و اگر معیشت بر وی تنگ باشد بنویسد و با خود دارد روزی او وسیع گردد
ختم سوره والعادیات اگر این سوره را بسیار خواند قرض ادا شود و حال او

از خوف ایمن گردد

از خوف ایمن گردد و اسباب وسعت و رزق بجهت او آماده شود و اگر بعد از ختم
علی علیه السلام بخواند که این سوره در شان او نازل شده بهشت روزی او و بر سبیل حسب
الحسب از جائی که گمان نداشته باشد ختم سوره ارایت الذی از جهت فتوحات
عظیمه از شب دوشنبه تا یازده شب یازده مرتبه این را بخواند و در هر مرتبه بعد از
اتمام سوره یَا أَیُّهَا الَّذِینَ آمَنُوا ارْکَعُوا وَاسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّکُمْ وَافْعَلُوا الْخَیْرَ لَعَلَّکُمْ
تُفْلِحُونَ را بخواند و یازده بار صلوات بفرستد و بعد سجده کند و حاجت خود را
بخواهد برآورده است ختم سوره فیل در بعضی کتب مسطور است که هر که در شب سه شنبه
یا چهارشنبه این سوره را بخواند بعدد هر حرفی که در خود این سوره است هر دفعه او یکبار
دشمن کند و بد دشمن هلاک شود و این سوره بیست و سه کلمه و نود و هشت حرف است
باب سیم در ذکر بعضی از خواص سور کلام الله است و ما ذکر و خواص را نکنیم بانچه مذکور در مصباح است
الفاتحة هی شفاء من کل داء الا السام و ان کتبت فی اناء طاهر و محیت
الکتابة بماء المطر و غسل المریض بها وجهه بریء و ان شرب هذا الماء
من یجد فی قلبه رجفانا و خفقانا زال عنه الضرر تعلق علی الموجوع

والمعيون والفزع والمصروع والفقر يزول ما بهم **آل عمران** يكتب بزعفران
وماء ورد وتعلق على الشجرة يثمر والمرأة يحمل **النساء** من دفن شيئا
وضاع عنه فليكتب منها ان الله يامركم ان تؤدوا الامانات الاية في
اناء جديد ويمحاه بماء المطر ويرشه في مكان الذي فيه المدفون
يظفر به انشاء الله ومن قرء منها على تمرة ثلثا بعد البسملة ربنا لا تزغ
قلوبنا الاية على المعدة الموجوعة برأت **المائدة** من كتبها وجعلها
في منزله او صندوقه لم يسرق له شيء **الانعام** من كتب منها ليلا
في قرطاس وقت السحر وقوله وان يمسسك الله بضر الاية وعلقها
على وجع الجنب والبدن برئ **الاعراف** من كتبها بماء ورد وزعفران
وعلقها عليه امن من الحية والسبع والعدو والضلال في الطريق
الانفال من علقها عليه او يقف بين يدي حاكم الا قضى له على خصمه
التوبة من جعلها في عمامته او قلنسوته امن من اللصوص والحرق
يونس قوله تعالى فيها واذا مس الانسان دعانا لجنبه الاية لوجع

الرجلين والساقين والجنب يكتب في فخار طاهر نظيفة ثم يملاها الفخارة زيتا
طيبا ويغلا على نار لينة ويدهن هذه الاوجاع بالزيت المذكور **هود**
من نقص قوله وقال اركبوا فيها بسم الله مجراها الاية يحفظ السفينة في
البحر يكتب في لوح ساج ويتمو في مقدمها **يوسف** ومن كتبها وجعلها
في منزله ثلثة ايام واخرجها الى جدار البيت من خارجه ودفنها لم يتغير الا
السلطان يدعوه الى النصرة وصار له خطوة وجاها ومن كتبها وشربها
سهل الله الرزق من كل احد **الرعد** عن علي عليه السلام تقرا من به
السلول فليقرا عليها هذه الايات سبعا في نقصان الشهر ومثل كلمة
خبيثة الاية وقوله وبست الجبال بسا فكانت هباء منبثا **ابرهيم** من كتبها
في خرقة حرير بيضاء وعلقها على عضد الصغير امن من الفزع والبكاء
والتوابع وجميع الاسواء **الحجر** من كتبها بزعفران وسقاها الامرأة قليلة
اللبن كثر لبنها ومن كتبها وجعلها في جيبه او عضده كثر معيه وكسبه
وذريته **النحل** من جعلها في حايط بستان لم يبق فيه شجرة الا وسقط

حملها وانثروان حملت في منزل قوم باعيانهم واسمائهم بادوا الاثر من حملها
وعلقها عليه وخرقة حرير خضر الوسيط رمية الكهف من جعلها في اناء
زجاج ضيق الراس وجعلها في منزله امن الدين والفقر مريم من جعلها
في اناء زجاج نظيف في منزله كثر خيره ومنع منه طوارق السوء ومن
شربها وهو خائف امن طه من جعلها معه ومضى الى قوم يريد الى
التزويج منهم زوجوه وان قصد الاصلاح بين المتباغضين تالفوا
وان مضى بها بين عسكرين افترقوا ومن كتبها ودخل على سلطان امن
منه وادناه الانبيا يكتب للمريض وامن طال فكره وسهره الحج من كتبها
في ورق الغزال وجعلها في جنب مركب ابنه الرياح ولم يسلم ومن كتبها
ودسها في موضع والادقاص لم يمكن تعيش فيه الا ان يخرج منه المؤمنون
من كتبها ليلا وجعلها في خرقة حرير خضراء وعلقها عليه لم يشرب الخمر
النور من جعلها في فراشه الذي ينام فيه لم يحتلم ومن كتبها في طشت
نحاس ومحاها وسقاها الدابة المريضة ويرش عليها من الماء برئت الفرقان

من كتبها ودخل

من كتبها ودخل على قوم بينهم بيع او شرى تفرقوا ولم يقرب موضع شيء من
الهوام الشعراء من علقها على ذيل ابيض فرق ثم اطلقه تدر يمشي ويقف
بحيث ما وقف وجد كنزا او سحر النمل من اراد ان لا يخرج عليه الدرهم
فليقرا اخر ابه من النمل القصص من كتبها وعلقها على عبد امن من علته
من الزنا والهرب والجبانة وكذا اذا علقت على وجع الكبد والبطن والطحال
ومن شربها بماء المطر شفته من جميع الاسقام العنكبوت من كتبها
وشربها نالت عنه حمى الربع والاوجاع الروم من جعلها في اناء زجاج
ضيق الراس في منزل قوم اعتل من فيه ومن دخل اليه غريبا اعتل لقمان
يكتب لمن فيه ترف الدم والاوجاع السجدة من جعلها والغزل في سنة
ومن علقها عليه امن من الحمى والشقيقة الاحزاب من كتبها في رق ظبي
وجعلها في حق في منزله تزوجت بناته سريعا السبا من كتبها على قرطاس
وجعلها في خرقة بيضاء وحملها امن من الهوام ومن العقوبة والبلا
والحادثة والحاسد الفاطر من كتب منها ان الذين يتلون كتاب الله الاية

للنامات الصالحة الصافات من اغتسلت بمائها زال الداء وجاعه
ص قوله اركض برجلك هذا مغتسل بارد وشراب من اكثر من تلاوة
هذه الاية وهو يخبز برحس بيعها الزمر من حملها على عضده كان
محبوبا في اعين الناس واقبلوا عليه فرادا غافر من كتبها البلاد وجعلها
في دكان كثر نو بيرا و بستان كثر ثمره وان حملها ذو قروح او دمل برى
باذنه فصلت من كتبها بماء المطر ومحاها وسحق بمائها كحلا واكتحل
به نفع الرمد والبياض واوجاع العين الشورى من كتبها وشربها
في سفره قل عطشه وان رش هذا الماء على مصروع احرق شيطانه
ولم يعد اليه الزخرف من سقاها المرء وجه المخالفة اطاعت وماؤها
تنفع المعصوم من البطن ويسهل المخرج ومن حملها امن من كل شر
وان وضعت تحت راس لم يرى في نومه الا خير الدخان من حملها كان
مهابا محبوبا امن من شر كل ملك ومن شربها امن من كل نمام وان
علقت على طفل حين ظهوره امن من الجن والهوام الجاثية من حملها

امن من كل

امن من كل محذور ومن جعلها تحت راسه كفى شر الجن الاحقاف من
كتبها في صحيفة وغسلها بماء زمزم وشربها كان وجيها محبوبا حافظا
محمد من علقها عليه في القتال نصر ومن شرب ماءها ذهب عنه
الرعب والزجر ومن رآها في المنام امن منه الفتح من علقها عليه امن من
السلطان وان علقت على حائط او بيت لم يقربه وان شربت المرأة ماءها
در لبنها الحجرات اذا علقت في مكان لم يقربه وان شربت المرأة شيطان
وان علقت على مطبوع لم يعد اليه شيطانه ق من كتبها في صحيفة
ومحاها بماء المطر وشربها الخائف والولهان زال التاملي بطنه وفمه
زال المه وان غسل بمائها فم الطفل الصغير خرجت اسنانه بغير الم الذاريات
اذا علقت على مطلقة وضعت سريعا الطور اذا ادمن رايتها المسجون
خرج والمسافر امن وحرس النجم قوله تعالى افمن هذا الحديث تعجبون
وتضحكون ولا تبكون وانتم سامدون ويكتب ويعلق البكاء الاطفال القمر
من كتبها يوم الجمعة وقت الظهر وجعلها تحت عمامته كان محبوبا مقبولا

الرحمن يشرب للطحال ووجع الفواد وتعلق على الرمد والمصروع ويكتب
على حائط البيت فيذهب هوامه الواقعة تسهل الولادة تعليقا الحديد
من علقها عليه امن من الحديد في القتال واذا قرات على الحديد يخرج
من غير الم وتغسل الحمرة والورم والجروح والقروح بمائها باذنه تعالى
ومن حملها لم يرخصه المجادلة تقرا عند المريض يسكن وعلى ما يخزن
يحفظ وان طرحت والحبوب لم يفسد ومن قراها حفظ من كل سوء
الحشر من كتبها في جام زجاج ومحاها بماء المطر وشربها رزق الحفظ
والفطنة الممتحنة تكتب ثلثة ايام متوالية وتسقى للطحول يزول الم
الصف من او من قراتها في سفره حفظ فيه الى ان يرجع الجمعة من ادمن
قراتها ليلا ونهارا صباحا ومساء امن من وسوسة الشيطان
المنافقون يقرا على الدمل يبرء باذنه تعالى التغابن من قراها ودخل
على حاكم كفيته الطلاق اذا كتبت على سقف منزل وسحقت ورشت في
بيت او رش ماؤها في النهران والرجفان يذهب ما بهم ومن ادمن

قراتها امن

قراتها المريض علية دين الملك تخفف عن الميت وتنجيه من العذاب
القبر القلم اذا علقت على من به وجع الضرس والصداع سكن الحاقة
تحفظ الجنين تعليقا من كل افة واذا سقي الجنين منها ساعة وضعه
ذكاء وحفظ من الهوام والشيطان المعارج من قراها امن من
الاحتلام والاحلام الفزعة وحفظ الى ان يصبح نوح من ادمن
قراتها ليلا او نهارا ومشى في حاجة قضيت الجن من شربها اعجب
كل شيء تعيد وغلب من يناظره وهي تهدم الجن في موضع الذي
يتلى فيه ومن قراها ودخل على حاكم امن وعلى محزون حفظ واسير
فك او دين قضى المزمل من ادمن قراتها راى النبي صلى الله عليه
وآله في نومه المدثر من ادمن قراتها سال الله تعالى في اخرها
حاجة قضيت او حفظ القران حفظه القيمة قراتها تقوي القلب
وشرب مائها تقوي الضعف المرسلات من قراها في خصومة
قهر خصمه وتزيل الدمل تعليقا النباء من كتبها في رق ظبي بزعفران

وماء ورد وحملها قل نومه وسهره وحفظ وقل فهمه وان علقت على
ذراع كان فيه قوة عظيمة وشرب مائها يزيل مرض البطن النازعات
من قراها مواجها العدوه او سلطانه امنها عبس من حملها الما
الخير في طريقه وكفي ما اهمه ومن قراها على عين قد نضبت ثلاثة
ايام كل يوم سبعا غزرت ومن قراها على مدفون قد ضل عنه
ارشده الله تعالى اليه كورت قراها على العينين يقوى بصرهما
ويزيل المدة والغشاوة الانفطار قراتها يخرج المسجون ويقلب
المانود ويؤمن الخائف التطفيف يقرا على المخزون يحفظ الانشقاق
تسهل الولادة تعليقا فاذا وضعت فانزعه عنها سريعا وقراها على
الدماملة ويحفظها وعلى الساعة يسكنها واذا كتبت على حائط
منزل ذهب هوامه البروج من قراها في فراشه حفظ او على منزله
عند خروجه حرس هو ومن في البيت من الاهل والمال ومن
قرا من اولها الى قوله قتل اصحاب وكفي شر الذابير الطارق من علق

بماءها الجراح

بمائها الجراح سكنت ولم يقيح ومن قراها على اي مشروب كان امن فيه
من القي الاعلى يقرا على الاذن الدافعة البواسير وعلى الموضع المنتفخ
نزول ذلك الغاشية اذا قرات على ما يوكل امن فيه من النكد
وعلى ما يولد يسلمه الله الفجر من قراها احد وعشر مرة على ذكره ثم
جامع رزق ولدا يقر عينه به البلد يسقط من مائها من في خياشيم
الم واذا علقت على الطفل اول ما يولد امن من النقص الشمس الشرب
من مائها تسكن الرجيف والزحير الليل تقرا في اذن المصروع يفيق
الضحى يقرا على الشيء المنسي يذكره الانشراح شرب مائها يفتت الحصاة
ويفتح المثانة وينفع من البرودة وقراتها على الصدر الفؤاد يسكن
المها التين من قراها على طعام وحصل فيه الشفاء العلق من قراها
في البحر سلم منه القدر من قراها على ما يدخر حفظ ومن شرب من
مائها وهب الله له النور في بصره واليقين في قلبه ورزق الحكمة
وان قراها مهموم او مريض او مسافر او مسجون نال مطلبه وان

قرأت على ضرع بقرة ليس فيه لبن وإذا قرأت على دهن ورد وخلط بلبن

امرأة ووضعت منه على صاحب البلغم نفعه وإذا جليت مرآة من حديد

جليا شديدا وكتب القدر على المرآة بزعفران ثم يدخل من به اللقوة

بيتا مظلما وينظر في المرآة فيبرأ بإذنه تعالى وإن كتبت في مجام

حديد وغسل بماء المطر وجعل فيه شيء من سكر وشرب من به

وجع الكبد يبرأ بإذنه تعالى ومن قرأها عند زوال الشمس مائة

رأى النبي صلى الله عليه وآله في نومه ومن قرأها كل ليلة جمعة مائة

لم ... أبدا ومن أراد الحج فليلبس ثوبا جديدا ويأخذ قدح ماء

يقرأها عليها خمس وثلثين مرة ويرش عليه ثم يصلي أربع ركعات

بتسليمتين يقرأ فيهن ما شاء ثم يسئل الحج فإنه يرزقه البينة تسلم

الحامل إذا شربت من مائها ويعلق على صاحب اليرقان وعلى صاحب

بياض العين بعد أن يشرب من مائها ويديم قرائتها شر الطعام

المسموم وإذا أخذت كف تراب من مفرق أربع طرق وقرأ عليه السورة

ورشه بين المجتمعين على الضلالة فإنهم يفترقوا وإذا كتب على جميع الأوراق

الزالت الزلزلة يومن قاربها من السلطان العاديات قرائتها تخلص

الخائف والولهان والجائع والعطشان والمديون مما بهم القارعة

تعليق على من قل عليه الرزق التكاثر نافعة للصداع إذا قرأت

عليه العصر يقرأ على المخزون يحفظ وعلى المهموم يبرأ ومن كتبها

ليلة الجمعة بعد العشاء الآخر وحملها ودخل على حاكم أمن منه

الهمزة يقرأ على العين الموجوعة الفيل من قرأها في الحرب قوى

على القتال وإذا قرأت بين العسكرين انهزم الباغي بينهما وإذا

علقت على الرماح التي تصادم كسرت ما تصدمه القريش من قرأها

على طعام أمن من ضرره ومن قرأها جائع قبل طلوع الشمس سهل الله

من يطعمه الدين من قرأها بعد صلوة الفجر مائة كان في حفظ الله

الكوثر إذا نفرت الدابة فاقرأها في أذنه اليمنى ثلثا وفي اليسرى ثلثا

ثم اضربها في جبهتها برجلك إن شاء الله المجد من قرأها عند طلوع

الشمس عشر ثم دعا بما اراد استجيب دعائه النصر من قرأها في
صلوة سبعا قبلت وجنبه الله اليه الصلوة في ادائها تبت
يقرأ على الاوجاع والامراض يشفى ان شاء الله الاخلاص يقرأ على
العين الرمدة يبرء باذن الله تعالى المعوذتين من قرأهما كل ليلة
امن من الجن والوسوسة ومن علقهما على طفل او من من الجن
والهوام

باب چهارم در اسماء سور قرآنی وعدد اسم جلاله

که در هر سوره و تمام قرآنست اسماء سورهای قرآنی درین جدول نوشته شد عدد آیات
ان هندسه اسم ذاتست چهار هزار و صد و بیست و چهار اسم ذات مبارک است در تمام مجید
و هند زیر اسمهای سورهای مصحف مجید است که صد و چهارده سوره است

فاتحة الكتاب ٢ ١	البقرة ٢٨٢ ٢	آل عمران ٢٠٩ ٣	النساء ٢٢٩ ٤
المائدة ١٤٧ ٥	الانعام ٨٧ ٦	الاعراف ٦١ ٧	الانفال ٨٨ ٨

التوبة ١٦٩ ٩	يونس ٦٢ ١٠	هود ٣٨ ١١	يوسف ٢٥ ١٢
الرعد ٣٥ ١٣	ابراهيم ٣٨ ١٤	الحجر ٢ ١٥	النحل ٨٥ ١٦
بني اسرائيل ١١ ١٧	الكهف ١٧ ١٨	مريم ٩ ١٩	طه ٤ ٢٠
الانبياء ٧ ٢١	الحج ٧٤ ٢٢	المؤمنون ١٤ ٢٣	النور ٨١ ٢٤
الفرقان ٩ ٢٥	الشعراء ١٣ ٢٦	النمل ٢٨ ٢٧	القصص ٢٨ ٢٨
العنكبوت ٨٣ ٢٩	الروم ٣٥ ٣٠	لقمان ٣٣ ٣١	السجدة ٣ ٣٢
الاحزاب ٩١ ٣٣	السبا ٩ ٣٤	الفاطر ٣٧ ٣٥	يس ٤ ٣٦

الصافات ١٩ ٣٧	ص ٣٤ ٣٨	الزمر ٩٠ ٣٩	المؤمن ٥٣ ٤٠
فصلت ١٣ ٤١	عسق ٣٣ ٤٢	الزخرف ٣٤ ٤٣	الدخان ٣٤ ٤٤
الجاثية ١٩ ٤٥	الاحقاف ١٧ ٤٦	محمد ٢٧ ٤٧	الفتح ٣٤ ٤٨
الحجرات ٣٦ ٤٩	ق ٢ ٥٠	الذاريات ٣٤ ٥١	الطور ٣٤ ٥٢
النجم ٧ ٥٣	القمر ١ ٥٤	الرحمن ١ ٥٥	الواقعة ١ ٥٦
الحديد ٣٣ ٥٧	المجادلة ٤١ ٥٨	الحشر ٣٠ ٥٩	الممتحنة ٢٢ ٦٠
الصف ١٨ ٦١	الجمعة ١٣ ٦٢	المنافقون ٥١ ٦٣	التغابن ٣١ ٦٤

الطلاق ٢٩ ٦٥	التحريم ٣٤ ٦٦	الملك ٣ ٦٧	القلم ١ ٦٨
الحاقة ٣ ٦٩	المعارج ٢ ٧٠	نوح ٨ ٧١	الجن ١١ ٧٢
المزمل ٨ ٧٣	المدثر ٣٤ ٧٤	القيامة ١ ٧٥	الدهر ٥ ٧٦
المرسلات ١ ٧٧	النبأ ١ ٧٨	النازعات ٣ ٧٩	عبس ١ ٨٠
التكوير ٢ ٨١	الانفطار ٣ ٨٢	التطفيف ١ ٨٣	الانشقاق ٣ ٨٤
البروج ٣ ٨٥	الطارق ١ ٨٦	الاعلى ٣ ٨٧	الغاشية ٣ ٨٨
الفجر ١ ٨٩	البلد ١ ٩٠	الشمس ٣ ٩١	الليل ١ ٩٢

الضحی ١ ٩٣	الم نشرح ١ ٩٤	والتین ٢ ٩٥	العلق ٣ ٩٦
القدر ١ ٩٧	البینه ٢ ٩٨	الزلزال ٢ ٩٩	العادیات ١ ١٠٠
القارعه ١ ١٠١	التکاثر ١ ١٠٢	والعصر ١ ١٠٣	الهمزه ٢ ١٠٤
الفیل ٢ ١٠٥	قریش ١ ١٠٦	الماعون ١ ١٠٧	الکوثر ١ ١٠٨
الکافرون ١ ١٠٩	النصر ٢ ١١٠	تبت ١ ١١١	الاخلاص ٣ ١١٢
	الفلق ١ ١١٣	الناس ١ ١١٤	
	تمام شد سورهای سور	وعدد سور وعدد ذات	

در بیان تفال بکتاب الله مجید و قران مجید از حضرت امیر المؤمنین صلوات الله

منقولست که هر که خواهد مشورت نماید بکلام الله مجید اول وضو سازد و سه بار فاتحه الکتاب و سه بار اخلاص را بخواند و سه بار صلوات بفرستد و این دعا را بخواند اللهم انی استخیر بکتابك المبارك استخیر الله برحمته

خیرة بالخیر والعافیه یا الله پس مصحف را کشاید و از طرف دست چپ هفت ورق

بشمارد و از صفحه دست راست هفت سطر شمارد و در اول سطر هفتم نظر کند تا چه حرف برآید

بدان فال کیرد اکر الف برامده اول انکار خیر و صلاح و اخر بنجاح و فلاح باشد انشاء الله

برآید دوست باید اکر ب برامده از صاحب دولتی منفعت بیند و روزی فراخ کردد و کار

روی بتر قی باید اکر ت براید توبه و صلاح مشغول باید شدن تا تو را حق تعالی فتح و بهبود و

و نصرت باشد اکر ث براید دلیل بود بر یافتن خوشی و روزی فراخ کردد اکر ج براید دلیل کار

قید و جهه تمام نماید که شکر تمام کردد و نصرت باید اکر ح براید مال حلال یابد و دلیل بود

بر بزرگی در یافت و حضرت امام جعفر صادق علیه السلام فرمود ند که کسیکه بدو تعلق کرده شاید

کردد اکر خ براید از خویش و فرزندان خود دوست یابد و از خوف و خطر ایمن کردد اکر د براید

با صاحب دولتی مشورت کند در کاری و از ان کار شهرت در کرمت بیند و دلیل بود در نیکو کار

دمراد و کامرانی اگر ذال بر آید دلیل بود بر آنکه دشمن وی مقهور شود و نیز دلیل بود بر فزونی
جاه و حشمت اگر را بر آید مهتری در یابد اگر زا بر آید در آن کار که شروع کند بدیع
باند حضرت صادق علیه السلام فرموده دلیل بود بر سفر و مال و دولت و نکاح نیک اگر سین آید
بادی که وصیت کنند بدانکه بامداد و شبانگاه از خدای غافل نشود اگر شین بر آید سعادت
و دولت یابد و نیز دلیل بود بر بر آمدن کارها اگر صاد بر آید روزی چند صبر کند تا مراد
برسد اگر ضاد بر آید در شهر کسی رود و دلیل بود در سعی کردن در کار آخرت و بیرون
آمدن از خوف و خطر و فا در شدن رحم اگر طا بر آید پرهیزکار و سر انجام کار روی
بخیر باشد اگر ظا بر آید بخت طیبه بوی رسد و بر دشمن ظفر یابد و مال و دولت یابد
اگر عین بر آید خبری که بروی پوشیده باشد آشکار گردد و دلیل بود بر هلاک دشمن اگر غین آید
دلیل بود بر امانت در هیچ اما صدقه باید دادن و غایبی برسد و از ادب رستی یابد
اگر فا بر آید کارهای پراکنده او جمع و دشواری او آسان شود اگر قاف بر آید معقول
القول و نیکنام و عزیز و جهان شود و صدقه باید بدهد اگر کاف بر آید دلیل بود بر خوف
و ضعف و بیماری و هم سعادت و برخورداری اگر لام بر آید دلیل بود بر شرف و نسبت

خبر خوش شنود

خبر خوش شنود و مال یابد و توبه مشغول باید شد اگر میم بر آید دلیل بود بر ملامت
و در زبان مردم افتد و نیز دلیل بود بر زیادتی مال و شادی لیکن باید صدقه داد
اگر نون بر آید دلیل بود بر پشیمانی از معصیت و از کاری که رنج برد و بهره بسیار یابد
اگر واو بر آید از خلق بی نیاز گردد و ملکی تصرف وی در آید و اگر ها بر آید دلیل
بود بر نامرادی و رنج از آنکار بر و باید که زبان نگهدارد و دلیل بود بر شادی و خبر
نیک و فرزند اگر لا بر آید کار وی پراکنده شود و اگر یا بر آید از غایب خبر یابد
و شادی و هم دلیل باشد بر درازی عمر و صحت بدن و دعای مستجاب شود
والله اعلم بحقایق الامور و التماس دعا از جمیع مؤمنین و مؤمنات والسلام والاکرام

در بیان معجم حروف

ا	مرد فربه	ب	مرد که بسیار صحبت کند
ت	ماده گاو دوشنده	ث	چشم زخم از چه باشد
ج	سترست	ح	زن زبان دراز
خ	سوبه سران	د	زن فربه
ذ	تاج	ر	کهنه خورد
ز	مرد بسیار خورد	س	کسی که بسیار مزه کند
ش	بسیار زن کند	ص	خروسی که بسیار در خاک غلطد

ض	همه پر دارد و پرواز نکند	ط	مرد که لب یار رجع کند
ظ	زن پستان بی	ع	کوهان شتر
غ	تیر که بجه بار گردان ?	ف	کف دریا
ق	مردمان توانگر	ک	بصلاح اور دکان
ل	تیر نصیب کرد	م	اب موز
ن	دوات	و	شتر دو کوهان
ه	طپانچه بردی انور دن	لا	بند قفل
ی	گوش دریان است		والله اعلم بحقایق الامور

باب پنجم در عدد کل کلام الله مجید

عدد کل کلام الله سوای بسمله

۲۲۹۵۶۸۷۱

عدد کل کلام الله مع بسمله

۲۳۰۴۶۴۷۷

ا	۴۸۸۹۲
ب	۲۲۸۵۶
ت	۳۷۱۹۰۸۰۰
ث	۹۷۹۰۲۶۰۶
ج	۹۹۱۶۶۱
ح	۳۳۱۰۴
خ	۱۵۰۱۸۰۰
د	۲۳۹۹۲
ذ	۳۴۵۳۸۰۰

ر	۱۴۴۸۰۰۰	بسم الله الرحمن الرحیم
ز	۱۰۵۵۶	هذا جدول الاعداد
س	۶۹۵۹۴۰	۹۰ ضرب در عدد بسمله
ش	۲۳۴۵۰۰	۸۹۶۰۴
ص	۲۵۶۶۵۲۰	
ض	۱۰۲۵۶۰۰	
ط	۱۱۳۷۶	
ظ	۷۵۷۸۰۰	
ع	۶۵۸۷۳۰	
غ	۱۲۳۹۰۰۰	
ف	۶۷۹۹۲۰	
ق	۶۸۱۲۰۰	
ک	۲۱۰۴۴۰	
ل	۱۰۰۵۶۰	
م	۱۰۷۶۸۸۰	
ن	۱۲۴۷۷۵۰	
و	۱۰۸۴۸۰	
ه	۱۲۰۷۰۹۳۰	

ل	١٤ ٥ ٩ ٧ ٩
ع	٢ ٥ ٧ ١ ٩٠

مذکور است که هر که مر حرفی اخلاص را در مربع ده در ده بنویسد و با خود
دارد و هر روز در او نظر نماید چنانست که ختم قران کرده باشد و از
وساوس شیطان محفوظ ماند و دلش قوی گردد و چشمش روشن شود
و بر اعدا مظفر گردد و در نظر خلایق با هیبت و شکوه نماید و حاجت‌های
او بر آید ان شاء الله تعالی

بسم	الله	الرحمن	الرحيم	قل	هو	الله	احد	الله	الصمد
الله	الرحمن	الرحيم	قل	هو	الله	احد	الله	الصمد	لم
الرحمن	الرحيم	قل	هو	الله	احد	الله	الصمد	لم	يلد
الرحيم	قل	هو	الله	احد	الله	الصمد	لم	يلد	ولم
قل	هو	الله	احد	الله	الصمد	لم	يلد	ولم	يولد
هو	الله	احد	الله	الصمد	لم	يلد	ولم	يولد	ولم
الله	احد	الله	الصمد	لم	يلد	ولم	يولد	ولم	يكن
احد	الله	الصمد	لم	يلد	ولم	يولد	ولم	يكن	له
الله	الصمد	لم	يلد	ولم	يولد	ولم	يكن	له	كفوا
الصمد	لم	يلد	ولم	يولد	ولم	يكن	له	كفوا	احد

مذکور است که هر که سوره فلق را در مربع چهارده
در چهارده بنویسد و با خود دارد و هر روز
از آن نظر کند از شر دیو و پری و سلطان
ایمن و بر دشمنانش مظفر
و منصور گردد
تمت

بسم	الله	الرحمن	الرحيم	قل	اعوذ	برب	الفلق	من	شر	ما	خلق	ومن	شر
الله	الرحمن	الرحيم	قل	اعوذ	برب	الفلق	من	شر	ما	خلق	ومن	شر	غاسق
الرحمن	الرحيم	قل	اعوذ	برب	الفلق	من	شر	ما	خلق	ومن	شر	غاسق	اذا
الرحيم	قل	اعوذ	برب	الفلق	من	شر	ما	خلق	ومن	شر	غاسق	اذا	وقب
قل	اعوذ	برب	الفلق	من	شر	ما	خلق	ومن	شر	غاسق	اذا	وقب	ومن
اعوذ	برب	الفلق	من	شر	ما	خلق	ومن	شر	غاسق	اذا	وقب	ومن	شر
برب	الفلق	من	شر	ما	خلق	ومن	شر	غاسق	اذا	وقب	ومن	شر	النفاثات
الفلق	من	شر	ما	خلق	ومن	شر	غاسق	اذا	وقب	ومن	شر	النفاثات	في
من	شر	ما	خلق	ومن	شر	غاسق	اذا	وقب	ومن	شر	النفاثات	في	العقد
شر	ما	خلق	ومن	شر	غاسق	اذا	وقب	ومن	شر	النفاثات	في	العقد	ومن
ما	خلق	ومن	شر	غاسق	اذا	وقب	ومن	شر	النفاثات	في	العقد	ومن	شر
خلق	ومن	شر	غاسق	اذا	وقب	ومن	شر	النفاثات	في	العقد	ومن	شر	حاسد
ومن	شر	غاسق	اذا	وقب	ومن	شر	النفاثات	في	العقد	ومن	شر	حاسد	اذا
شر	غاسق	اذا	وقب	ومن	شر	النفاثات	في	العقد	ومن	شر	حاسد	اذا	حسد
مذکور است	هر که سوره	سوره کوثر	را در مربع	هفت	تمام	شد	در هفت	بنویسد و با خود	دارد و	هر روز نظر	[illegible]	[illegible]	باشد و [illegible]
او فراخ گردد	و هر کار که [illegible]	و [illegible]	[illegible] در کار	اهل [illegible]	[illegible]	و نان [illegible]	و [illegible] واقف	[illegible]	ان شاء	تعالی	[illegible]	[illegible]	الامور

فصل	الکوثر	اعطیناک	انا	الرحیم	الرحمن	بسم الله
لربک	فصل	الکوثر	اعطیناک	انا	الرحیم	الرحمن
وانحر	لربک	فصل	الکوثر	اعطیناک	انا	الرحیم
ان	وانحر	لربک	فصل	الکوثر	اعطیناک	انا
شانئک	ان	وانحر	لربک	فصل	الکوثر	اعطیناک
هو	شانئک	ان	وانحر	لربک	فصل	الکوثر
الابتر	هو	شانئک	ان	وانحر	لربک	فصل

بسند معتبر از ائمه اطهار علیهم السلام منقولست که هرکه حرز سوره نصر را در مربع دوازده در دوازده بنویسد و با خود دارد و هر روز در آن نظر کند روشنی چشمش بیفزاید و هر علت که در چشم او باشد رفع شود و روشنی دو چشم او [illegible] کرده و در نظر خلق عزیز گردد

فی	یدخلون	الناس	ورأیت	والفتح	نصر الله	جاء	اذا	الرحیم	الرحمن	الله	بسم
دین الله	فی	یدخلون	الناس	ورأیت	والفتح	نصر الله	جاء	اذا	الرحیم	الرحمن	الله
افواجا	دین الله	فی	یدخلون	الناس	ورأیت	والفتح	نصر الله	جاء	اذا	الرحیم	الرحمن
فسبح	افواجا	دین الله	فی	یدخلون	الناس	ورأیت	والفتح	نصر الله	جاء	اذا	الرحیم
بحمد	فسبح	افواجا	دین الله	فی	یدخلون	الناس	ورأیت	والفتح	نصر الله	جاء	اذا
ربک	بحمد	فسبح	افواجا	دین الله	فی	یدخلون	الناس	ورأیت	والفتح	نصر الله	جاء
واستغفره	ربک	بحمد	فسبح	افواجا	دین الله	فی	یدخلون	الناس	ورأیت	والفتح	نصر الله
انه	واستغفره	ربک	بحمد	فسبح	افواجا	دین الله	فی	یدخلون	الناس	ورأیت	والفتح
کان	انه	واستغفره	ربک	بحمد	فسبح	افواجا	دین الله	فی	یدخلون	الناس	ورأیت
کان	کان	انه	واستغفره	ربک	بحمد	فسبح	افواجا	دین الله	فی	یدخلون	الناس
توابا	کان	کان	انه	واستغفره	ربک	بحمد	فسبح	افواجا	دین الله	فی	یدخلون
توابا	توابا	کان	کان	انه	واستغفره	ربک	بحمد	فسبح	افواجا	دین الله	فی

مذکورست که هرکه حرز ناد علی را در مربع هفت در هفت بنویسد و با خود دارد و هر روز در او نظر کند از جمیع بلیات محفوظ ماند و در معرکه جنگ فتح و نصرت یابد و بر دشمنان غالب آید و بر مردم عزیز و مکرم شود و هر که او را ببیند مطیع و فرمان بردار گردد و [illegible] والله اعلم

فی النوائب	عونا لک	تجده	العجائب	مظهر	علیا	ناد
کل هم	فی النوائب	عونا لک	تجده	العجائب	مظهر	علیا
وغم	کل هم	فی النوائب	عونا لک	تجده	العجائب	مظهر
سینجلی	وغم	کل هم	فی النوائب	عونا لک	تجده	العجائب
بولایتک	سینجلی	وغم	کل هم	فی النوائب	عونا لک	تجده
یا علی	بولایتک	سینجلی	وغم	کل هم	فی النوائب	عونا لک
یا علی	یا علی	بولایتک	سینجلی	وغم	کل هم	فی النوائب

[illegible]

۵۹۴ ۵۳۱	۱۳۸	۷۴	۱۵۲
۱۵۴ ۷۲	۵۲۵	۵۹۲	۱۱۸
۱۶۹ ۵۲۵	۳۵	۱۵۲	۵۳۸
۵۹۳ ۱۵۵	۵۹۲	۱۸۳	۲۰۷

۳۹۹ ۸۰۳	۲۵۴	۹۳۴	۳۲۷
۷۳۱ ۹۲۱	۸۹۱	۳۹۷	۶۵۷
۹۰۵ ۵۰۰	۱۹۳۵	۷۳۹	۸۵۵
۸۵۳ ۷۲۱	۳۹۸	۶۰۸	۹۴۲

این مربع الحمد است [illegible]
نوشته شده است

بسم	الله	الرحمن	الرحیم	الحمد	لله	رب	العالمین	الرحمن	الرحیم	مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد
الله	الرحمن	الرحیم	الحمد	لله	رب	العالمین	الرحمن	الرحیم	مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک
الرحمن	الرحیم	الحمد	لله	رب	العالمین	الرحمن	الرحیم	مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین
الرحیم	الحمد	لله	رب	العالمین	الرحمن	الرحیم	مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا
الحمد	لله	رب	العالمین	الرحمن	الرحیم	مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط
لله	رب	العالمین	الرحمن	الرحیم	مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط	المستقیم
رب	العالمین	الرحمن	الرحیم	مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط	المستقیم	صراط
العالمین	الرحمن	الرحیم	مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط	المستقیم	صراط	الذین
الرحمن	الرحیم	مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط	المستقیم	صراط	الذین	انعمت
الرحیم	مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط	المستقیم	صراط	الذین	انعمت	علیهم
مالک	یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط	المستقیم	صراط	الذین	انعمت	علیهم	غیر
یوم	الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط	المستقیم	صراط	الذین	انعمت	علیهم	غیر	المغضوب
الدین	ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط	المستقیم	صراط	الذین	انعمت	علیهم	غیر	المغضوب	علیهم
ایاک	نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط	المستقیم	صراط	الذین	انعمت	علیهم	غیر	المغضوب	علیهم	ولا
نعبد	وایاک	نستعین	اهدنا	الصراط	المستقیم	صراط	الذین	انعمت	علیهم	غیر	المغضوب	علیهم	ولا	الضالین

[illegible]

منقول است

منقول است که حضرت امیر المؤمنین علیه السلام فرموده که روزی پیغمبر صلی الله علیه وآله در مسجد نشسته
بودند جبرئیل علیه السلام آمد و عرض نمود یا رسول الله [illegible] هر که از امت تو [illegible]
در پانزده در پانزده بنویسد و با خود دارد و هر روز بر او نظر کند از جمیع آفات و بلیات
در کنف امان الهی بوده شود و [illegible] این آیه کریمه [illegible] منظور جهانیان
گرداند و هر که به وی قصد دشمنی داشته باشد دست او [illegible] شود و مراد او دو جهانی
[illegible] و این آیه بر این مربع است

الله	لا اله	الا هو	الحی	القیوم	لا تأخذه	سنة	ولا نوم	له ما فی السموات	وما فی الارض	من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم
لا اله	الا هو	الحی	القیوم	لا تأخذه	سنة	ولا نوم	له ما فی السموات	وما فی الارض	من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین
الا هو	الحی	القیوم	لا تأخذه	سنة	ولا نوم	له ما فی السموات	وما فی الارض	من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم
الحی	القیوم	لا تأخذه	سنة	ولا نوم	له ما فی السموات	وما فی الارض	من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم
القیوم	لا تأخذه	سنة	ولا نوم	له ما فی السموات	وما فی الارض	من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون
لا تأخذه	سنة	ولا نوم	له ما فی السموات	وما فی الارض	من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون	بشیء
سنة	ولا نوم	له ما فی السموات	وما فی الارض	من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون	بشیء	من علمه
ولا نوم	له ما فی السموات	وما فی الارض	من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون	بشیء	من علمه	الا بما شاء
له ما فی السموات	وما فی الارض	من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون	بشیء	من علمه	الا بما شاء	وسع کرسیه
وما فی الارض	من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون	بشیء	من علمه	الا بما شاء	وسع کرسیه	السموات والارض
من ذا الذی	یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون	بشیء	من علمه	الا بما شاء	وسع کرسیه	السموات والارض	ولا یؤده
یشفع	عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون	بشیء	من علمه	الا بما شاء	وسع کرسیه	السموات والارض	ولا یؤده	حفظهما
عنده	الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون	بشیء	من علمه	الا بما شاء	وسع کرسیه	السموات والارض	ولا یؤده	حفظهما	وهو
الا باذنه	یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون	بشیء	من علمه	الا بما شاء	وسع کرسیه	السموات والارض	ولا یؤده	حفظهما	وهو	العلی
یعلم	ما بین	ایدیهم	وما خلفهم	ولا یحیطون	بشیء	من علمه	الا بما شاء	وسع کرسیه	السموات والارض	ولا یؤده	حفظهما	وهو	العلی	العظیم

منقولست که هرکه حرف سوره قدر را در مربع پانزده در پانزده بنویسد
و با خود دارد و هر روز در روی نظر نماید چنان باشد که گویا ثواب شب قدر را
یافته باشد و آتش دوزخ بر وی حرام گردد و هر که صاحب خفقان [illegible] و نزد کار
نشود و همیشه با عزت و حرمت باشد
و هر که او را ببیند دوست و مهربان
او گردد و هر خانه که باشد [illegible]

بسم الله	الرحمن	الرحيم	انا	انزلناه	في ليلة	القدر	وما	ادراك	ما ليلة	القدر	ليلة	القدر	خير	من الف
الرحمن	الرحيم	انا	انزلناه	في ليلة	القدر	وما	ادراك	ما ليلة	القدر	ليلة	القدر	خير	من الف	شهر
الرحيم	انا	انزلناه	في ليلة	القدر	وما	ادراك	ما ليلة	القدر	ليلة	القدر	خير	من الف	شهر	تنزل
انا	انزلناه	في ليلة	القدر	وما	ادراك	ما ليلة	القدر	ليلة	القدر	خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة
انزلناه	في ليلة	القدر	وما	ادراك	ما ليلة	القدر	ليلة	القدر	خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح
في ليلة	القدر	وما	ادراك	ما ليلة	القدر	ليلة	القدر	خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح	فيها
القدر	وما	ادراك	ما ليلة	القدر	ليلة	القدر	خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح	فيها	باذن
وما	ادراك	ما ليلة	القدر	ليلة	القدر	خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح	فيها	باذن	ربهم
ادراك	ما ليلة	القدر	ليلة	القدر	خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح	فيها	باذن	ربهم	من كل
ما ليلة	القدر	ليلة	القدر	خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح	فيها	باذن	ربهم	من كل	امر
القدر	ليلة	القدر	خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح	فيها	باذن	ربهم	من كل	امر	سلام
ليلة	القدر	خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح	فيها	باذن	ربهم	من كل	امر	سلام	هي
القدر	خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح	فيها	باذن	ربهم	من كل	امر	سلام	هي	حتى
خير	من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح	فيها	باذن	ربهم	من كل	امر	سلام	هي	حتى	مطلع
من الف	شهر	تنزل	الملائكة	والروح	فيها	باذن	ربهم	من كل	امر	سلام	هي	حتى	مطلع	الفجر

منقولست	که هرکس	[illegible] مربع	[illegible]	در ربع	[illegible]	در دواز	بنویسد	وبخود	دارد و	هر روز	در او	
نظر کند	هر شب	در او	از دیو	شب	نگاه دارد	و دشمنان	قوی گردد	و بیماران	از دنیا	بروند	رود	
دشمن	[illegible]	[illegible]	گردد	درست	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	سوره	[illegible]	[illegible]	
بسم الله	الرحمن	الرحيم	قل	اعوذ	برب	الناس	ملك	الناس	اله	الناس	من	
الرحمن	الرحيم	قل	اعوذ	برب	الناس	ملك	الناس	اله	الناس	من	شر	
الرحيم	قل	اعوذ	برب	الناس	ملك	الناس	اله	الناس	من	شر	الوسواس	
قل	اعوذ	برب	الناس	ملك	الناس	اله	الناس	من	شر	الوسواس	الخناس	
اعوذ	برب	الناس	ملك	الناس	اله	الناس	من	شر	الوسواس	الخناس	الذي	
برب	الناس	ملك	الناس	اله	الناس	من	شر	الوسواس	الخناس	الذي	يوسوس	
الناس	ملك	الناس	اله	الناس	من	شر	الوسواس	الخناس	الذي	يوسوس	في	
ملك	الناس	اله	الناس	من	شر	الوسواس	الخناس	الذي	يوسوس	في	صدور	
الناس	اله	الناس	من	شر	الوسواس	الخناس	الذي	يوسوس	في	صدور	الناس	
اله	الناس	من	شر	الوسواس	الخناس	الذي	يوسوس	في	صدور	الناس	من	
الناس	من	شر	الوسواس	الخناس	الذي	يوسوس	في	صدور	الناس	من	الجنة	
من	شر	الوسواس	الخناس	الذي	يوسوس	في	صدور	الناس	من	الجنة	والناس	

این نقش مبارک منسوب است به حضرت امام [illegible] موسی الرضا علیه السلام مذکور است که هر که [illegible] [illegible] مبارک [illegible] و محفوظ شود و گویا جمال حضرت [illegible] [illegible] و محفوظ باشد از [illegible]

۷۱۱۸	۱۶۱	[illegible]	۱۳۷۱	۱۱۱۲	۳۷۱
۱۵۵۶	۱۳۲۲	۸۱	۳۱۳	۹۱۹	۹۱۱
۱۱۳۲	۱۲۴	۱۹۶	۳۲۵	۱۱۰۹	۱۱۱
۸۱۴	۱۹	۳۱۵	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۲۹
۲۱۲	۲۱۳	۱۱۲۱	۱۱۲۱	۱۱۴	۸۵۸
		ت			

این نقش مبارک منسوب است به حضرت سید المرسلین صلی الله علیه و آله هر که [illegible] در روی نظر کند [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم [illegible]

ام ام و یا الله

حمد طابود و یا محمد

احمد مرم مرو

حد طابود یا علی



